

Contents-فهرست

مفاهیم پایه

1	مفاهیم پایه فصل 1
2	مفاهیم پایه فصل 2
3	مفاهیم پایه فصل 3
4	مفاهیم پایه فصل 4
5	مفاهیم پایه فصل 5

مفاهیم بیوفیزیکی و روان اجتماعی

6	مفاهیم بیوفیزیکی و روان اجتماعی فصل 6
8	مفاهیم بیوفیزیکی و روان اجتماعی فصل 7
9	مفاهیم بیوفیزیکی و روان اجتماعی فصل 8
11	مفاهیم بیوفیزیکی و روان اجتماعی فصل 10
12	مفاهیم بیوفیزیکی و روان اجتماعی فصل 11

مفاهیم و چالش های مراقبت از بیمار

15	مفاهیم و چالش های مراقبت از بیمار فصل 12
18	مفاهیم و چالش های مراقبت از بیمار فصل 13
20	مفاهیم و چالش های مراقبت از بیمار فصل 14
21	مفاهیم و چالش های مراقبت از بیمار فصل 15
25	مفاهیم و چالش های مراقبت از بیمار فصل 16

اتاق عمل

26	اتاق عمل فصل 17
27	اتاق عمل فصل 18
29	اتاق عمل فصل 19

تنفس و تبادلات گازی

30	تنفس و تبادلات گازی فصل 20
33	تنفس و تبادلات گازی فصل 21
35	تنفس و تبادلات گازی فصل 22
37	تنفس و تبادلات گازی فصل 23
39	تنفس و تبادلات گازی فصل 24

قلب و گردش خون

40	قلب و گردش خون فصل 25
43	قلب و گردش خون فصل 26
46	قلب و گردش خون فصل 27

48	قلب و گردش خون فصل 28
49	قلب و گردش خون فصل 29
51	قلب و گردش خون فصل 30
52	قلب و گردش خون فصل 31
	خون شناسی
53	خون شناسی فصل 32
57	خون شناسی فصل 33
59	خون شناسی فصل 34
	ایمونولوژی
62	ایمونولوژی فصل 35
64	ایمونولوژی فصل 36
65	ایمونولوژی فصل 37
68	ایمونولوژی فصل 38
70	ایمونولوژی فصل 39
	ارتوپدی
71	ارتوپدی فصل 40
74	ارتوپدی فصل 41
76	ارتوپدی فصل 42
77	ارتوپدی فصل 43
	گوارش
78	گوارش فصل 44
80	گوارش فصل 45
83	گوارش فصل 46
85	گوارش فصل 47
87	گوارش فصل 48
	متابولیسم و اندوکراین
89	متابولیسم و اندوکراین فصل 49
90	متابولیسم و اندوکراین فصل 50
92	متابولیسم و اندوکراین فصل 51
94	متابولیسم و اندوکراین فصل 52
	کلیه و مجاری ادراری
98	کلیه و مجاری ادراری فصل 53
99	کلیه و مجاری ادراری فصل 54

102	کلیہ و مجاری ادراری فصل 55
	تولید مثل
104	تولید مثل فصل 56
106	تولید مثل فصل 57
110	تولید مثل فصل 58
112	تولید مثل فصل 59
	پوست
115	پوست فصل 60
116	پوست فصل 61
	سوختگی
118	سوختگی فصل 62
	چشم
119	چشم فصل 63
	گوش
123	گوش فصل 64
	مغز و اعصاب
125	مغز و اعصاب فصل 65
126	مغز و اعصاب فصل 66
129	مغز و اعصاب فصل 67
130	مغز و اعصاب فصل 68
131	مغز و اعصاب فصل 69
133	مغز و اعصاب فصل 70
	اورژانس و عفونی
134	اورژانس و عفونی فصل 71
136	اورژانس و عفونی فصل 72
137	اورژانس و عفونی فصل 73

مفاهیم پایه فصل 1

ARRN	پرستار دارای پروانه مراقبت پیشرفته
عنوانی برای پرستار متخصص دارای پروانه NPS-، متخصصین پرستاری بالینی CNMS-، پرستار ماما دارای پروانه و پرستار هوشبر دارای پروانه CRNAS	

Bundle	شاخه
مجموعه 3-5 فعالیت پرستاری مبتنی بر شواهد که می تواند به طور محسوس سبب ارتقای نتایج مراقبتی شود.	

CLN-clinical nurse leader	پرستار رهبر بالینی
عنوانی که برای یک پرستار ارشد دارای پروانه که وظیفه نظارت و هماهنگی امور مراقبتی را بر عهده دارد.	

Core measure	معیار های اصلی
مجموعه استاندارد هایی است که کاربرد آن معرفی بالاترین کیفیت ارائه خدمات به مددجویانی است که به مرکز درمانی مراجعه می کنند و نیاز به دریافت خدمات خاص یا عمومی دارند.	

EBP-evidence- based practice	فعالیت مبتنی بر شواهد
بهترین خدماتی که بر پایه مطالعات و پژوهش های معتبر متکی است و همچنین بر اساس نوع ارزش ها و اولویت ها و قضاوت های بالینی می تواند متفاوت باشد.	

health	سلامت
بر اساس تعریف سازمان بهداشت جهانی داشتن سلامت کامل جسمی، فکری و اجتماعی، نه صرفاً عدم وجود بیماری	

health illness continuum	طیف سلامت و بیماری
بیانگر وضعیت سلامت فرد که می تواند در طیفی از عدم سلامت تا سلامت کامل در نوسان باشد.	

-	فعالیت های مشارکتی – بین حرفه ای
افراد حرفه ای گروه درمان که با هم و همچنین خانواده بیمار، بیمار و جامعه و برای حصول بهترین نتایج در تعامل هستند.	

joint commission	کمیسیون مشترک
سازمانی برای امتیاز بخشی به بیمارستان ها و دیگر ارگان های ارائه دهنده خدمات سلامت.	

NPSGS	اهداف ملی ایمنی بیماران
حوزه فعالیت کننده در زمینه ایمنی بیماران که مفاد آن می تواند تاثیر بسیار مثبت بر ارتقای کیفیت خدمات سلامت داشته باشد.	

Nursing	پرستاری
بر اساس تعریف انجمن پرستاران آمریکا حفاظت، ارتقا و بهره وری از قابلیت های سلامتی، پیشگیری از بیماری و آسیب، تسکین مددجو به وسیله تشخیص و درمان پاسخ های انسانی به بیماری و انجام مراقبت از افراد، خانواده ها جوامع و جمعیت های مختلف	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

بیمار	patient
یک عنوان قدیمی برای معرفی فرد دریافت کننده خدمات سلامت است.	

پرداخت حق الزحمه	Remuneration
یک الگوی بیمه سلامت که به گروه ارایه خدمات سلامت، بیمارستان ها و غیره بر اساس خدمات ارایه شده قابل اندازه گیری باز پرداخت می نماید. اهداف آن ارتقای کیفیت، انجام خدمات اثر بخش و همچنین ثبت هزینه ها بر اساس سیستم تعرفه گذاری است .	

آموزش کیفیت و ایمنی ه پرستاران	QSEN
پروژه ای که هدف آن ارتقای برنامه در راستای آماده سازی پرستاران و کسب مهارت ها در زمینه دانش، مهارت و نگرش لازم حرفه ای است برای انجام بهترین خدمات مبتنی بر شواهد، مشارکتی ، ایمن ، پیشرفته ، بیمار محور .	

مفاهیم پایه فصل 2

پرستاری مبتنی بر جامعه	Community based nursing
مراقبت پرستاری از افراد و خانواده در جهت: 1-حفظ و ارتقای سطح سلامت.2-پیشگیری از بیماری. 3-این گونه خدمات در چهارچوب انتقال بیماران از سیستم ارایه خدمات به خدمات مرتبط به سلامت در خارج از محیط بیمارستان انجام می شود.	

اتصالات اجتماعی	Community hub
عبارت است از شبکه های شبکه های متمرکز با زیر ساخت هایی در راستای هماهنگ کردن خدمات مراقبتی و اجتماعی به منظور کاهش خطرات سلامت در جامعه است .	

پیشگیری اولیه	primary prevention
خدمات بهداشتی که متمرکز است بر ارتقای سلامت بهداشت و پیشگیری از بیماری ها	

پیشگیری ثانویه	secondary prevention
خدمات بهداشتی متمرکز است بر حفظ سلامت و بهداشت و تشخیص به موقع بیماری به همراه مداخله به موقع برای پیشگیری یا کاهش دادن اختلالات عملکرد یا وابستگی .	

سلامت از راه دور	Tele- health
به معنی به کار گیری فن آوری هایی چون ، تلفن ، رایانه ، ویدیو و غیره به منظور غلبه بر موانع مکانی و زمانی جهت دست یابی به اطلاعات بهداشتی.	

پیشگیری ثانویه	tertiary prevention
خدمات بهداشتی که متمرکز است بر کاهش آثار بیماری و بهبود کیفیت زندگی از طریق راهکار های باز توانی	

بیمه شخص ثالث	Third party insurance
سازمان یا شرکت بیمه که وظیفه بازپرداخت هزینه های خدمات سلامت را بر عهده دارد.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

مفاهیم پایه فصل 3

assessment	بررسی
جمع آوری نظامند اطلاعات به منظور تعیین وضعیت بهداشتی و مشکلات واقعی یا بالقوه مددجو می باشد.	

collaborative problems	مشکلات جانبی
تظاهرات خاص پاتوفیزیولوژیک که پرستاران به منظور تشخیص تغییرات شرایط بیمار ، آن ها را پایش می نمایند.	

critical thinking	تفکر انتقادی
فرآیند شناختی (فکری) که با بهره گیر یاز آزمونی آگاهانه ف نظام مند و عقلانی و نیز تجزیه و تحلیل اطلاعات و غالبا خلاقانه، موجب کس بهترین تصمیم ها مبتنی بر شرایط موجود می گردد.	

deontological or formalist theory	نظریه موظفه شناسی یا فرمالیستی
یک نظریه اخلاقی که بیان می کند اصول اخلاقی به صورت مستقل از نتایج فعالیت ها وجود دارد.	

ethics	اخلاق
مطالعه رسمی و نظام مند عقاید اخلاقی	

evaluation	ارزشیابی
تعیین مقدار پاسخ بیمار به مداخلات پرستاری و میزان دست یابی به اهداف تعیین شده.	

implementation	اجرا
عملیاتی کردن برنامه ی مراقبتی از طریق مداخلات پرستاری	

moral dilemma	تضاد اخلاقی
وضعیتی که در آن یک دوگانگی واضح بین دو یا چند اصل اخلاقی وجود دارد.	

moral distress	تنش اخلاقی
وضعیتی که در آن فرد عملکرد صحیح را می شناسد اما محدودیت های سازمانی ، وی را در انجام آن دچار محدودیت می نماید.	

moral problem	مشکل اخلاقی
رقابت اصول اخلاقی؛ در واقع یک اصل اخلاقی ، وضعیتی غالب نسبت به اصل اخلاقی دیگر دارد.	

moral uncertainty	عدم قطعیت اخلاقی
یک حالت تعارضی در درون فرد که در آن وی نمی تواند به درستی وضعیت اخلاقی موجود را توصیف نماید؛ اما یک احساس قوی به او می گوید که چیزی در این میان نادرست به نظر می رسد.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

اخلاقیت	morality
مرتبط با ارزشهای غیر رسمی فرد .	

تشخیص های پرستاری	nursing diagnoses
مشکلات بالقوه یا بالفعل که می تواند به وسیله مداخلات مستقلانه پرستاری رفع شود.	

فرآیند پرستاری	nursing diagnoses
یک رویکرد حل مساله به منظور رفع نیاز های مراقبتی و پرستاری بیمار که اجزای اصلی آن شمال: بررسی، تشخیص ، برنامه ریزی ، به کارگیری و اجرا می باشد.	

برنام ریزی	planning
طراحی اهداف و برآیند ها و همچنین برنامه طراحی شده مراقبت به منظور کمک به بیمار در جهت رفع مشکل های تشخیص داده شده و دستیابی به اهداف و برآیند های تعیین شده.	

نظریه غایت گرایی یا نتیجه گرایی	teleological theory or consequentialism
یکی از اصول پایه ای اخلاقیات است که بر نتایج کار تمرکز دارد .	

نظریه سود گرایی	utilitarianism
یک نظریه غایت شناسانه ی اخلاقی که بر مفهوم حداکثر سود ممکن تکیه دارد.	

مفاهیم پایه فصل 4

پیوستن به رژیم درمانی	adherence
فرایند تبعیت کامل از رهنمود های درمانی .	

جامعه	community
گروهی از مردم که در یک منطقه خاص جغرافیایی تحت یک قانون مشخص و یکسان زندگی می کنند.	

بازخورد	feedback
بازگشت اطلاعات مربوط به نتایج حاصل از ورود به سیستم	

آموزش بهداشت	health education
ارپه ی مجموعه تجارب یادگیری طراحی شده به منظور ارتقاء و ایجاد رفتار هایی که سبب ایجاد سلامت می شوند.	

ارتقای بهداشت	health promotion
هنر و علم کمک به مردم به منظور تغییر الگوی زندگی آن ها در جهت ارتقای تندرستی .	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

learning	یادگیری
فعالیت کسب روش و مهارت.	

learning readiness	آمادگی یادگیری
بهترین زمان برای کسب یادگیری، غالباً مرتبط است با نیاز یادگیرنده و تمایل وی برای کسب یک دانش خاص	

nutrition	تغذیه
علمی که راجع به غذا و تغذیه در انسان بحث می نماید.	

physical fitness	تناسب فیزیکی
وضعیت بودن در سلامت فیزیکی به دلیل انجام فعالیت ها و تغذیه ی مناسب.	

reinforcement	تقویت
فرآیند ترغیب و تشویق نسبت به یک رفتار یا پاسخ خاص به منظور تشویق ادامه ی آن رفتار یا فعالیت.	

self- responsibility	احساس مسئولیت
قبول و پذیرش شخصی یک رفتار یا فعالیت.	

stress management	کنترل تنش
رفتار ها یا روش های به کار گرفته شده به منظور تقویت منابع فردی در مقابل تنش.	

teaching	آموزش
کمک به دیگری برای یادگیری	

therapeutic regimen	رژیم درمانی
یک روش و روتین خاص برای ارتقای سلامت و تندرستی.	

مفاهیم پایه فصل 5

auscultation	سمع
شنیدن صداهای تولید شده از ساختمان های بدن به دلیل حرکت هوا یا مایع	

BMI-body mass index	شاخص توده بدن
محاسبه جهت برآورد مقدار چربی بدن فرد.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

health history	تاریخچه بهداشتی
انجام یک سری سوالات به منظور مرور و بررسی شرایط فرد.	

inspection	مشاهده
دیدن قسمت های مختلف مددجو.	

-palpation	لمس
معاینه کردن قسمت های مختلف بیمار با استفاده از لمس.	

percussion	دق
بررسی ارگان ها احشای داخلی بدن با کمک انعکاس صدای ناشی از ضربات انگشت معاینه کنند.	

مفاهیم بیوفیزیکی و روان اجتماعی فصل 6

adaptation	سازگاری-
تغییر یا دگرگونی که برای کمک به تطبیق با یک وضعیت یا محیط ایجاد می شود.	

ACTH-adrenocorticotrophic hormone	آدرنوکورتیکوتروپیک هورمون
هورمونی که در قسمت قدامی هیپوفیز تولید می شود و موجب تحریک و ترشح کورتیزول و سایر هورمون ها توسط قسمت قشری غده ی فوق کلیه می شود.	

ADH-antidiuretic hormone	هورمون ضد ادراری
هورمونی که از قسمت خلفی غده هیپوفیز ترشح شده و موجب انقباض عروق خونی ، افزایش فشار خون و کاهش ترشح ادرار می شود .	

catecholamine	کاته کولامین ها
هر یک از هورمون ها ی گروه آمین ها (مثل اپی نفرین ،نوراپی نفرین و دوپامین) که به عنوان میانجی عصبی عمل می کند.	

coping	-مقابله
راهکار های شناختی و رفتاری برای اداره ی تنش زاهایی که منابع فرد را تحت فشار قرار می دهند.	

disease	-بیماری
یک تغییر غیر طبیعی در ساختار یا عملکرد قسمتی از بدن که عملکرد را مختل می کند و در نتیجه می تواند محدودیت آزادی در فعالیت ها را به وجود بیاورد.	

dysplasia	-دیس پلازی
رشد غیر عادی یک سلول، که در نتیجه سلول هایی با شکل، اندازه و یا ترتیب متفاوت با سلول های همان بافت به وجود می آیند.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

خانواده	family
گروهی از اعضای آن با مراقبت از هم دیگر مسئولیت متقابل، صداقت و وفاداری در ارتباط هستند	

پاسخ ستیز و گریز	fight-flight response
مرحله خطر در سندروم سازگاری عمومی که توسط سیله توصیف شده است	

گلوکو کورتیکوئید ها	glucocorticoids
گروهی از هورمون های استروئیدی مثل کورتیزول ، که به وسیله قسمت قشری غده فوق کلیه تولید می شود ؛ این گروه هورمون ها در سوخت و ساز کربنهیدرات ها و چربی ها شرکت داشته و دارای خواص ضد التهابی هستند.	

گلوکونئوژنز	gluconeogenesis
تولید گلوکز توسط کبد از منابع غیر کربنهیدراتی مثل اسید آمینه و قسمت گلیسرول چربی ها	

تصور هدایت شده	guided imagery
استفاده آگاهانه از یک واژه، عبارت یا تصورات بینایی برای رسیدن فرد به آرامش یا انحراف فکر از حس ها و وضعیت های ناراحت کننده	

تعادل پویا-	homeostasis
وضعیت ثابت در بدن، حالت پایداری محیط داخلی بدن	

هیپرپلازی(پرسازی)	hyperplasia
افزایش تعداد سلول های جدید	

هیپوکسی	hypoxia
عرضه ناکافی اکسیژن به سلول	

التهاب	inflammation
واکنش موضعی و حفاظتی بافت در مقابل صدمه، تحریک و عفونت، که با درد قرمزی، گرما و تورم گاهی از بین رفتن فعالیت مشخص می شود.	

متا پلازی	metaplasia
تغییر سلول ، به نحوی که یک سلول با فعالیت اختصاصی به سلول نوع دیگر تبدیل می شود.	

پس خوراند منفی	negative feedback
پس خوراندی که تولید بازده یک سیستم را کاهش می دهد.	

پس خوراند مثبت	positive feedback
پس خوراندی که تولید و بازده یک یک سیستم را افزایش می دهد.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

steady state	حالت پایدار
شرایطی که با گذشت زمان تغییر نمی کند و اگر در یک جهت تغییری رخ دهد، با تغییر در جهت مخالف تعادل را حفظ می کند.	

stress	-استرس (تنیدگی)
وضعیت در هم گسیختگی که در پاسخ به تأثیرات نامطلوب محیط درونی یا بیرونی ایجاد می شود.	

stressor	تنش زا
یک حالت یا واقعه داخلی یا خارجی که تغییرات ظرفیت و فیزیولوژیکی، احساسی، شناختی یا رفتاری را به وجود می آورد.	

مفاهیم بیوفیزیکی و روان اجتماعی فصل 7

culture	-فرهنگ
دانش، باور، هنر، اخلاق، قوانین، آداب و رسوم و سایر قابلیت هایی که افراد به عنوان عضوی از جامعه کسب می کنند.	

Cultural awareness or sensitivity	-آگاهی با حساسیت فرهنگی
هوشیار بودن با آگاهی و دانش از ترجیحات فرهنگی، جنبه ها یا تجسمی که ممکن است بر تجارب مراقبت بهداشتی تأثیر بگذارد، که شامل ارتباطات، انتخاب های شخصی یا دیگر عناصر می باشد.	

Cultural humility	-تواضع فرهنگی
اعتراف کسی از کمبود دانش فرهنگی با خود انعکاسی، خود ارزشیابی مداوم، مشورت با دیگران، (شامل والدین) برای شناسایی موانعی که بر صلاحیت مراقبت فرهنگی و تعدیل تعصبات، یا کاهش دانش یا مهارت وابسته به فرهنگ دیگران که کسی از خودش دارد، برای فراهم ساختن مراقبت مناسب فرهنگی صورت می گیرد.	

cultural nursing assessment	بررسی پرستاری فرهنگی
ارزیابی منظم افراد، خانواده ها گروه ها و جوامع از نظر باور های فرهنگی، ارزش ها و عادات.	

culturally competent nursing care	-مراقبت پرستاری متناسب فرهنگی
مراقبت موثر و انفرادی که نشان دهنده احترام به عزت، حقوق فردی، باور ها، ترجیحات و عادات فرد تحت مراقبت است و در عین حال توجه به سوی گیری ها و تعصبات فرد ارائه دهنده ی مراقبت ها و تلاش برای این که این سوی گیری تداخلی با مراقبت ایجاد نکند.	

ethnocentrism	نژاد پرستی
ساختن قضاوت ارزشی بر فرهنگ دیگری از نقطه نظر فرهنگ شخص خود.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

minority	اقلیت
گروهی از افراد که ویژگی های فرهنگی یا جسمانی آن ها با اکثر افراد یک جامعه تفاوت دارد.	

subculture	خرده فرهنگ
گروهی نسبتاً بزرگی از افراد که دارای ویژگی هایی هستند که آنان را به عنوان یک نهاد یا هویت متمایز مشخص می کند.	

transcultural nursing	پرستاری بین فرهنگی
مراقبت های پرستاری از مددجویان و خانواده های با فرهنگ های متنوع.	

مفاهیم بیوفیزیکی و روان اجتماعی فصل 8

carrier	حامل
هتروزیگوت، فردی که دارای دو آلل متفاوت در یک جفت ژن باشد فرد	

chromosome	کروموزوم
ساختمان میکروسکوپی در هسته ی سلول که حاوی اطلاعات ژنتیکی می باشد و تعداد آن در هر گونه ثابت است (به طور مثال انسان دارای 46 کروموزوم می باشد)	

DNA-deo	دزوکسیریبونوکلیک اسید
ماده اصلی و اولیه ژنتیک در انسان که شامل باز های نیتروژنی، یک گروه قند و فسفات ترکیب شده در دو زنجیره است.	

dominant	غالب
یک صفت ژنتیکی که وقتی فرد در یکی از جفت کروموزوم ها دارای یک ژن طبیعی بوده و در کروموزوم دیگر دارای ژن جهش یافته باشد، آن صفت بیان می شود.	

genetics	ژنتیک
علم مطالعه توارث، چگونگی انتقال صفت یا استعداد خاصی از والدین به فرزندان.	

genome	ژنوم
مجموعه کامل ژنوتیب هر فرد	

genomics	ژنومیک
مطالعه ژنوم انسان ، شامل توالی ژن ها، ترسیم نقشه و فعالیت.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

ژنوتیپ (نهاد ژنتیکی)	genotype
ژن ها و تنوع های موجود در آن ، که ، که فرد از والدین خود به ارث می برد.	

پروژه ژنوم انسانی	human genome project
یک تلاش پژوهشی بین المللی است که با هدف شناسایی و طبقه بندی ترتیب هر یک از باز های ژنوم انجام می شود.	

جهش (موتاسیون)	mutation
یک اختلال و تغییر ارثی در توالی DNA	

عدم تفکیک	nondisjunction
نارسایی و نقص در جدا شدن جفت کروموزومی در طی تقسیم سلولی ، که در نتیجه باعث تعداد غیر طبیعی کروموزوم ها در سلول های دختر می شود.	

شجرنامه	pedigree
یک نمودار که نشان دهنده سابقه خانوادگی است.	

فنوتیپ	phenotype
ترکیب ساختمان جسمی ، بیوشیمیایی و فیزیولوژیکی فرد که توسط ژنوتیپ فرد و عوامل محیطی تعیین می شود.	

-آزمایش پذیرش خاص نسبت بیماری	predisposition testing
آزمایشی که برای تعیین احتمال اینکه فردی با سابقه خانوادگی و یا بدون سابقه خانوادگی یک بیماری ، به آن مبتلا می شود.	

غربالگری دوره بارداری	prenatal screening
آزمایشی که به منظور تعیین احتمال خطر مادرزادی مثل سندروم داون و اسپاینایفیدا در جنین انجام می شود(غربال گری مارکر های مختلف سرم مادر در دوره بارداری)	

آزمایش های قبل از بروز علائم	presymptomatic testing
آزمایش ژنتیک برای تشخیص این که آیا فرد دارای سابقه خانوادگی مثبت از نظر یک بیماری، ولی فاقد علائم، دارای جهش ژنی است یا خیر، مثل بیماری هانگینگنتون.	

نهفته	recessive
یک صفت ژنتیکی است که فقط در صورتی که یک فرد دارای دو نسخه ژن اتوزوم جهش یافته باشد یا یک نسخه جهش ژنی وابسته به X داشته باشد، در غیاب کروموزوم X دیگر ، بیان می شود.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

variable expression	بیان متفاوت
تفاوت در میزان تظاهر یک صفت، شدت بالینی.	

X(X-linked)	وابسته به
قرار گرفته در کروموزوم X	

مفاهیم بیوفیزیکی و روان اجتماعی فصل 10

ADLS-activities of daily living	فعالیت های روزانه زندگی
فعالیت های مربوط به خود مراقبتی	

adaptive device	وسایل تطابقی
نوعی از فن آوری کمکی است که برای ایجاد تغییر در محیط یا کمک به فرد برای اصلاح محیط به کار می رود.	

assistive device	وسایل کمکی
نوعی از فن آوری کمکی است که به فرد به چهار ناتوانی برای انجام کار خاص یاری می دهد.	

assistive technology	فن آوری کمکی
هر وسیله، تجهیزات یا سیستم های تولیدی که به منظور بهبودی توانایی های عملی افراد معلول به کار می رود. این اصطلاح ، انواع ابزار های تطابقی و ابزار های کمکی و هر دو را در بر می گیرد.	

disability	ناتوانی
محدودیت و نقص و کمبود توانایی انجام فعالیت ها به صورت نرمال ، پیامد اختلال و آسیب است که بر فعالیت ها و عملکرد فرد تاثیر می گذارد. ناتوانی ها در سطح فرد رخ می دهد (به عنوان مثال حمام کردن ، ارتباط برقرار کردن ، پیاده روی و راه رفتن)	

habilitation	قادر ساختن
توانا ساختن، یادگیری مهارت ها و توانایی های تازه برای رسیدن به حد اعلا ی توان بالقوه فرد.	

impairment	تخریب
فقدان یا ناهنجاری در عملکرد روحی روانی ، جسمی یا ساختار آناتومیک در سطح عضوی (برای مثال اشکال در بلع، همی پارزی ، بی حسی) وضعیت غیر عادی در ساختمان بدن که به هر علتی ایجاد شده باشد.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

IADLs-instrumental activities of daily living	فعالیت های سودمند روزانه زندگی
مهارت های پیچیده مورد نیاز برای زندگی مستقل	

Orthosis	اُرتز
وسيله خارجى براى حمايت پيشگيرى يا اصلاح بد شكلى مفصل و بهبود عملکرد به كار مى رود .	

pressure ulcers	زخم های فشاری
شکست و اختلال موضعی پوست در ارتباط فشار طولانی مدت موضعی و جریان خون رسانی ناکافی، معمولاً در برجستگی های استخوانی.	

prosthesis	پروتز
وسيله اى كه براى جايگزينى بخشى از بدن استفاده مى شود .	

rehabilitation	توان بخشی
نوتوانی، دوباره قادر ساختن ،دوباره باز آموزی مهارت ها و توانایی ها و یا سازگاری با عملکرد موجود.	

Sinus-tract	سینوس تراکت —مجرای حفره ای
سیر یا مسیر تخریب بافتی در هر جهتی از سطح یا لبه یک زخم، که منجر به یک فضای مرده و احتمال تشکیل آبسه می شود، به نام نقب زدن گفته می شود.	

slough	دلمه
بافت نرم ، مرطوب بدون رگ (مرده)، ممکن است سفید، زرد ، قهوه ای ، خاکستری یا سبز رنگ باشد، ممکن است شل و یا محکم به پوست چسبیده بیاشد.	

Undermining	تخریب بافت های زیرین
ناحیه ای از بافت تخریب شده که در زیر پوست سالم و در امتداد زخم محیطی تشکیل شده باشد، غالباً در صدمات شیرینگ دیده می شود. تفاوت آن با سینوس تراکت در این است که در این حالت ناحیه وسیعی از زخم و لبه های آن گرفتار شده اند ولی در سینوس تراکت فقط بخش کوچکی از لبه زخم درگیر است.	

مفاهیم بیوفیزیکی و روان اجتماعی فصل 11

ADL- activities of daily living	فعالیت های روزانه زندگی
فعالیت های شخصی اساسی : حمام کردن ، لباس پوشیدن، آراستگی ، غذا خوردن، دفع ، تحرک ، جا به جایی.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

advance directive	دستورهای از قبل تهیه شده
یک سند رسمی و قانونی امضاء شده که راهنمایی های مراقبت را ارایه می کند.	

ageism	سن گرایی
نوعی سو گیری-تبعیض، انگشت نما کردن و محروم کردن سالمندان که صرفا بر پایه سن تقویمی آن ها باشد.	

comorbidity	بیماری های همراه
ابتلاء به بیش از یک بیماری در یک زمان (مثل بیماری دیابت و نارسایی احتقانی قلب)	

delirium	هذیان
حالت گیجی حاد است، که با عدم تشخیص موقعیت شروع می شود ، اگر بلافاصله ارزیابی و درمان نشود، موجب تغییر سطح هوشیاری ، صدمه غیر قابل بازگشت مغز و گاهی مرگ می شود.	

dementia	دمانس
واژه وسیعی است برای توضیح نشانگان که با افت عمومی عملکرد های عالی مغز مثل استدلال، با الگوی افت توانایی انجام حتی کارهای اساسی روزمره زندگی ، مثل غذا خوردن و دستشویی رفتن همراه باشد، به کار می رود .	

depression	افسردگی
شایع ترین استدلال خلقی (هیجانی) سن پیری ، که در اثر تغییر در بازگشت مجدد ماده عصبی شیمیایی سروتونین در پاسخ به بیماری مزمن و استرس ناشی از بروز تغییرات غیر قابل اجتناب جسمی و اجتماعی همراه با فرآیند پیری ایجاد می شود.	

durable power of attorney	قدرت دوره ای وکیل
یک سند رسمی و قانونی امضاء شده که یک وکیل و نماینده برای تصمیم گیری انتخاب می کند ، وکیل در هنگامی که فرد امضاء کننده صلاحیت توانایی خود را از دست بدهد، جای او تصمیم گیری می کند.	

older abuse	آزار سالمندان
آزار جسمی یا عاطفی یا صدمه مالی فرد سالمند به وسیله یک یا چند نفر از فرزندان، مراقبت کنندگان یا سایر افراد شامل غفلت هم می شود.	

geriatric Syndrome	نشانگان سالمندی
وضعیت شایعی که در سالمندان دیده می شود و چند عاملی است و در یک دسته بندی مشخص بیماری قرار نمی گیرد، مانند افتادن، هذیان، ضعف و نحیفی و بی اختیاری ادرار.	

geriatrics	طب سالمندی
رشته ای از فعالیت که بر فیزیولوژی، پاتولوژی تشخیص و درمان اختلالات و بیماری های سالمندان متمرکز است.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

gerontologist-geriatric nursing	پرستاری سالمندی
رشته ای از پرستاری که با بررسی، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی بزرگسالان مسن در تمامی محیط از جمله مراقبت های حاد میان مدت و مراقبت های تخصصی و جامعه مرتبط است .	

gerontology	سالمند شناسی
مطالعه مشترک بیولوژی ، روان شناختی و جامعه شناختی سالمندان در محیط آنان .	

LADL-instrumental activities of daily living	فعالیت های سودمند زندگی روزانه
فعالیت هایی که برای زندگی مستقل ضروری هستند مانند خرید، پخت و پز، انجام امور منزل؛ استفاده از تلفن، اداره امور مالی و مصرف دارو ها ، توانایی رفت آمد به وسیله اتوموبیل یا وسایل نقلیه عمومی.	

orientation	تشخیص موقعیت
واژه ای که برای توانایی فرد در تشخیص این که کیست و کجاست و از نظر زمانی در چه زمانی است. برای وضعیت شناختی فرد مورد استفاده قرار می گیرد	

Polypharmacy	مصرف چند نوع دارو (تعدد دارویی)
نسخه کردن، استفاده یا دادن داروهایی بیشتر از آنچه از نظر بالینی مورد نیاز است.	

presbycusis	پیرگوشی
کاهش توانایی شنیدن اصوات زیر (فرکانس بالا) که به طور طبیعی از میان سالی شروع می شود و در نتیجه ی تغییرات غیر قابل برگشت گوش داخلی است.	

presbyopia	پیر چشمی
کاهش در تطابق چشم که با افزایش سن ایجاد می شود.	

sun downing (sundown syndrome)	نشاتگان غروب
افزایش حالت گیجی در شب	

Urinary incontinence	اختیاری ادرار بی
دفع ادرار بدون برنامه .	

addiction	اعتیاد
بیماری بیولوژیک و نورولوژیک مزمنی که توسط متخصص درد تشخیص داده شده و با رفتارهایی که شامل یک یا چند مورد به شرح زیر است مشخص می شود : اختلال در کنترل مصرف دارو ، مصرف اجباری و غیر قابل کنترل مواد مخدر ، مصرف مداوم مواد مخدر علیرغم ایجاد آسیب و تمایل شدید به مصرف مواد مخدر به منظور اثرات غیر تسکینی است	

adjuvant analgesic agents	عوامل تسکین دهنده کمکی
دارو هایی که در وهله اول به منظور مسکن مصرف نمی شوند (مانند دارو های ضد تشنج، ضد افسردگی ، بلوک کننده کانال کلسیم، و شل کننده های عضلانی ، اما گاهی باعث تسکین برخی شرایط دردناک می شوند. بعضی مواقع به عنوان مسکن کمکی محسوب می شود.	

agonist- antagonist	آگونیست-آنتاگونیست
نوعی مخدر مانند نالبوفن-Nubian و بوتورفانول-Stadol- که با اتصال گیرنده مخدر کاپا به عنوان آگونیست عمل کرده (مسکن) و همزمان با اتصال به گیرنده مو به عنوان آنتاگونیست عمل می کند	

allodynia	آلودینیا
دردی که به دنبال محرکی که به شکل طبیعی باعث درد نمی شود (مانند لمس کردن) ایجاد می شود . مشخصا پوست اطراف نواحی دچار صدمات عصبی و معمولا با بسیاری از سندروم های درد نوروپاتیک دیده می شود	

antagonist	آنتاگونیست
دارویی که با آگونیست ها برای اتصال به گیرنده مخدر رقابت می کند. میتواند جایگزین آگونیست ها شود و باعث مهار عملکرد آن ها شود.	

BTP-Breakthrough pain	درد غیرمنتظره
افزایش موقتی و تدریجی درد حین یک درد مداوم و کنترل شده را گویند.	

ceiling effect	اوج اثر
مقدار مسکنی که بیشتر از آن هیچگونه تغییری در میزان درد ایجاد نمی کند.	

central Sensation	حساس سازی مرکزی
مکانیسم اصلی و مرکزی در دردهای نوروپاتیک (عصبی) . تحریک پذیری زیاد و غیر طبیعی نورون های مرکزی در طناب نخاعی است که به دنبال تغییرات پیچیده ای در نورون های اوران خارج شده از گیرنده درد، می باشد.	

هدف راحتی – عملکرد	comfort- function goal
میزان دردی که توسط بیمار تعیین می شود به طوری که بیمار می تواند عملکرد کیفیت زندگی را تجربه می کند(مانند فعالیت هایی که بیمار نیاز دارد یا آرزوی انجام آن را می کند)	

میزان تاثیر	efficacy
به میزان اثر یک دارو یا اثر درمانی آن و در اصل اثر تسکینی آن دارو اطلاق می شود .	

نیمه عمر	Half-life
مدت زمانی که غلظت پلاسمایی یک دارو (مقدار داروی داخل بدن) تا 50% کاهش می یابد (بعد از شروع مصرف دارو یا افزایش دوز آن با صرف نظر از میزان دارو، طول مدت نگهداری در بدن و یا راه تزریق آن ، چهار تا پنج نیمه عمر نیاز است تا به سطح ثبات در خون برسد. بعد از چهار تا پنج نیمه عمر، معمولا به نظر می رسد که دارویی که قطع شده بود. بیشتر از بدن دفع شده باشد).	

آب دوست	hydrophilic
تمایل به جذب در محلول های آبی	

داخل نخاعی	Intra spinal
((در داخل نخاع)) به فضاهای بالقوه اطراف طناب نخاعی که می شود در داخل آن دارو تجویز کرد اطلاق می شود.	

چربی دوست	Lipophilic
تمایل به جذب در بافت های چربی	

متابولیت	metabolite
محصول واکنش های شیمیایی در طول متابولیسم دارو	

آگونیست گیرنده مو	Mu agonist
هر ماده مخدری که به زیر مجموعه های گیرنده مو متصل شده و اثرات ضد درد ایجاد می کند (مانند : مورفین) با عبارت های جایگزین مانند آگونیست کامل ، آگونیست های خاص و دارو های شبیه مورفین استفاده می شود .	

درد عصبی (نوروپاتیک- پاتوفیزیولوژیک)	neuropathic pathophysiologic
دردی که به دنبال صدمه یا اختلال در عملکرد سیستم عصبی مرکزی یا محیطی ایجاد شده و بطور مشخص از درد جسمی (فیزیولوژیک) متفاوت می باشد.	

خاصیت انعطاف پذیری عصبی	neuroplasticity
توانایی سیستم عصبی مرکزی و محیطی در تغییر ساختار و عملکرد خود به دنبال محرک مهلک و شدید می باشد .	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

nociceptive physiologic pain	درد فیزیولوژیک یا نویسیپتیو
دردی که به دنبال فعالیت سیستم حسی ایجاد شده و توسط عوامل مختلف منتقل و درک می شود و موید وجود صدمه جسمی یا احساسی است.	
nociceptor	گیرنده درد
نوعی نورون اوران اولیه که توانایی پاسخ گویی به محرک های مهلک واقعی یا بالقوه درد را دارد	
no opioid	غیر مخدر
به عوامل تسکین دهنده درد شمال استامینوفن-Tylenol- و دارو های ضد التهابی غیر استروئیدی-NSAIDS- می باشد اطلاق می شود. این عبارت به جای ((مسکن های غیرمخدر-nonnarcotic-)) استفاده می شود.	
NSAIDS	داروهای ضد التهابی غیر استروئیدی
مخفف دارو های ضد التهابی غیر استروئیدی می باشد ((به صورت (ان-سید تلفظ می شوند)). ضمناً داروهای شبه اسپرین نیز اطلاق می شود.	
opioid	مخدر
به دارو های چون کوکائین ،مورفین و دیگر دارو های طبیعی ، نیمه صناعی که درد را به صورت متصل شدن به چندین نوع گیرنده مخدری تسکین می دهد، اطلاق می شود. ترجیحاً از عبارت نارکوتیک استفاده می شود.	
opioid dose- paring effect	اثراتی با دوز کم مخدر
زمانیکه یک داروی غیر مخدر یا کمکی به یک داروی مخدر افزوده می شود اتفاق می افتد اجازه می دهد مقدار مصرف مخدر کاهش یابد یا بدون آنکه از اثرات ضد دردش کم شود	
OIH-opioid dose –sparing effect	پر دردی ناشی از مخدر
زمانی که مصرف یک ماده مخدر منجر به افزایش حساسیت و یا کاهش آستانه درد می شود که باعث انتقال سریع و عدم تحمل درد می شود .	
opioid naïve	فردی که به تازگی مواد مخدر دریافت نکرده است
به فردی که اخیراً به اندازه کافی مخدر دریافت نکرده است، اطلاق می شود . این شخص می تواند اثرات مخدر را تحمل کند.	
opioid tolerant	فرد مقاوم به مواد مخدر
شخصی که در دراز مدت مواد مخدر را در مقادیر بالا استفاده کرده است به طوری که نسبت به بسیاری از اثرات مواد مخدر همچون مسکن ها و آرام بخش ها مقاوم شده است.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

حساس سازی محیط	peripheral sensitization
پیک مکانیزم محیطی در درد های عصبی است که به دنبال تغییر در تعداد و جایگاه های کانال های یونی ایجاد می شود، در حقیقت، به صورت غیر طبیعی کانال های سدیمی در گیرنده های درد صدمه دیده تجمع یافته، آستانه دپولاریزاسیون عصبی کم، تخلیه الکتریکی نابجا و افزایش پاسخ به محرکات را باعث می شود.	

دارونما	placebo
هر دارو یا روشی همچون جراحی که باعث اثراتی نه به دلیل اثرات جسمی و شیمیای خود می شود	

عوامل انحصاری ضد درد	-preemptive analgesic agents
درمان درد قبل از بروز صدمه (مانند: ضد درد اپی دورال قبل از عمل و تزریق موضعی ضد درد قبل از ایجاد برش جراحی) به منظور جلوگیری از حساس سازی مرکزی و محیطی درد.	

عدم تحریک پذیری	refractory
عدم پاسخ به مقاومت نسبت به مداخلات درمانی مانند دارو های مسکن را گویند.	

خود گزارش دهی	Self-report
توانایی فرد در گزارش دادن در این مورد، به خصوص شدت درد که یکی از مهمترین اجزای ارزیابی (برسی) درد می باشد در نظر است.	

تعیین دوز	titration
تعیین و تنظیم حد بالا و پایین مقدار مصرف ضد درد	

تحمل	tolerance
فرآیندی که با کاهش اثر سیستمیک دارو در میزان قبلی اش و یا نیاز برای بالا بردن مقدار دارو جهت حفظ اثر آن مشخص می شود	

مفاهیم و چالش های مراقبت از بیمار فصل 13

اسیدوز	acidosis
عدم تعادل اسید و باز است که از طریق افزایش غلظت یون H^+ (کاهش pH خون) مشخص می شود. pH شریانی پایین همراه با کاهش غلظت بیکربنات ، اسیدوز متابولیک نام دارد، در حالی که pH شریانی پایین همراه با افزایش PCO_2 ، اسیدوز تنفسی نام دارد.	

آسیت	ascites
نوعی ادم که در آن مایع اضافه در فضای پروتئین تجمع می یابد.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

active transport	انتقال فعال
پمپ فیزیولوژیک که مایع را از ناحیه ای با غلظت کم به سوی ناحیه ای با غلظت بیشتر، انتقال می دهد و در انتقال فعال، جهت کسب انرژی به آدنوزین تری فسفات نیاز می باشد.	

alkalosis	آلکالوز
عدم تعادل اسید و باز که از طریق کاهش غلظت یون H^+ (افزایش pH خون) مشخص می شود. pH شریانی زیاد همراه با فزونی غلظت بیکربنات آلکالوز متابولیک نام دارد، در حالی pH که شریانی پایین همراه با کاهش PCO_2 ، آلکالوز تنفسی نامیده می شود.	

diffusion	انتشار
فرآیندی که از طریق آن مواد محلول از ناحیه ای با غلظت زیاد به سوی ناحیه ای با غلظت کمتر انتشار می یابند و نیازی به صرف انرژی ندارد.	

homeostasis	هومئوستاز
حفظ تعادل داخلی هر نوع سیستم بیولوژیک که دارای مکانیسم های فیدبک مثبت و منفی است.	

hydrostatic pressure	فشار هیدرواستاتیک
فشاری که توسط نیروی مایع بر دیواره ای که مایع در آن جریان دارد، اعمال می شود. در بدن، فشار هیدرواستاتیک درون عروق خونی از نیروی مایع موجود بر دیواره ی عروق و نیز نیروی ناشی از انقباض قلب ایجاد می شود.	

hypotonic solution	محلول هیپوتونیک
محلولی با اسمولالیتی کمتر از سرم	

hypertonic solution	محلول هیپرتونیک
محلولی با اسمولالیتی بیشتر از سرم.	

isotonic solution	محلول ایزوتونیک
محلولی با اسمولالیتی مانند سرم و سایر مایعات بدن. اسمولالیتی سرم دامنه ای به هنجار معادل 280-300 میلی اسمول/لیتر دارد	

osmolality	اسمولالیت
بیانگر تعداد میلی اسمول ها (واحد استاندارد فشار اسموتیک) در هر لیتر محلول، که به صورت میلی اسمول در لیتر (mOsm/L) بیان می شود و بیانگر غلظت مواد محلول یا ذرات حل شده می باشد.	

osmosis	اسمز
فرآیندی است که از طریق آن مایع در سراسر غشای نیمه تراوا از ناحیه ای که غلظت مواد محلول کمتر است، به سوی ناحیه ای که غلظت مواد محلول بیشتر است، انتقال می یابد، این فرآیند آنقدر تداوم می یابد که غلظت مواد محلول در دو سوی غشا یکسان گردد.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

تونیسیتی	tonicity
کشش مولکول های مایع درون سلولی یا برون سلولی که به توضیح رابطه آب و مواد حل شدنی می پردازد و عمدتاً با اسمولالیتیه مایع تعیین می شود.	

مفاهیم و چالش های مراقبت از بیمار فصل 14

شوگ آنافیلاکتیک	anaphylactic shock
نوع شوگ جریانی است که به علت واکنش آلرژیک شدید ایجاد شده و موجب گشادی وسیع عروق سیستمیک و هیپوولومی نسبی می شود.	

واسطه های بیوشیمی	biochemical mediator
مواد پیغام دهنده ای هستند که ممکن است توسط سلول آزاد شده، همان جا عمل کرده یا قبل از فعال شدن، توسط جریان خون به محلی دورتر حمل شوند. این مواد تحت عنوان سایتوکین ها یا واسطه های التهابی نیز نامیده می شوند.	

شوگ کاردیوژنیک	cardiogenic shock
این نوع شوگ، به دلیل نارسایی و یا آسیب به میوکارد ایجاد می شود.	

شوگ جریانی	circulatory shock
این نوع شوگ به علت جا به جایی حجم داخل عروق ایجاد شده و موجب هیپوولومی نسبی و اکسیژن رسانی ناکافی به سلول ها می گردد، به عنوان شوگ توزیعی نیز نامیده می شود.	

کلونید ها	colloids
محلول های وریدی هستند که حاوی مولکول های بزرگ می باشند. این مولکولها به راحتی نمی توانند از غشای مویرگی عبور کنند.	

کریستالوئید ها	crystalloids
محلول های الکترولیتی وریدی هستند که ازادانه بین فضای داخل عروقی و فضای بینابینی حرکت می کنند.	

شوگ هیپوولومیک	hypovolemic shock
این نوع شوگ به علت کاهش حجم داخل عروقی به دنبال از دست رفتن مایعات ایجاد می شود.	

سندرم اختلال عملکرد اندام های متعدد	multiple organ dysfunction syndrome
به وجو آمدن اختلال عملکرد دو یا چند اندام در فردی اطلاق می شود که به شکل حاد بیمار است. برای حمایت از تداوم عملکرد اندام در چنین وضعیتی، انجام مداخلات خاص ضروری است.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

neurogenic shock	شوگ نوروژنیک
این نوع شوگ به علت از دست رفتن تون سمپاتیک ایجاد شده و موجب هیپوولومی نسبی می گردد.	

septic shock	شوگ عفونی
این نوع شوگ به علت عفونت شدید ایجاد شده و موجب هیپوولومی نسبی می شود.	

shock	شوگ
وضعیت فیزیولوژیکی است که در آن جریان خون بافت ها و سلول های بدن ناکافی است.	

SIRC-systemic inflammatory response syndrome	سندرم پاسخ التهابی سیستمیک
نوعی پاسخ التهابی شدید بدون علت عفونی است که موجب بروز هیپوولومی نسبی و کاهش خون رسانی در فرد می شود.	

مفاهیم و چالش های مراقبت از بیمار 15

alopecia	آلوپسی
کچلی .طاسی	

anaplasia	آنپلازی
الگوی رشد رد سلول هایی که فاقد ویژگی های طبیعی بوده و از نظر شکل و سازمان دهی مربوط به جایگاه خود یا سایر سلول های آن منطقه تفاوت دارند، معمولا سلول های آنپلاستیک بدخیم هستند.	

angiogenesis	آنژیوژنز
رشد عروق خونی جدید که برای سلول های سرطانی امکان رشد فراهم می کنند.	

apoptosis	آپوپتوز
مرگ برنامه ریزی شده سلول	

benign	خوش خیم
غیر سرطانی ، تومورهای خوش خیم ممکن است رشد کنند اما قادر به گسترش به سایر اندام ها یا بخش های بدن نیستند.	

BRM-biologic response modifier therapy	درمان از طریق اصلاح پاسخ های بیولوژیک
استفاده از مواد یا روش های درمانی که ارتباط ایمونولوژیک بین تومور و میزبان خودش را تغییر می دهد تا منافع درمانی حاصل شود.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

biopsy	تکه برداری
رویه ای تشخیصی که در آن نمونه ای کوچک از بافت به منظور آزمایش کردن میکروسکوپی آن، جهت کشف سلول های بدخیم برداشته می شود.	

brachytherapy	درمان بازویی
درمان با اشعه از طریق کار گذاشتن ابزار داخلی که نزدیک ناحیه مورد درمان قرار گرفته و اشعه را به آن ناحیه می تاباند.	

cancer	سرطان
فرآیند بیماری که در آن سلول ها به طور غیر طبیعی تکثیر شده و پیغام های تنظیم کننده رشد در محیط اطراف سلول ها را در نادیده می گیرند.	

carcinogenesis	پیدایش سرطان
فرآیند تغییر شکل یافتن سلول های نرمال به سلول های بدخیم	

carcinogens	کارسینوژن
فاکتور های شیمیایی ، فیزیکی و سایر عواملی که باعث ایجاد سرطان می شوند	

chemotherapy	شیمی درمانی
استفاده از دارو ها به منظور کشتن سلول های تومور از طریق مداخله کردن در کارد کرد های سلولی و تولید مثل آن ها.	

control	نظارت
محدود نگه داشتن رشد سلول های سرطانی.	

cure	معالجه
افزایش بقا و ناپدید شدن همه مدارک بیماری تا جایی که بیمارمان طول عمری را داشته باشد که از هر کس دیگه ای در همان گروه سنی انتظار می رود.	

cytokines	سایتوکین ها
موادی که به طور اولیه طور اولیه توسط سلول های سیستم ایمنی تولید شده و موجب افزایش تولید و کارکرد اجزای سیستم ایمنی می نشود.	

extravasation	خروج از عروق
نشت دارو از ورید ها به داخل بافت های زیر جلدی	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

grading	درجه بندی شدت
تشخیص شناسایی نوع بافت از ناحیه منشاء تومور و میزانی که سلول های تومور خصوصیات مربوط به بافت منشاء خود را از نظر کارکردی و ساختاری حفظ می نماید.	

GVHD-graft versus host disease	بیماری عضو پیوندی علیه میزبان خود
نوعی پاسخ ایمنی بدن است که توسط سلول های لنفوسیتی بافت اهدا شده در برابر بافت های اهدا شده به وجود می آید (پوست، مجاری گوارشی، کبد یک واکنش نامطلوب محسوب می گردد.	

graft versus disease effect	اثر بیماری علیه عضو پیوندی
واکنش سلول های اهدایی در برابر بروز بدخیمی که یک اثر مطلوب محسوب می گردد	

malignant	بدخیم
داشتن سلول ها یا فرآیند هایی است که از خصوصیات سرطان به شمار می آیند .	

metastasis	ریشه دوانی
انتشار سلول های سرطانی از تومور اولیه به مسافت های دور دست.	

myelosuppression	سرکوب شدن مغز استخوان
سرکوب شدن مغز استخوان برای تولید سلول های خونی.	

nadir	نهایت کاهش
پایین ترین میزان گلبول های سفید به دنبال تاثیر سمی درمان بر مغز استخوان.	

neoplasia	نئوپلازی
رشد سلولی کنترل نشده که به دنبال نیاز فیزیولوژیکی نباشد.	

neutropenia	نوتروپنی
پایین آمدن غیر طبیعی تعداد مطلق نوتروفیل ها .	

oncology	سرطان شناسی
عرصه یا مطالعه سرطان	

palliation	تسکین
کاهش دادن علایم و بهبود آسایش و کیفیت زندگی	

radiation therapy	پرتو درمانی
استفاده از تابش اشعه ی یونیزان برای از بین بردن سلول های بد خیم	

staging	مرحله بندی
فرآیند تعیین وسعت بیماری شامل تعیین اندازه و میزان انتشار یا کاهش به نواحی دوردست	

stomatitis	التهاب زبان
التهاب بافت های دهان که اغلب در ارتباط با بعضی عوامل شیمی درمانی یا رادیوتراپی در ناحیه سر و گردن اتفاق می افتند.	

targeted therapies	درمان معطوف به هدف
درمان هایی از سرطان که جستجوی به حداقل رساندن اثرات منفی روی بافت های سالم است و طریق قطع عملکرد های خاص سلول های سرطانی از قبیل تغییر شکل های بدخیم، راه های ارتباطی ، فرآیند های رشد و متاستازدهی و رمز گذاری ژنتیکی ، به درمان بیمار می پردازد.	

thrombocytopenia	ترمبوسیتوپنی
کاهش تعداد پلاکت های گردش خون که موجب افزایش احتمال خون ریزی می شود	

TSA-tumor-specific antigen	آنتی ژن اختصاصی تومور
پروتئین غشای سلول های سرطانی که وجه تمایز سلول های بدخیم از سلول های خوشخیم همان نوع بافت است .	

vesicant	تاول زا
ماده ای که می تواند موجب نکروز و آسیب بافت و اندام ها شود.	

xerostomia	خشکی دهان
خشک شدن محوطه دهانی ناشی از کاهش کارد کرد غدد بزاقی .	

assisted suicide	خود کشتی مساعدت شده
استفاده از عوامل دارویی برای تسهیل مرگ بیماری که در مرحله انتهایی بیماری قرار دارد، این کار در اکثر ایالت ها غیر قانونی است.	

autonomy	خود مختاری
استقلال فردی، در تصمیم گیری های مراقبتی بهداشتی، حقی که به واسطه آن، بیمار اجرا یا عدم اجرای روش درمان پزشکی را انتخاب می کند	

bereavement	داغداری
دوره ی زمانی که سوگواری به علت از دست دادن کسی انجام می شود.	

euthanasia	مرگ آسان(یوتانازی)
کلمه یونانی مرگ خوب به معنای مرگ عمدی است که با اقدام به مرگ یا حذف عامل حیاتی به نفع بیمار انجام می شود.	

grief	اندوه
احساس درونی یا فقدان احتمالی یا حقیقی همراه است.	

hospice	مراقبت آسایشگاهی
برنامه مراقبتی و خدماتی هماهنگ بین رشته ای که مراقبت های اولیه و اساسی را در منزل برای بیماران مرحله انتهایی و خانواده آنان به اجرا در می آورد.	

interdisciplinary collaboration	همکاری بین رشته ای
ارتباط و همکاری مداوم و پیوسته اعضا رشته های مختلف بهداشتی، برای طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه مراقبتی	

Medicare Hospice Benefit	بیمه خدمات درمانی و آسایشگاهی
حق بیمه پزشکی که مراقبت جامع، تسکینی بین رشته ی و خدماتی را برای افراد کاندید یعنی کسانی که مراحل انتهایی بیماری هستند و امید به زندگی کمتر از 6 ماه دارند، ارایه می دهد .	

mourning	سوگواری
تظاهرات فرهنگی، خانوادگی، فردی و یا گروهی اندوه و رفتارهای همراه.	

palliative care	مراقبت تسکینی
فلسفه و سیستمی برای ارائه خدمات که در راستای مراقبت های سنتی از بیماران جدی و پیشرفته انجام می شود و شامل : تمرکز بر کیفیت زندگی ، عملکرد تصمیم گیری و فرصت هایی برای رشد شخص می باشد.	

palliative sedation	آرام بخش های تسکینی
استفاده از عوامل دارویی با درخواست بیمار مرحله انتهایی یا وکیل قانونی وی به منظور القای تسکین و آرامش وقتی که علایم بیماری به سایر مداخلات جواب نداده است . هدف از این نوع درمان، تعجیل مرگ نیست، بلکه تسکین علایم سخت است .	

prognosis	پیش آگهی
پیش بینی بیماری و احتمال بهبودی	

spirituality	معنویت
سیستم اعتقادی شخصی که به دنبال معنا دهی و هدف بخشیدن به زندگی است، عناصر غیر قابل لمسی که به زندگی ارزش و معنا می دهند، اتصال به بالا (عرش)	

terminal illness	بیماری مرحله انتهایی
بیماری پیش رونده و غیر قابل برگشتی است که علیرغم اقدامات پزشکی که روی درمان تمرکز دارد ،بیمار در نهایت می میرد.	

اتاق عمل فصل 17

ambulatory surgery	جراحی سرپایی
شامل جراحی در همان روز	

same –day surgery	اقامت کوتاه جراحی
جراحی که نیاز به اقامت شبانه قبل در بیمارستان ندارد .	

bariatrics	باریاتریک
مراقبت از بیماران دچار چاقی	

informed consent	رضایت آگاهانه
تصمیم گیری آگاهانه بیمار بر اساس شرایط و خطرات احتمالی و مزایای روش	

intraoperative phase	مرحله حین عمل
از زمان انتقال بیمار به اتاق عمل تا انتقال او به بخش مراقبت های بعد از هوش بری است .	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

Laparoscopy	لاپاراسکوپي
مشاهده حفره ای در بدن یا مفصلی از بدن با استفاده از آندوسکوپ.	

minimally invasive surgery	عمل جراحی با کمترین تهاجم
عمل جراحی که از وسایلی استفاده می شود که از طریق مجرای طبیعی یا انسزیون وارد بدن می شود.	

perioperative phase	دوره قبل از عمل
مدت زمان قبل از عمل تجربه ی جراحی که شامل مراقبت های قبل ،حین و بعد از عمل جراحی است	

postoperative phase	مرحله بعد از عمل جراحی
مرحله ای که با پذیرش بیمار در بخش مراقبت های بعد از هوشبری شروع می شود و بعد از ارزیابی بیمار ،با ترخیص بیمار به بخش یا منزل خاتمه می یابد.	

preadmission testing	تست تشخیصی قبل از پذیرش
ارزیابی هایی که پیش از پذیرش در بیمارستان انجام می شود .	

preoperative phase	مرحله قبل از عمل
مرحله ای که با تصمیم گیری برای جراحی شروع می شود و با انتقال بیمار به اتاق عمل خاتمه می یابد.	

اتاق عمل فصل 18

anesthesia	هوشی بی
وضعیت بی دردی ، آرامش و فاقد رفلکس.	

anesthesiologist	متخصص بیهوشی
پزشکی که اصول بیهوشی را آموزش می ببند و وضعیت بیمار را هنگام عمل جراحی پایش می کند.	

anesthetic agent	داروی بیهوشی
مادهی شیمیایی یا گازی که باعث بیهوشی می شود.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

anesthetist	آنیتتست
پرستار یا فردی از تیم بهداشتی که اصول بی هوشی را آموزش می بیند و وضعیت بیمار را در طول جراحی کنترل می نماید.	

circulating nurse-or- circulator	پرستار در گردش یا سیرکولار
پرستار فارغ التحصیل اتاق عمل که به عنوان هماهنگ کننده و ثبت کننده مراقبت بیمار در اتاق عمل فعالیت می کند.	

epidural anesthesia	بی هوشی از طریق اپی دورال
به کار گیری مخدرها، ضد درد ها، شل کننده ها و ایجاد عدم وجود رفلکس ها از طریق تزریق آن ها به فضای اپی دورال ستون فقرات.	

general anesthesia	بی هوشی عمومی
به کار گیری مخدر ها، ضد درد ها و شل کننده ها و ایجاد عدم وجود رفلکس به دنبال مصرف داروهای فارماکولوژیک.	

Laparoscope	لاپاراسکوپ
اندوسکوپ باریکی که از طریق یک شکاف وارد حفره یا مفصل می شود تا با استفاده از تکلولوژی فیبرنوری تصاویر زنده از ساختار داخل منطقه را به مانیتور برای مشاهده منتقل نماید. میتوان از طریق شکاف های کوچک ابزار های دیگری را وارد نمود تا بتوان اعمال جراحی لاپاراسکوپی را انجام داد.	

local anesthesia	بی حسی موضعی
تزریق محلول داروی بیهوشی به بافت محلی که باید بریده شود.	

malignant hyperthermia	هیپرترمی بدخیم
وضعیت نادری که تهدید کننده زندگی است و به دنبال مصرف زیاد داروهای بی هوشی ایجاد می شود و باعث افزایش غیر قابل کنترل متابولیسم هوازی ماهیچه های اسکلتی که خود باعث مصرف زیاد اکسیژن و آزاد سازی دی اکسید کربن، ایجاد عدم تعادل در درجه حرارت بدن می شود و در نهایت باعث کلاپس عروق و مرگ می شود. این وضعیت معمولاً به دنبال انتقال ژن اتوزومال ایجاد می شود.	

moderate sedation	آرام بخشی متوسط
قبلاً به عنوان آرام سازی هوشیار شناخته می شد و به معنای استفاده از دارو های آرام بخش به منظور کاهش سطح هوشیاری بدون ایجاد اختلال در راه هوایی و پاسخ گویی به محرک های فیزیکی و انجام دستورات کلامی است.	

monitored anesthesia care	بی حسی تحت مراقبت کنترل شده
استفاده از دارو های آرام بخش جهت کاهش هوشیاری که توسط پزشک متخصص بی هوشی یا پرستار متخصص بی هوشی تجویز می شود.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

regional anesthesia	بی حسی ناحیه ای
داروی بی هوشی در اطراف عصب تزریق می شود و منطقه ای که توسط این عصب، عصب دهی می شود بی حس می گردد.	

registered nurse first assistant	پرستار دستیار اول
عضوی از تیم اتاق عمل که مسئولیت جمع آوری بافت ها، آماده سازی محل عمل، بخیه زدن و حفظ هموستاز بیمار را به عهده دارد.	

restricted zone-	منطقه ی محدود
منطقه ای در اتاق عمل که اسکراب کردن انجام می شود و نیاز به ماسک در آن قسمت وجود دارد شامل اتاق عمل و قسمت های استریل و نیمه استریل می شود.	

scrub nurse	پرستار اسکراب
پرستار فارغ التحصیل که برای جراحی اسکراب کرده و روش هایی طبق اصول استریل را در اتاق عمل انجام می دهد(نظیر جا به جا کردن وسایل و تجهیزات استریل جراحی، دادن وسایل استریل به جراح)	

semi restricted zone	منطقه ی با محدودیت نسبی
منطقه ای در اتاق عمل که عمل اسکراب در آن انجام می شود و وسایل عمل در آن نگه داری می شود.	

spinal anesthesia	بی حسی نخاعی
داروی بی هوشی منطقه ای به منطقه تحت عنکبوتیه در ستون فقرات تزریق می شود.	

surgical aseptic	گند زدایی جراحی
عدم وجود میکروارگانیسم در محیط عمل برای کاهش خطر عفونت .	

unrestricted zone	منطقه ی بدون محدودیت
منطقه ای در اتاق عمل است که بیمار پذیرش و تحویل بخش می شود.	

اتاق عمل فصل 19

dehiscence	باز شدگی زخم
جداشدگی کامل یا نسبی لبه های زخم .	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

evisceration	بیرون زدگی احشاء
بیرون زدن اعضای شکم از طریق برش جراحی .	

first intention healing	ترمیم نوع اول
روش ترمیم لبه های زخم که در عمل جراحی نزدیک شده و تداوم پوشش طبیعی بدن بدون تشکیل بافت گرانوله حفظ می گردد.	

phase I PACU	مراقبت بعد از بی هوشی مرحله
مراقبت از بیماران بی هوشی بلافاصله بعد از عمل و آنانی که نیاز به کنترل دقیق دارند.	

phase II PACU	مراقبت ویژه بعد از هوشبری مرحله
برای مراقبت از بیماران جراحی انتقال یافته از مرحله یک، به دلیل نیاز به پایش دقیق تر که در مرحله یک فراهم شده طرح شده است.	

phase III PACU	مراقبت ویژه پس از هوشبری مرحله
بیمار در این مرحله از نظر عوارض بعد از جراحی پایش شده و جهت ترخیص آماده می شود.	

PACU-post anesthesia care unit	بخش مراقبت ای ویژه بعد از هوشبری
محلی که بیماران بعد از جراحی تا خروج از بیهوشی ، کنترل می شوند؛ به آن اتاق بهبودی یا اتاق بهبودی بعد از هوشبری نیز گفته می شود.	

second – indentation healing	ترمیم نوع دوم
روش ترمیم زخم که بدون نزدیک شدن لبه ی زخم و تداوم پوشش طبیعی بدن توسط بافت گرانوله حفظ می شود.	

third- indentation healing	ترمیم نوع سوم
روش ترمیم زخم که لبه های زخم با تاخیر به هم نزدیک می شوند و تداوم پوشش طبیعی بدن توسط ایجاد بافت گرانوله ی مصنوعی حفظ می گردد.	

تنفس و تبادلات گازی فصل 20

apnea	آپنه
وقفه موقت تنفسی	

Broncho phony	برونکوفونی
افزایش غیر طبیعی وضوح صداهای ریوی در هنگام سمع	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

bronchoscopy	برنکوسکوپ
معاینه مستقیم لارنکس و تراشه و برونش ها با استفاده از آندوسکوپ	

cilia	سیلیا
مژک هایی که مواد خارجی و ترشحات و موکوس موجود در راهای هوایی را با حرکات تازیانه ای به طرف لارنکس می رانند	

compliance	گنجایش ریوی
میزان قدرت مورد نیاز جهت اتساع یا پر شدن ریه ها	

crackles	کراکل
صدای ملایم ، با تون بالا و منقطع در هنگام دم ، ناشی از تاخیر در باز شدن مجدد راه هوایی	

dyspnea	تنگی نفس
تجربه ذهنی که تنفس سخت و کوتاه شدن تنفس را توصیف می کند	

ego phony	آگوفونی
تغییر غیر طبیعی در تون صدای ریوی که حین سمع شنیده می شود	

fremitus	فرمیتوس
ارتعاش در حین نجوا کردن ، به صورت لرزش دیواره قفسه سینه ، حین لمس احساس می شود	

hemoptysis	خلط خونی
خروج ترشحات خونی از راهای هوایی تنفسی	

hypoxemia	هیپوکسمی
کاهش فشار اکسیژن شریانی در خون	

hypoxia	هیپوکسی
کاهش سطح اکسیژن در سلول ها و بافت ها	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

obstructive sleep apnea	آپنه انسدادی در حین خواب
بروز وقفه موقت تنفسی در حین خواب ثانویه به بروز انسداد گذرا در راه های هوایی فوقانی	

orthopnea	ارتوپنه
عدم توانایی تنفسی راحت به جز در وضعیت قائم	

oxygen saturation	اشباع اکسیژنی
درصد هموگلوبین باند شده با اکسیژن	

physiologic dead space	فضای مرده فیزیولوژیک
قسمتی از درخت تراکئوبرونشئال که در تبادلات گازی شرکت نمی کند	

Pulmonary diffusion	انتشار ریوی
تبادل مولکول های گاز اکسیژن و دی اکسید کربن از مناطقی با غلظت بالا به مناطقی با غلظت کم	

pulmonary perfusion	پرفیوژن ریوی
جریان خون در داخل عروق ریوی	

-respiration	تنفس
تبادل گازی بین هوای جو و جریان خون و بین خون و سلول های بدن	

rhonchi	رونکای
صدای ویزینگ با تون پایین یا خرخر ،که به دنبال انسداد مختصر راه هوایی ، که در حین سمع قفسه سینه ، شنیده می شود	

stridor	استریدور
صدای خشن با تون بالا ، که به دنبال انسداد راه هوایی فوقانی ، حین دم و معمولا بدون نیاز به گوشی شنیده می شود	

tachypnea	تاکی پنه
تنفس سریع و غیر طبیعی	

tidal volume	حجم جاری
حجمی از هوا که طی یک تنفس طبیعی و با هر بار تنفس با دم وارد ریه ها شده و با بازدم خارج می شود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

تهویه	ventilation
حرکت هوا به داخل و یا خارج از راهای هوایی	

ویزینگ	wheezes
صدای مداوم موزیکال مربوط به باریک شدن یا انسداد نسبی راه هوایی	

صداهاى سینه ای منتشر	whispered pectoriloquy
صدای نجوا مانند که به صورت واضح و بلند در سمع قفسه سینه شنیده می شود	

تنفس و تبادلات گازی فصل 21

تهویه با فشار روی راه هوایی	APRV-airway pressure release ventilation
نوعی تهویه مکانیکی که در آن سر تا سر چرخه تهویه ای به بیمار اجازه تنفس نامحدود و خود به خود می دهد ،حین دم،بیمار مقدار از پیش تعیین شده ای از فشار مثبت راه هوایی را دریافت کرده و فشار مزکور به طور متناوب قطع می گردد تا به بازدم بیمار کمک کند	

تهویه کمکی کنترلی	A/C-assist –control ventilation
نوعی تهویه مکانیکی است که در آن الگوی تنفسی بیمار آغازگر تهویه بوده و بیمار حجم تنظیم شده را دریافت خواهد کرد ،در زمان فقدان تنفس خود به خودی ، دستگاه تنفس کنترل شده را با حداقل تعداد و حجم جاری تنظیم شده به بیمار می دهد	

سیستم تخلیه قفسه سینه	chest drainage system
استفاده از لوله قفسه سینه و سیستم تخلیه بسته جهت اتساع مجدد ریه ها و تخلیه هوا ، مایع و خون اضافی	

دق قفسه سینه	chest percussion
ضربه زدن با دست بر روی دیواره قفسه سینه و استفاده از ارتعاش برای به حرکت درآوردن ترشحات غلیظ و چسبنده از ریه ها	

فیزیوتراپی قفسه سینه	CPT-chest physiotherapy
درمانی که برای خارج کردن ترشحات از درخت برونشی،بهبود تهویه و افزایش کفایت عضلات تنفسی انجام می شود،انواع آن شامل درناژ وضعیتی،دق و ایجاد ارتعاش در قفسه سینه است	

CMV-continuous Mandatory ventilation	تهویه مداوم اجباری
نوعی تهویه مکانیکی که در آن دستگاه تهویه به طور کامل و بر طبق حجم جاری و تعداد تنفس تنظیم شده، تهویه بیمار را کنترل می کند، به دلیل مشکلات مربوط به هماهنگی دستگاه و بیمار، به استثناء بیماران فلج یا بیهوشی، در موارد دیگر به ندرت مورد استفاده قرار می گیرد	
CPAP- continuous positive airway pressure	فشار مثبت و مداوم راه های هوایی
فشار مثبتی که در سرتاسر چرخه نفسی، به تنفس خود به خود بیمار اعمال می شود تا باعث بهبود ثبات آلئولی و راه های هوایی شود، ممکن است به وسیله لوله تراشه و یا تراکئوستومی یا با ماسک اعمال شود	
endotracheal intubation	لوله گذاری داخل تراشه
قرار دادن لوله تنفسی به داخل لوله تراشه از مسیر بینی یا دهان	
FiO2-fraction of inspired oxygen	-کسر اکسیژن دمی
غلظت اکسیژن داده شده در دم (اکسیژن 0/1=100%)	
hypoxemia	هیپوکسمی
کاهش فشار اکسیژن شریان در خون	
hypoxia	هیپوکسی
کاهش اکسیژن بافت ها و سلول ها	
incentive spirometry	--اسپیرومتری انگیزشی (تشویقی)
روشی است که در آن تنفس عمیق انجام شده و بیمار باز خورد این عمل را مشاهده می نماید، این عمل کمک می کند تا بیمار آهسته و منظم تنفس کند و حداکثر اتساع ریه ها را داشته باشد	
IMV-intermittent mandatory ventilation	تهویه اجباری متناوب
نوعی تهویه مکانیکی که ترکیبی از تنفس کمکی و خود به خودی بیمار را فراهم می کند	
mechanical ventilation	دستگاه تهویه مکانیکی
دستگاه تنفس با فشار مثبت یا منفی که تهویه و اکسیژن رسانی را حمایت می کند	
pneumothorax	پنموتوراکس
کلاپس نسبی یا کامل ریه به علت ایجاد فشار مثبت در فضای پلور	
PEEP-positive end- expiratory pressure	فشار مثبت انتهای باز دمی
فشار مثبت بازدمی که در انتهای باز دم (جایگزین فشار طبیعی صفر) توسط دستگاه تهویه، اعمال می شود تا ظرفیت باقی مانده عملی را افزایش دهد، و آلئول های کلاپس شده را باز کند، باعث افزایش اکسیژن رسانی با حداقل کسر اکسیژن دمی می گردد	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

postural drainage	تخلیه وضعیتی
تغییر وضعیت بیمار جهت تخلیه تمام لوب های ریه و راه های هوایی	

PSV-pressure support ventilation	تهویه مکانیکی فشاری
نوعی تهویه مکانیکی که در آن فشار مثبت تنظیم شده با تنفس های خود به خودی، جهت کاهش کار تنفسی داده می شود	

PAV-proportional assist ventilation	تهویه کمکی نسبی
نوعی تهویه مکانیکی که حمایت تهویه ای نسبی را نسبت به تلاش دمی بیمار فراهم می کند، کار تنفسی را کاهش می دهد	

respiratory weaning	جداسازی بیمار از دستگاه تهویه
فرایند جداسازی تدریجی و منظم از دستگاه تهویه، لوله تنفس و اکسیژن را از بیمار گویند	

SIMV-synchronized intermittent mandatory ventilation	تهویه اجباری متناوب هماهنگ شده
نوعی تهویه مکانیکی که در آن بیمار اجازه تنفس خود به خودی را دارد در حالی که دستگاه تهویه تعدادی تنفس تنظیم شده را جهت اطمینان از تهویه کافی به وی می دهد، تنفس های دستگاه با تنفس خود به خودی هماهنگ می شود	

thoracotomy	توراکتومی
باز کردن قفسه سینه با استفاده از جراحی	

tracheostomy tube	لوله تراکئوستومی
لوله ای که جهت کمک به تهویه، به طور مستقیم داخل تراشه قرار داده می شود	

tracheotomy	تراکئوتومی
باز کردن تراشه به روش جراحی	

vibration	ارزش قفسه سینه
نوعی ماساژ که توسط ضربه های خفیف روی قفسه سینه یا جابه جا کردن انگشتان به صورت ریتمیک، یا به کمک یک وسیله مکانیکی (ویبراتور) انجام می شود و به حرکت و کنده شدن ترشحات ریه کمک می کند	

تنفس و تبادلات گازی فصل 22

a laryngeal communication	ارتباط کلامی از راه غیر حنجره ای
روش های مختلف صحبت کردن، که در آن بیمار از طریق حنجره طبیعی صحبت نمی کند. توسط بیمارانی که حنجره آن ها با جراحی خارج شده است، استفاده می شود	

aphonic	آفونی
اختلال و قطع صدا، ناشی از بیماری یا آسیب حنجره	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

apnea	آپنه
قطع تنفس	
dysphagia	دیس فاژی
اشکال در بلع	
epistaxis	اپیستاکیس
خونریزی از بینی، ناشی از پارگی مویرگ های متورم در غشای مخاطی	
herpes simplex	هرپس سیمپلکس
تبخال(عفونت پوستی و ویروسی که در آن ویزیکول های دردناک در نواحی زبان، مخاط دهان، لثه ها یا لب ها ایجاد می شوند	
laryngectomy	لارنژکتومی
خارج کردن قسمتی یا همه ی حنجره به انضمام بافت اطراف	
laryngitis	لارنژیت
التهاب لارنکس (حنجره)، که ممکن است به علت استفاده غیر اصولی از صوت، میکروارگانیزم ها ی عفونی یا مواد تحریک کننده ایجاد شود	
Onuchal rigidity	سفتی گردن
سفتی گردن یا عدم توانایی در خم کردن آن	
pharyngitis	فارنژیت
التهاب حلق در اثر عوامل باکتریایی یا ویروسی	
rhinitis	رینیت
التهاب غشای مخاطی بینی، به علت عفونت حساسیت یا منشا التهابی	
rhinitis medicamentosa	رینیت مدیکامنتوزا
احتقان بازگشتی بینی است و که عموماً با مصرف بیش از حد ضد احتقان های بینی که بدون نسخه به فروش میرسند، در ارتباط می باشند	
rhinorrhea	رینوره
خروج ترشحات زیاد از بینی	

rhino sinusitis	رینو سینوزیت
التهاب حفرات بینی و سینوس های اطراف بینی ، از جمله سینوس های فرونتال، اتیومئید ، ماگزیری و اسفونئید ، این واژه جایگزین سینوزیت شده است	

tonsillitis	التهای لوزه ها
التهاب لوزه ها ، که به طور معمول به علت عفونت حاد ایجاد می شود	

xerostomia	زرواستومیا
خشکی دهان به علت های مختلف	

تنفس و تبادلات گازی فصل 23

acute lung injury	صدمات حاد ریوی
واژه ی کلی در بر گیرنده نارسایی تنفسی هیپوکسمیک ، که سندرم دیسترس تنفسی حاد یکی از اشکال شدید این صدمات می باشد	

acute respiratory distress	سندرم دیسترس تنفسی حاد
پاسخ غیر اختصاصی ریه به انواع بیماری های ریوی و غیر ریوی که روی سیستم تنفسی تأثیر می گذارند و با نشت مایع به فضای بینابینی ،خون ریزی آلوئولی، آتلکتازی ، کاهش ظرفیت ریه و هیپوکسمی مقاوم ، مشخص می شود	

asbestosis	آزبستوزیس
فیروز منتشر ریه ناشی از از قرار گرفتن در معرض الیاف پنبه نسوز	

atelectasis	آتلکتازی
کلاپس یا وضعیت فقدان هوا در آلوئول ها ،به علت هیپونیتیلایسیون ،انسداد یا فشردگی راه های هوایی	

central cyanosis	سیانوز مرکزی
تغییر رنگ آبی پوست یا غشای مخاطی در نتیجه کاهش میزان حمل اکسیژن توسط هموگلوبین	

consolidation	سفت شدن بافت ریه
تجمد بافت ریه نسبت به وضعیت طبیعی ، ناشی از هیپرتروفی یا اتساع، به عنوان یک پاسخ ثانویه به اختلالات موثر بر ریه ها (پنومونی)	

corpulmonale	کورپولومنال
((قلبی ریوی)) بزرگی بطن راست قلب ،ناشی از هیپرتروفی یا اتساع ، به عنوان یک پاسخ ثانویه به اختلالات موثر بر ریه ها	

empyema	آمپیم
تجمع مواد چرکی در فضای جنب	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

fine needle aspiration	آسپیراسیون از راه سوزن
وارد کردن سوزن از خلال قفسه سینه ،تحت فلورسکوپی یا CT قفسه سینه ،برای به دست آوردن سلول های یک توده یا تومور	

hemoptysis	خلط خونی
خارج کردن خون با سرفه ،از مجاری تنفسی تحتانی	

Hemothorax	هموتوراکس
کلاپس یک قسمت یا تمامی ریه ها ، به علت تجمع خون در فضای پلور،که ممکن است بعد از جراحی یا تروما ایجاد شود	

induration	سفت شدگی
یک ضایعه یا واکنش سفت و غیر طبیعی،همانند تست پوستی توبرکولین مثبت	

open lung biopsy	بیوپسی باز ریه ها
بیوپس از بافت ریه ، از طریق برش کوچک توراکتومی	

orthopnea	ارتوپنه
تنگی نفس در هنگام خم شدن یا خوابیدن به پشت	

pleural effusion	افیوژن پلور
تجمع مایع غیر طبیعی در فضای جنب	

pleural friction rub	صدای سایش پلور
صدای ناهنجار یا غرغره موضعی ،ناشی از مالش دو لایه ملتهب جداری و احشایی پرده جنب	

pleural space	فضای جنب
فضای بین دو لایه جداری و احشایی پرده جنب ، یک فضای بالقوه	

pneumothorax	پنوموتوراکس
کلاپس کامل یا نسبی ریه ،ناشی از فشار مثبت در فضای جنب	

pulmonary edema	ادم ریه ها
افزایش میزان مایع خارج عروقی در ریه ها	

pulmonary embolism	آمبولی ریه
انسداد عروق ریوی توسط آمبولی ،آمبولی ممکن است در نتیجه لخته خون ،حباب هوا یا قطرات چربی باشد	

purulent	چرکی
دارای یا حاوی و یا ترشح کننده چرک	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

restrictive lung disease	بیماری محدود کننده ریه
نوعی بیماری ریه که باعث کاهش حجم ریه ها می شود	

tension pneumothorax	پنموتوراکس فشارنده
این نوع پنموتوراکس با افزایش فشار مثبت در فضای جنب با هر تنفس مشخص می شود ، موقعیت اورژانسی می باشد و سریع باید فشار مثبت کاهش یابد و یا برداشته شود	

thoracentesis	توراسنتز
وارد کردم یک سوزن به فضای پلور، به منظور خارج کردن مایع تجمع یافته در آن، جهت کاهش فشار بافت ریه ، ممکن است به صورت تشخیصی برای تعیین علل احتمالی افیوژن پلور نیز از این روش استفاده شود	

trans bronchial	ترانسبرونشیال
از طریق دیواره برونش، همانند بیوپسی ترانس برونشیال ریه	

ventilation – perfusion ratio	نسبت تهویه به پرفیوژن
نسبت بین تهویه و پرفیوژن در ریه، تناسب تهویه به پرفیوژن، تبدلات گازی را بهبود می بخشد	

تنفس و تبدلات گازی فصل 24

air trapping	احتباس هوا
عدم تخلیه آلوئول ها در حین بازدم، به علت کاهش خاصیت الاستیسیته بافت ریه (آمفیزم) ، برونکواسپاسم (آسم) ، یا انسداد راه های هوایی	

antitrypsin deficiency – alpha 1	کمبود آلفا 1-آنتی تریپسین
اختلال ژنتیکی ناشی از کمبود آلفا 1-آنتی تریپسین، که یک ماده محافظ ریه ها می باشد. نقصان این آنزیم باعث بالا رفتن خطر آمفیزم پان آسینار (pan acinar) در بیمارانی که سیگاری نیستند می شود	

asthma	آسم
یک بیماری با مکانیسم های تسریع کننده چند گانه که باعث انسداد برگشت پذیر راه هوایی می شود	

bronchiectasis	برونشکتازی
اتساع مزمن و برگشت ناپذیر برونش یا برونشیول ها ، که از تخریب عضلات و بافت الاستیک همبند ناشی می شود . راه های هوایی متسع به صورت کیسه ای در آمده و محیط کشتی برای عفونت مزمن می شوند	

chronic bronchitis	برونشیت مزمن
یکی از بیماری های راه های هوایی که به عنوان وجود غلط و سرفه ، حداقل به مدت سه ماه ، طی دو سال پی در پی تعریف می شود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

chronic obstructive pulmonary disease	بیماری مزمن انسدادی ریه
بیماری که با محدودیت عبور جریان هوا مشخص می شود، کاملاً برگشت پذیر نیست و اسامی انسداد مزمن راه هوایی یا بیماری مزمن انسدادی ریه نیز به آن اطلاق می شود	

desaturate	غیر اشباع
کاهش ناگهانی در اشباع هموگلوبین از اکسیژن	

emphysema	آمفیزم
یک بیماری راه های هوایی مشخص با تخریب دیواره آلوئول های متسع	

metered – dose inhaler	اسپری استنشاقی با دوز اندازه گیری شده
ظرف محتوای دارو که توسط بیمار فعال می شود و دارو به صورت آنروسل شده در اختیار قرار می دهد، طوری که بیمار می تواند از طریق استنشاق آن را وارد ریه ها کند	

polycythemia	پلی سایتمی
افزایش گلبول های قرمز خون، در بیماران COPD جهت جبران ظرفیت حمل اکسیژن میزان گلبول های قرمز خون افزایش می یابد	

spirometry	اسپیومتری
تست عملکردی ریه که حجم های ریه را با آن اندازه گیری می کنند (نظیر FEV, FVC) و میزان (FEF25-75%) ممکن است قبل و بعد از تجویز برونکودیلاتورها اندازه گیری شوند	

قلب و گردش خون 25

acute coronary syndrome	سندرم حاد کرونری
به پارگی یک پلاک آترومی در شریان کرونر بیمار گفته می شود که به سرعت باعث تشکیل شدن ترمبوز انسدادی می شود .	

afterload	افتر لود
مقدار مقاومت در برابر تخلیه خون از بطن ها	

apical impulse	ضربان نوک قلب
(که آن را نقطه حداکثر هم می خوانند-PMI)، در پنجمین فضای بین دنده ای خط میان ترقوه ای سمت چپ قرار دارد و مربوط به انقباض بطن است	

atrioventricular_ node(AV)	گره دهلیزی بطنی
ضربان ساز ثانویه قلب، واقع در دیواره دهلیز راست نزدیک دریچه تریکوسپید.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

baroreceptors	بارورسپتور ها
سلول های عصبی مخصوص ،مستقر در تنه آئورت و شرایین کاروتید که به تنظیم فشار خون کمک می کند	
cardiac catheterization	کاتتریزاسیون قلبی
روش تهاجمی مورد استفاده در اندازه گیری فشار حفره قلب و بررسی ظرفیت عروق کرونر قلب .	
cardiac conduction system	-دستگاه هدایت قلب
سلول های تخصص عمل یافته ی سیستم هدایتی که تکانه های الکتریکی را در سلول های میوکارد تولید و هدایت می کند .	
cardiac out put	برون ده قلب
مقدار خون تلمبه شده از هر بطن بر حسب لیتر در دقیقه	
cardiac stress test	آزمون استرس قلبی
آزمونی که عملکرد قلب را در یک دوره افزایش تقاضای اکسیژنی ارزشیابی می کند . این آزمون ممکن است به وسیله دارو یا ورزش انجام بگیرد	
contractility	قابلیت انقباض
توانایی عضله قلبی در کوتاه شدن ،در پاسخ به یک تکانه الکتریکی	
depolarization	-دیپولاریزاسیون
فعالیت الکتریکی سلول به علت ورود سدیم به درون سلول وقتی که پتاسیم از سلول خارج می شود	
diastole	دیاستول
دوره رفع انقباض بطن که موجب پر شدن آن می شود	
ejection fraction	کسر تخلیه ای
درصد حجم خون پایان دیاستول که در هر ضربان ،از بطن خارج می شود	
hemodynamic monitoring	پایش وضعیت حرکت خون
استفاده از ابزار های پایش فشار برای اندازه گیری مستقیم کارکرد قلبی عروقی	
hypertension	پر فشاری خون
افزایش فشار خون بالاتر از 90/140 میلیمتر جیوه	
hypotension	کم فشاری خون
کاهش فشار خون پایین تر از 60/100 میلی متر جیوه ،که پرفیوژن بافتی را به خطر می اندازد	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

murmurs	سوفل ها
صداهای غیر طبیعی که به علت جریان خون توربولانت (گردابی) در قلب تولید می شوند	
myocardial ischemia	ایسکمی میوکارد
وضعیتی که سلول های عضلانی قلب، اکسیژنی کمتر از اکسیژن مورد تقاضای خود دریافت می کنند	
myocardium	میو کارد
لایه عضلانی قلب که مسئولیت تلمبه زنی قلب را بر عهده دارد	
normal heart sounds	صداهای طبیعی قلب
صداهایی که هنگام بسته شدن دریچه ها تولید می شوند صدا های طبیعی قلب عبارت اند از صدای اول S1، مربوط به دریچه های دهلیزی بطنی - صدای دوم S2، مربوط به دریچه های هلالی	
opening snaps	صدای اسنپ باز شدن دریچه
صدای غیر طبیعی دیاستول که به دنبال باز شدن یک لت دریچه دهلیزی- بطنی سفت ایجاد می شود	
postural hypotension – orthostatic	افت فشار خون وضعیتی (ارتو استاتیک)
سقوط مشخص فشار خون (معمولا سقوط 20 میلیمتر جیوه یا بیشتر فشار سیستولیک) بعد از قرار گرفتن در وضعیت عمومی	
preload	پره لود (پیش بار بطنی)
میزان کشیدگی فیبر های عضلانی قلب در پایان دیاستول	
pulmonary vascular resistance	مقاومت عروق ریوی
مقاومت فشار ریوی در برابر تخلیه بطن راست	
radioisotopes	رادیوایزوتوپ ها
اتم های ناپایداری هستند که مقادیر کم انرژی را به شکل پرتوهای گاما منتشر می کنند و در مطالعات رادیو ایزوتوپ قلب مورد استفاده قرار می گیرند	
Pulse deficit	کمبود نبض
اختلاف بین سرعت نبض اپیکال و رادیال	
repolarization	رپولاریزاسیون
برگشت سلول به وضعیت استراحت به علت ورود دوباره پتاسیم به داخل سلول و خروج سدیم از سلول	
S1	سوفل اول
اولین صدای قلبی که به دنبال بسته شدن دریچه دهلیزی - بطنی (میترال و تریکوسپید) به وجود می آید	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

S2	سوفل دوم
دومین صدای قلبی که به دنبال بسته شدن دریچه های نیمه هلالی (آئورت و ریوی) ایجاد می شود	

S3	سوفل سوم
یک صدای غیر طبیعی قلب در مراحل زود رس دیاستول در اثر مقاومت در برابر ورود خون به بطن است که اغلب ناشی از حجم بالای خون در قلب متعاقب نارسایی قلب به وجود می آید	

S4	سوفل چهارم
یک صدای غیر طبیعی قلب در مراحل دیررس دیاستول به صورت مقاومت در ورود خون به بطن در طی انقباض دهلیزی است که اغلب به دنبال هیپرتروفی بطن رخ می دهد	

sinoatrial node- SA	گره سینوسی دهلیزی
ضربان ساز اصلی قلب که در دهلیز راست قلب قرار دارد	

stroke volume	حجم ضربه ای
مقدار خون تخلیه شده از بطن در هر ضربان قلب	

summation gallop	صدای تازیدن نعل اسبی
می باشد S4 و S3 صدای غیر طبیعی ایجاد شده در طی تاکی کاردی به صورت حضور	

systemic vascular resistance	مقاومت عروق سیستمیک
وجود مقاومت فشار سیستمیک در برابر تخلیه خون از بطن چپ	

systole	سیستول
مرحله از انقباض بطنی که خون به داخل شریان آئورت و ریوی تخلیه می گردد	

systolic click	لگد سیستول
صدای غیر طبیعی سیستولیک ناشی از باز شدن دریچه آئورت و ریوی کلسیفیه در طی انقباض بطنی است	

telemetry	تله متری
فرایند کنترل کردن مداوم الکتروکاردیوگرام از طریق انتقال امواج رادیوی از یک فرستنده که با باتری کار می کند و به شخص بیمار متصل می باشد	

قلب و گردش خون فصل 26

ablation	سایش
جابه جایی ماده از سطح یک شی یا ماده در زمینه کاردیولوژی یعنی : تخریب هدفمند سلول های عضلانی قلب در تلاش برای کنترل دیس ریتمی	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

artifact	بد شکل
امواج التروکاردیو گرافی بد شکل، نامناسب و نامربوط	
antiarrhythmic medication	دارو های ضد اریتمی
دارویی که باعث توقف یا پیشگیری دیس ریتمی می شود	
automaticity	خودکاری
توانایی عطله قلب برای شروع تحریک الکتریکی	
cardioversion	کاردیوژن
جریان الکتریکی مورد استفاده برای توقف دیس ریتمی در بیمار، هماهنگ با QRS خود بیمار	
chronotropic	کرونوتروپی
تشکیل امواج ضربانی	
conduction	هدایت
انتقال امواج الکتریکی از یک سلول به سایر سلول ها	
defibrillation	دیفبریلاسیون
خود بیمار QRS جریان الکتریکی مورد استفاده برای توقف دیس ریتمی در بیمار بدون هماهنگ سازی با کمپلکس	
depolarization	دیپولاریزاسیون
فرایند تغییر ولتاژ داخل سلول عضلانی قلب از خیلی منفی به خیلی مثبت	
dromotropy	درموتروپی
سرعت هدایت	
dysrhythmia	دیس ریتمی
معروف به آریتمی اختلال در تشکیل یا انتقال (یا هر دو) تکانه های الکتریکی در قلب، تغییر ضربان یا ریتم یا هر دو که موجب تغییر در وضعیت جریان خون خواهد شد	
ERI-elective replacement indicator	شاخص جایگزینی انتخابی
یک موج تولید شده توسط ضربان ساز، هنگامی که نزدیک بودن خالی شدن باتری را مورد بررسی قرار می دهد	
ICD-implantable cardioverter defibrillator	دیفبریلاتور کاردیوژن کاشتنی
یک وسیله کاشته شده در قفسه سینه برای درمان دیس ریتمی	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

inotropic	اینوتروپی
نیروی انقباضی میوکارد	

P wave	موج P
یک دسته از امواج ثبت شده در نوار الکتروکاردیو گرام که هدایت تحریک الکتریکی دهلیزی یعنی دیپولاریزاسیون دهلیزی قلب را منعکس می سازند	

paroxysmal dysrhythmia	دیس ریتمی حمله ای
دیس ریتمی که به طور ناگهانی شروع شده و یا خاتمه می یابد و معمولاً دوره کوتاهی دارد	

P interval	فاصله P
یکی از اعضای ترسیمی نوار الکترو کاردیو گرام که هدایت تکانه الکتریکی را از گره سینوسی دهلیزی ب گره دهلیزی بطنی بر عهده دارد	

QRS-complex QRS	کمپلکس
دسته ای از امواج در نوار الکتروکاردیوگرام که هدایت تحریک الکتریکی در بطن ها یا دیپولاریزاسیون بطنی را نشان می دهد	

QT-interval	فاصله QT
دسته ای از امواج در نوار الکترو گرام که نشان دهنده ی زمان شروع دیپولاریزاسیون بطن تا ریپولاریزاسیون بطنی است	

repolarization	ریپولاریزاسیون
فرایندی است که بار الکتریکی منفی داخل سلول عضلانی به زمان استراحت بر می گردد(نگاتیویته ی داخل سلول افزایش می یابد و به سطح استراحت می رسد)	

RR interval	فاصله RR
طول مدت بین شروع یک کمپلکس QRS و شروع کمپلکس QRS بعدی ، جهت محاسبه سرعت و ریتم بطن به کار می رود	

sinus rhythm	ریتم سینوسی
فعالیت الکتریکی قلب که از گره سینوسی دهلیزی آغاز می شود	

ST segment	قطعه ST
بخشی از نوار الکتروکاردیو گرام که پایان دیپولاریزاسیون بطنی (پایان کمپلکس موج QRS) را تا شروع ریپولاریزاسیون بطنی (شروع T) نشان می دهد	

SVT-supraventricular tachycardia	تاکی کاردی فوق بطنی
ریتمی که از سیستم هدایتی از بالای بطن ها سر چشمه می گیرد	

T wave	موج T
در نوار الکتروکاردیوگرام ،نشان دهنده زمان استراحت بطنی (ریپولاریزاسیون بطنی) است	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

TP- Interval	فاصله TP
یک بخش از ECG که منعکس کننده زمان میان انتهای موج T و شروع موج P بعدی ، جهت شناسایی خط ایزوالکتریک	

triggered	تریگر
در اشاره به ضربان ساز ها ، توضیح دهنده ی تشکیل موج در پاسخ به محرک ها می باشد	

U wave	موج -U
دسته از انواج در نوار اکترودیوگرام که رپولاریزاسیون رشته پورکنز را منعکس می کند . معمولاً زمانی مشاهده می شود که سطح پتاسیم سرم بیمار کاهش یافته است	

VT-ventricular tachycardia	تاکی کاردی بطنی
ریتمی که از بطن ها سرچشمه می گیرد	

قلب و گردش خون فصل 27

ACS-acute coronary syndrome	نشانگان حاد کرونر
علائم و نشانه های نشان دهنده آنژین ناپایدار یا انفارکتوس حاد میو کارد	

angina pectoris	آنژین صدری
درد قفسه سینه ناشی از ایسکمی میوکار	

atheroma	آتروما
کپسول فیبروزی متشکل از سلول های عضلانی صاف که روی ذخیره لیپیدی دیواره ی داخلی سرخرگ تشکیل شده و در مجرای رگ پیشروی می نماید و موجب تنگ شدن مجرای رگ و انسداد جریان خون میگردد و موسوم به پلاک است	

atherosclerosis	آترو اسکلروز
تجمع غیر طبیعی ذخایر لیپیدی در بافت لیفی در دیواره داخلی مجرای سرخرگ	

contractility	نیروی انقباضی
قدرت عضله قلب برای کوتاه شدن در پاسخ به تحریک الکتریکی	

CABG-coronary artery bypass graft	پیوند کنارگذر سرخرگ کرونر
عمل جراحی که عروق خونی از ناحیه دیگر بدن به قسمت بالا و پایین رگ مسدود شده پیوند می شود تا جریان خون کرونر از ناحیه مسدود شده عبور کند	

HDL-low-density lipoprotein	لیپو پروتئین با دانسیته بالا
یک لیپید متصل به پروتئین منتقل کننده کلسترول به کبد برای ترشح در صفرا، ترکیب پروتئین نسبت به چربی آن از لیپوپروتئین با دانسیته پایین (LDL) بالاتر است، دارای اثر مفید بر دیواره ی شریان می باشد	

ischemia	ایسکمی
اکسیژن گیری ناکافی بافت	

LDL-low density lipoprotein	لیپو پروتئین با دانسیته پایین
یک لیپید متصل به پروتئین منتقل کننده کلسترول به بافت های بدن، ترکیب پروتئین نسبت به چربی آن از لیپوپروتئین با دانسیته بالا (HDL) پایین تر است و دارای اثر خطر ناک بر دیواره شریان است	

metabolic syndrome	سندرم متابولیک
گروهی از ناهنجاری های متابولیک شامل مقاومت نسبت به انسولین چاقی، دیس لیپیدمی و پر فشاری خون، که افزایش دهنده خطر بروز بیماری قلبی و عروقی می باشد	

myocardial infraction	انفارکتوس میو کارد
مرگ بافت قلبی ناشی از فقدان جریان خون اکسیژنه،حرف اختصاصی AMI مربوط به نوع حاد می باشد	

PCI-percutaneous coronary intervention	اقدام جلدی کرونری
یک روش تهاجمی که کاتتر در شریان کرونر قرار داده می شود و یکی از چند روش متعدد به منظور خارج کردن یا کاهش انسداد در شریان است	

PTCA percutaneous transluminal coronary angioplasty	آنژیوپلاستی جلدی ترانس لومینال کرونر
یک اقدام جلدی کرونری که از یک بالون باد شده (اتساع یافته) در شریان کرونر برای تخریب آتروما، باز کردن مسیر کانال شریان و بهبود جریان خون از آن استفاده می شود	

stent	استنت
یک توری بافته شده جهت ایجاد حمایت ساختمانی عروق کرونر، پیشگیری از انسداد	

sudden cardiac death	قلب مرگ ناگهانی
توقف فوری فعالیت قلب	

thrombolytic	ترمبولیتیک
ماده یا فرایندی که باعث تجزیه لخته خون می شود	

troponin	تروپونین
پروتئین میوکاردی که در تشخیص صدمه عضله قلبی اندازه گیری می شود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

allograft	آلو گرافت
تعویض دریچه قلب با استفاده از دریچه قلب یک انسان (مترادف با هموگرافت)	

annuloplasty	آنولوپلاستی
ترمیم حلقه خارجی دریچه قلب	

aortic valve	دریچه آئورت
دریچه حلالی بین بطن چپ و آئورت	

auto graft	اتوگرافت
تعویض دریچه قلب با استفاده از دریچه قلب خود بیمار (نظیر برداشتن دریچه ریوی و استفاده از آن به جای دریچه آئورت)	

bio prosthesis	بیوپروسنتزیس
جای گزینی دریچه قلب با بافت دریچه قلب یک حیوان (مترادف هتروگرافت)	

cardiomyopathy	کاردیومیوپاتی
بیماری عضله قلب	

chordae tendinous	طناب های وتری
رشته های تاندونی غیر قابل کشیدگی، که عضلات پاپیلاری را به انت های دریچه دهلیزی بطنی (میترال، تریکوسپید) متصل می کند	

chordoplasty	کوردوپلاستی
ترمیم طناب های تاندونی	

commissurotomy	کومیشوروتومی
دو تیکه کردن و جداسازی لت های جوش خورده دریچه قلب	

heterograft	هموگرافت
تعویض دریچه قلب با استفاده از دریچه قلب انسان (مترادف: آلوگرافت)	

heterograft	هتروگرافت
تعویض دریچه قلب با استفاده از دریچه قلب حیوان (مترادف بیوپروتزیس)	

leaflet repair	ترمیم لت
ترمیم پره های متحرک دریچه ی قلب (لت ها)	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

mitral valve	دریچه میترال
دریچه دهلیزی بطنی واقع در بین دهلیز چپ و بطن چپ	

orthotropic transplantation	پیوند ارتوتوپیک
برداشتن قلب گیرنده ، و پیوند زدن قلب دهنده در همان محل	

(prolapse) of a valve	پرولاپس دریچه
کشیده شدن لت دریچه دهلیزی - بطنی قلب به طرف دهلیز حین سیستول	

pulmonic valve	دریچه ریوی
دریچه هلالی واقع در بین بطن راست و شریان پلومونوری	

regurgitation	پس زدن
بازگشت خون به عقب از خلال دریچه قلبی	

stenosis	تنگی
باریکی یا انسداد دریچه قلب	

total artificial heart	قلب مصنوعی کامل
وسیله ای میکائیکی برای پر شدن قلب، برای کمک به بطن راست و چپ	

tricuspid valve	دریچه تری کوپسید
دریچه دهلیزی - بطنی واقع در بین دهلیز و بطن راست	

valve replacement	تعویض دریچه
جای گذاری قطعه ای در محل دریچه دارای اختلال ، برای حفظ جریان یک طرفه خون در بطن	

valvuloplasty	والولوپلاستی
ترمیم دریچه تنگ یا نارسای قلب توسط کومیشوروتومی ، آنولوپلاستی ترمیم لت یا کوردوپلاستی (یا مجموعه ای از روش ها)	

ventricular assist device	ابزار کمکی بطن
وسیله ای میکائیکی برای کمک به پر شدن بطن راست یا چپ	

قلب و گردش خون فصل 29

acute decompensated heart failure	نارسایی قلبی حاد جبران نشده
نارسایی شدید و حاد قلبی ، همراه با علایم و نشانه های دیسترس شدید ریوی و گردش خون ضعیف سیستمیک	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

anuria	آنوری
برون ده ادراری کمتر از 50 میلی لیتر در 24 ساعت	
ascites	آسیت
تجمع مایع سروزی در حفره صفاق	
CRT-cardiac resynchronization therapy	درمان همزمانی مجدد قلب
درمانی برای نارسایی قلبی توسط ابزاری که باعث تحریک انقباض هر دو بطن به طور همزمان می شود	
CHF-congestive heart failure	نارسایی احتقانی قلب
وضعیت ناشی از افزایش حجم مایعات (احتقان) که در نارسایی قلبی دیده می شود	
diastolic heart failure	نارسایی دیاستولیک قلب
ناتوانی قلب برای پمپاژ موثر به دلیل تغییر در قابلیت پرشدگی قلب، این واژه برای توضیح نوعی از نارسایی قلبی به کار می رود	
EF-ejection fraction	کسر تخلیه ای
درصدی از خون جمع شده در انتهای دیاستول در درون بطن ها، که طی سیستول به بیرون پرتاب می شود، معیاری برای ارزیابی قدرت انقباضی قلب	
HF-heart failure	نارسایی قلب
یک سندرم بالینی ناشی از اختلالات ساختمانی یا عملی قلب که باعث آسیب به توانایی بطن برای پر شدن و پرتاب خون می شود	
left-sided heart failure –left ventricular failure	نارسایی سمت چپ قلب – نارسایی بطن چپ
ناتوانی بطن چپ برای پر شدن یا پرتاب موثر خون به داخل گردش خون سیستمیک	
oliguria	اولیگوری
mg/kg/h کاهش برونده ادراری به میزان کمتر از 5/0	
orthopnea	ارتوپنه
تنگی نفس در هنگام خوابیدن در وضعیت طاق باز	
PND-paroxysmal nocturnal dyspnea	تنگی نفس حمله ای شبانه
تنگی نفسی که به طور ناگهانی در هنگام خواب رخ می دهد	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

pericardiocentesis	ریکار دیوسنتز
روشی است که طی آن ، آسپیراسیون مایع از کیسه ی پریکاردی صورت می گیرد	

pericardiotomy	پریکاردیوتومی
باز کردن پنجره ای روی پری کارد به روش جراحی	

pulmonary edema	ادم ریه
تجمع غیر طبیعی مایع در فضای میان بافتی و آلوئولی ریه ها	

PEA-pulseless electrical activity	فعالیت الکتریکی بدون نبض
وضعیتی که در آن فعالیت الکتریکی قلب رو یا الکتروکاردوگرام دیده می شود ولی نبض و فشار خون مناسب وجود ندارد	

pulses paradoxes	بض پارادوکس
، نسبت به بازدم دم $mmHg$ کاهش فشار خون سیستولیک در زمان دم به میزان 10	

- right-sided heart failure –right ventricular failure	نارسایی قلب راست –نارسایی بطن راست
ناتوانی بطن راست برای پر شدن یا پرتاب موثر خون به داخل گردش خون ریوی	

systolic heart failure	نارسایی قلبی سیستولیک
ناتوانی قلب برای پمپاژ موثر به دلیل تغییر در قابلیت انقباض قلب ،این واژه برای توضیح نوعی از نارسایی قلبی به کار می رود	

قلب و گردش خون فصل 30

anastomosis	آناستوموز
خط بخیه اتصال دو رگ	

aneurysm	آنوریسم
یک کیسه یا اتساع شریان در نقطه ضعیف دیواره رگ	

angioplasty	آنژیوپلاستی
یک روش تهاجمی است که با استفاده از کاتتر دارای بالون در انتهای آن به اتساع ناحیه تنگ عروق خونی کمک می کند	

ABI-ankle-brachial index– or- AAI-ankle- arm index	شاخص مچ پا براکیال- یا شاخص مچ پا- بازو
نسبت فشار سیستولیک مچ پا به فشار بازو ،یک وسیله اندازه گیری بیماری شریانی است که میزان درجه تنگی را مشخص می کند	

arteriosclerosis	آترواسکلروز
فرایند منتشر فیبرهای عضلانی و لایه اندوتلیال دیواره ی شریان های کوچک و آتریول های کلفت	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

arteriosclerosis	آترواسکلروز
فرایند بیماری که روی اینتیمای شریان های بزرگ و متوسط اثر می گذارد ،شامل تجمع لیپید ،کلسیم،اجزای خون ، کربن هیدرات ها ، و بافت فیبروز در لایه اینتیمای شریان بزرگ یا متوسط است	

bruit	بروئی
صدای ایجاد شده از تلاطم جریان خون در رگ نامنظم ،پیچ خورده ، تنگ یا گشاد	

dissection	دیسکان
جدا شدن مواد الاستیک و فیبر و عضلانی ضعیف در لایه میانی یک شریان	

duplex ultrasonography	اولتراسونوگرافی داپلکس
ترکیبی از تصویر برداری نوع B و معیار خاکستری بافت،ارگان و عروق خونی همراه با مویرگ های که تخمین زنده ی تغییرات سرعت توسط استفاده از داپلر نبض است	

intermittent claudication	لنگیدن متناوب
یک درد عضلانی ، شبیه کرامپی اندام ها به طور متناوب که با درجه ثابتی از فعالیت یا ورزش رخ می دهد و با استراحت تسکین پیدا می کند	

ischemia	ایسکمی
کمبود تامین خون رسانی	

rest pain	درد در هنگام استراحت
در مداوم پا یا انگشت زمانی که بیمار در استراحت به سر میبرد که نشان دهنده بی کیفیتی شدید شریان می باشد	

rub or	رابور
یک تغییر رنگ قرمز مایل به آبی اندام ها، نشان دهنده صدمه شدید شریان محیطی در عروقی که متسع باقی مانده و قادر به انقباض نمی باشد	

stenosis	تنگی
باریکی یا انقباض رگ	

قلب و گردش خون فصل 31

dyslipidemia	دیس لیپیدمی
سطوح غیر طبیعی لیپید خون ،شامل لیوپروتئین کم غلظت ، خیلی کامل و سطوح تری گلیسرید و همچنین سطوح لیپو پروتئین با غلظت بالا و پایین-	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

GFR-glomerular filtration rate	سرعت فیلتراسیون گلومرولی
سرعت جریان مایع فیلتر شده از طریق کلیه که به عنوان یک شاخص کارکرد کلیوی می باشد	

hypertensive emergency	هیپر تانسینون اضطراری
موقعیتی که فشار خون شدیداً بالا رفته است و شواهدی از بروز آسیب واقعی یا احتمالی به اندام های بدن مشاهده می شود	

isolated systolic hypertension	هیپر تانسینون مجرای سیستولیک
شایع ترین شرايطی که افراد سالمند با فشار سیستولیک بالای 140 mmHg و دیاستولیک در حد طبیعی کمتر از 9 mmHg دیده می شود	

monotherapy	تک درمانی
درمان فقط با استفاده از یک دارو	

primary hypertension	هیپر تانسینون اولیه
آن را هیپر تانسینون اساسی نیز می نامند، پر فشاری خون با منشأ ناشناخته شده است	

rebound hypertension	هیپر تانسینون برگشتی
فشار خونی که توسط درمان کنترل شده و با قطع درمان (به طور غیر طبیعی بالا) از کنترل خارج می گردد	

secondary hypertension	هیپر تانسینون ثانویه
فشار خون بالا ناشی از علت شناخته شده ای نظیر بیماری کلیوی	

hypertensive urgency	هیپر تانسینون خطیر
موقعیتی که فشار خون شدید بالا رفته است اما شواهد آسیب اندام هدف وجود ندارد	

خون شناسی فصل 32

absolute neutrophil count	شمارش کامل نوتروفیل ها
محاسبه تعداد ریاضی واقعی نوتروفیل های در گردش خون که از شمارش درصد نوتروفیل ها نسبت به درصد گلبول های سفید در مشاهده میکروسکوپی به دست می آید.	

anemia	آنمی
کاهش شمار سلول های قرمز خون	

band cell	سلول های نواری یا سلول های باند
نوتروفیل های نسبتاً بالغ	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

blast cell	سلول های بلاست یا سلول های جوان
سلول های سفید اولیه	

cytokines	سیتوکین ها
پروتئین هایی که به وسیله لکوسیت ها تولید می شوند و برای تنظیم هماتوپنز ، آپوپتوز و پاسخ ایمنی، حیاتی می باشد.	

differentiation	افتراق
تکامل عملکرد و ساختار و خصوصیات سلول که با موارد مربوط به سلول دودمانی متفاوت خواهد بود.	

erythrocyte	اریتروسیت
اجزای سلولی خون که کار انتقال اکسیژن و دی اکسید کربن را بر عهده دارند(مترادف: گلبول قرمز خون)	

erythropoiesis	اریتروپوئیز
فرآیند تشکیل سلول های خونی قرمز .	

erythropoietin	اریتروپوئتین
هورمونی که در کلیه تولید می شود و وجود آن در فرآیند تشکیل سلول های خونی قرمز (اریتروپوئیز) ضروری است.	

fibrin	فیبرین
پروتئین رشته ای یا لیفی که اساس تشکیل ترمبوز و لخته می باشد.	

fibrinogen	فیبرینوژن
پروتئینی که به فیبرین تبدیل می شود و برای تشکیل لخته لازم است.	

fibrinolysis	فیبرینولیز
فرآیند شکسته شدن و تجزیه لخته فیبرینی	

granulocyte	گرانلوسیت
گلبول های سفید -گرانول دار شامل : نوتروفیل ها ، ائوزینوفیل ها ، بازوفیل ها - که گاهی مترادف با نوتروفیل هم به کار برده می شود.	

hematocrit	هماتوکریت
درصدی از حجم خون که توسط گلبول های قرمز اشغال شده است	

hematopoiesis	هماتوپوئیز
فرآیند پیچیده تولید و بلوغ سلول های خونی .	

هموگلوبین	hemoglobin
پروتئین حاوی آهن گلوبول قرمز؛ که اکسیژن را به بافت ها حمل می کند.	

هموستازی	hemostasis
تعادل بین تشکیل لخته و تجزیه لخته	

هیستئوسیت ها	histiocytic
سلول هایی که در تمام بافت های همبند نرم وجود دارند و توانایی انجام فاگوسیتوز را دارند.	

انحراف به چپ- و انحراف چپی	shift to the left- left shift-
افزایش ترشح بیش از حد تولید فرم های نابالغ گلبول های سفید از مغز استخوان در پاسخ به نیاز بیمار .	

لوکوسیت ها	leukocyte
یکی از اجرای گلبول های سفید که دفاع از بدن را بر عهده دارند زیر مجموعه آن شامل : نوتروفیل ها ائوزینوفیل ها ، بازوفیل ها ، منوسیت ها و لنفوسیت ها .	

لوکوپنی	leukopenia
کاهش غیر عادی گلبول های سفید خون در گردش.	

لمفوبید	lymphoid
مربوط به لنفوسیت	

لمفوسیت ها	lymphocyte
شکلی از گلبول های سفید که در عمل ایمنی موثر می باشند	

ماکروفاژ	macrophage
سلولهای از سیستم رتیکولو- اندوتلیال که خاصیت بیگانه خواری دارند .	

منوسیت	monocyte
بزرگترین نوع گلبول های سفید، زمانی که جریان خون را به طرف بافت های بدن ترک می کنند ، ماکروفاژ می شوند.	

میلونید	myeloid
مربوط به سلول های خونی غیر میلونیدی که از گلبول های قرمز ،پلاکت ها ، منوسیت ها ، ماکروفاژها ، ماست سل ها و انواع گلبول های سفید افتراق داده می شود.	

میلوپوئز	myelopoiesis
پیدایش و بلوغ سلول هایی که از سلول های اجداد (دودمانی) میلونیدی مشتق می شوند .	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

natural killer cells	گلبول های کشنده فطری
سلول های ایمنی که در بافت های لنفونیدی جمع می شوند و کشنده عفونت های ویروسی و سلول های سرطانی است	

nucleated RBCs	گلبول های قرمز نوکلئوتید
شکل نابالغ گلبول های قرمز؛ بخشی از سلول باقی مانده در گلبول قرمز؛ به طور طبیعی در گردش خون دیده نمی شود.	

oxyhemoglobin	اکسی هموگلوبین
فرم هموگلوبین ترکیب شده با اکسیژن که در خون شریانی یافت می شود.	

phagocytosis	فاگوسیتوز
فرایند هضم و جذب باکتری ها توسط سلول	

plasma	پلاسما
مایع پروتئینی خون	

plasminogen	پلاسمینوژن
پروتئینی که به پلاسمین تبدیل شده تا لخته و ترومبوز را حل کند.	

platelet	پلاکت ها
ترومبوسیت ها از اجزای سلول های خونی که در تشکیل لخته درگیر می شوند.	

RBC-red blood cell	گلبول قرمز خون
سلولهای قرمز خون اریتروسیت ها و یکی از اجزای سلول های خونی که در حمل و نقل اکسیژن و گاز کربنیک درگیر می باشند	

reticulocytes	رتیکولوسیت
گلبول های قرمز نسبتاً نارس، معمولاً فقط یک درصد از کل گلبول های قرمز خون در گردش را تشکیل می دهند.	

RES-reticule endothelial system	سیستم رتیکولو اندوتلیال
سیستم پیچیده سلول هایی که در تمام قسمت های بدن قادر به فاگوسیتوز هستند.	

serum	سرم
پروتئین خونی که بعد از تشکیل انعقاد باقی می ماند.	

stem cell	سلول دودمانی یا سلول بنیادی
سلول های اولیه که قادر به تولید خود به خودی و قابل تقسیم به رده لنفونیدی و میلوئیدی است.	

stroma	استروما
از اجزای مغز استخوان هستند که مستقیماً در هماتوپوئز موثر نیستند ولی نقش مهمی در فرایند دارند.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

thrombin	ترومبین
آنزیم مورد نیاز برای تبدیل شدن فیبرینوژن به لخته فیبرین	

thrombocyte	ترومبوسیت
از اجزای خونی که در انعقاد خون موثر اند. مترادف: پلاکت ها	

WBC-white blood cell	گلبول های سفید خون
سلول های سفید لکوسیت ها و اجزای سلولی خون که در دفاع درگیر می شوند؛ انواع آن شامل: نوتروفیل ها، ائوزینوفیل ها، بازوفیل ها، منوسیت ها و لنفوسیت ها.	

خون شناسی فصل 33

absolute neutrophil count	شمارش کامل نوتروفیل ها
محاسبه تعداد نوتروفیل های در گردش خون که از گلبول های سفید خون مشتق شده اند و درصد شمار نوتروفیل ها در نگاه میکروسکوپی	

anemia	آنمی
کاهش شمار گلبول های قرمز	

angular cheilosis	چیلوز زاویه ای
زخم های شکافنده گوشه ی دهان	

aplasia	آپلازی
عدم تکامل سلولی (مثل سلولهای موجود در مغز استخوان)	

Cytokines	سیتوکین ها
پروتئین هایی که توسط لکوسیت ها تولید شده و برای تولید هماتوپوئز، آپوپتوز و پاسخ ایمنی حیاتی است.	

D-dimer	دی دایمر
آزمایشی که میزان شکسته شدن فیبرین ها را اندازه گیری می کند و خصوصا در سنجش محصولات اضمحلالی و تشخیص انعقاد منتشره داخل عروقی مورد استفاده قرار می گیرد.	

erythrocyte	اریتروسیت
از اجزای سلول های خونی که عمل انتقال اکسیژن و دی اکسید کربن را به عهده دارند.	

erythroid cell	اریتروئید سل
سلول هایی که به گلبول های قرمز بالغ تبدیل می شوند و یا سلول گلبول قرمز هستند.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

erythropoietin	اریتروپوئتین
هورمونی که به صورت اولیه توسط کلیه تولید می شود و برای اریتروپوئز ضروری است.	
haptoglobin	هابتوگلوبین
به هموگلوبین آزاد شده توسط اریتروسیت ها باند می شود و سپس توسط سیستم رتیکولوآندوتلیال برداشته می شود	
hemolysis	همولیز
تخریب گلبول های قرمز که می تواند در داخل یا خارج عروق رخ دهند.	
hemosiderin	هموسیدرین
پیگمان های حاوی آهن که از شکست همو گلوبین مشتق می شود.	
hypochromic	هیپوکرومیا
کم رنگ شدن گلبول های قرمز به دلیل کاهش محتویات هموگلوبین	
Leukemia	لوسمی
پرولیفراسیون گلبول های سفید که غالباً نابالغ می باشند .	
Lymphopenia	لنفوپنی
کاهش شمار لنفوسیت ها به کمتر از 1500/mm3	
megaloblastic	آنمی مگالوپلاستیک
نوعی کم خونی که توسط گلبول های قرمز غیر طبیعی با هسته بزرگ تر مشخص می شود.	
normochromic	نورموکرومیک
گلبول های قرمز طبیعی از نظر رنگ که نشان گر مقدار هموگلوبین طبیعی می باشد .	
normocytic	نورموسیت
گلبول قرمز طبیعی از نظر اندازه-	
oxyhemoglobin	اکسی هم گلوبین
هموگلوبین ترکیب شده با اکسیژن که در جریان خون شریانی یافت می شود.	
Pancytopenia	پانسیتوپنی
کاهش غیر طبیعی گلبول های سفید، گلبول های قرمز و پلاکت ها	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

Petechial	پتشی
خون ریزی از عروق مویرگی نازک	

polikilocytosis	پلی کیلوسیتوز
تغییر در شکل گلبول های قرمز	

Polycythemia	پلی سایتمی
افزایش گلبول های قرمز	

reticulocytes	رتیکولوسیتوز
گلبول های قرمز نسبتاً بالغ معمولاً فقط یک درصد تمام گلبول های قرمز هستند.	

Spherocytosis	اسفروسیتوز
اریتروسیت های کروی شکل و کوچک	

thrombocytopenia	ترومبوسیتوپنی
شمار پلاکتی کم تر از طبیعی	

Thrombocytosis	ترومبوسیتوز
شمار پلاکتی بالاتر از طبیعی	

خون شناسی فصل 34

absolute neutrophil count	شمارش کامل نوتروفیل ها
محاسبه تعداد نوتروفیل های گردش خون که از گلبول های سفید مشتق شده اند. درصد شمار نوتروفیل ها در نگاه میکروسکوپی	

angiogenesis	آنژیوژنز
پیدایش عروق خونی جدید	

apoptosis	مرگ آلوگی
مرگ سلولی برنامه ریزی شده	

blast cell	سلول بلاست
لکوسیت های اولیه	

clonally- clone	قابلیت کلون سازی
تکثیر از سلول های همسان با منشاء سلولی که با سلول اصلی یک جور هستند	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

cytokines	سیتوکین ها
پروتئین ها تولید شده توسط لکوسیت ها که برای تنظیم هماتوپوئز ، آپتوسیس و پاسخ ایمنی حیاتی هستند.	

erythrocyte sedimentation Rate	میزان ته نشین شدن اریتروسیت ها
تست آزمایشگاهی که میزان ماندگاری گلبول های قرمز خونی را تعیین می کند بالا رفتن آن نشان دهنده التهاب است به سدریت هم مشهور است.	

granulocyte	گرانلوسیت ها
گلبول های سفید گرانلوسیت (نوتروفیل بازوفیل، ائوزینوفیل) ؛ لغتی است که مترادف با نوتروفیل به کار می رود.	

hematopoiesis	هماتوپوئز
فرآیند پیچیده و پیدایش و بلوغ گلبول های خونی	

indolent neoplasm	نئوپلاسم ایندولنت
یک سرطان پیش رونده که اغلب موضعی باقی می ماند و یا باعث علائم مختصری می شود .	

Leukocyte	لکوسیت
یکی از چندین نوع سلول خونی که مسئول دفاع بدن است و زیر مجموعه های آن شامل: نوتروفیل ، ائوزینوفیل ، بازوفیل ها، منوسیت و لنفوسیت ها (مترادف با گلبول های سفید خونی)	

Leukemia	لوسمی
تکرار خارج از کنترل گلبول های سفید که غالباً خارج از کنترل هستند	

Leukopenia	لکوپنی
مقدار کمتر از حد طبیعی گلبول های سفید در گردش خون	

Lymphadenopathy	لنفادنوپاتی
بزرگی غده لنفاوی و یا غده لنفاوی	

Lymphocyte	لنفوسیت
نوعی از گلبول های سفید که عملکرد ایمنی دارند.	

Lymphoid	لنفوئید
وابسته به لنفوسیت ها	

Lysis	لیز
تخریب سلولی	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

monocyte	منوسیت
گلبول سفید و بزرگی که پس از ترک جریان خون و حرکت به سمت بافت ها تبدیل به ماکروفاژ می شود.	

myeloid	میلونید
وابسته به سلول های خونی غیر لنفونیدی که برگلبول های سفید ،پلاکت ها، ماکروفاژ ها، ماست سل ها و انواعی از گلبول های سفید تبدیل می شود.	

neutropenia	نوتروپنی
مقدار کمتر از حد نوتروفیل ها	

neutropenia	نوتروفیل
گلبول سفید کاملاً بالغ که قدرت فاگوسیتوز را دارند اولین خط دفاعی در مقابل عفونت های باکتریایی.	

RBC-nucleated red blood cell	گلبول های قرمز نوکلئیدی
فرم نابالغ گلبول های قرمز ، بخشی از هسته که در درون گلبول های قرمز باقی می ماند .	

Pancytopenia	پان سیتوپنی
کاهش غیر طبیعی گلبول های قرمز ،گلبول های سفید و پلاکت ها	

phagocytosis	فاگوسیتوز
فرایند بلع و هضم مواد خارجی	

Polycythemia	پلی سایتمی
بالا بودن گلبول های قرمز بیش از حد طبیعی	

splenomegaly	اسپلنومگالی
بزرگی طحال	

stem cell	سلول بنیادی
سلول اولیه که قادر است تولید سلول های مشابه خود را نماید و به سلول های بنیادی میلونیدی و لنفونیدی افتراق یابد.	

Thrombocytopenia	ترومبوسیتوز
شمار طبیعی پلاکتی کمتر از حد طبیعی	

Thrombocytosis	ترومبوسیتوپنی
شمار پلاکتی بیش از حد طبیعی	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

WBC-white blood cell	گلبول های سفید خون
مترادف با لکوسیت	

ایمونولوژی فصل 35

agglutination	آگلوتیناسیون
تجمع ذرات ،هنگامی که یک آنتی بادی ،باعث اتصال متقاطع دو آنتی ژن می شود	

antibody	آنتی بادی
یک ماده پروتئینی که بدن،در پاسخ به یک آنتی ژن خاص تولید می کند و با آن آنتی ژن واکنش متقابل دارد	

antigen	آنتی ژن
ماده ای که تولید آنتی بادی را القا می کند	

antigenic determination	تعیین کننده آنتی ژنی
ناحیه ای خاصی از آنتی ژن است که به آنتی بادی وصل شده و خصوصیات واکنش آنتی ژن - آنتی بادی را مشخص می کند.	

apoptosis	آپوپتوز
مرگ سلولی طراحی شده ناشی از بلع DNA توسط اندونوکلئازها	

B cells	سلول های B
سلول های که در پاسخ ایمنی همورال نقش دارند	

cellular immune response	پاسخ ایمنی سلولی
سومین خط دفاعی سیستم ایمنی که در آن،سلول های Tبه پاتوژن ها حمله می کنند .	

complement	کمپلمان
یک سری از پروتئین های انزیمی موجود در سرم ،که در صورت فعال شدن ،باکتری و سایر سلول ها را تخریب می کنند.	

cytokines	سیتوکین ها
یک اصطلاح کلی برای پروتئین ها ی متمایز از آنتی بادی ها ، که به عنوان واسطه بین سلولی عمل می کنند،این پروتئین ها در ایجاد پاسخ ایمنی نیز دخالت دارند	

cytotoxic T cells	سلو های Tسیتوتوکسیک
لنفوسیت هایی که سلول های الوده شده با ویروس را از بین می برند و در واکنش پیوند نیز نقش دارند	

epitode	اپیتود
هر بخشی از مولکول های آنتی ژن که به عنوان عامل تعیین کننده آنتی ژنی عمل نموده و امکان حمله به آنتی بادی های خاص را فراهم می کند	
genetic engineering	مهندسی ژنتیک
فناوری طراحی شده ای که قادر است ژن های معیوب یا مفقود را جایگزین کند	
helper T cells	سلول های T کمک کننده
لنفوسیت هایی که مستقیماً به مهاجمین بیگانه (آنتی ژن) حمله می کنند	
humoral immune response	پاسخ ایمنی هومورال
دومین خط دفاعی سیستم ایمنی، که غالباً به عنوان پاسخ آنتی بادی نامیده می شود	
immune response	پاسخ ایمنی
پاسخ های هماهنگ اجزای سیستم ایمنی در برابر یک عامل خارجی یا ارگانیسم	
immune system	سیستم ایمنی
مجموعه ای از ارگان ها، سلول ها، بافتها و مولکول هایی که پاسخ ایمنی را ایجاد می کنند	
immunity	ایمنی
پاسخ دفاعی اختصاصی بدن نسبت به یک عامل مهاجم بیگانه یا ارگانیسم مهاجم	
immunopathology	آسیب شناسی ایمنی
مطالعه بیماری هایی که در نتیجه اختلال عملکرد سیستم ایمنی ایجاد می شوند	
immunoregulation	تنظیم ایمنی
سیستم پیچیده ای از کنترل و تعادل که پاسخ های ایمنی را تنظیم یا کنترل می کند	
interferons	اینترفرون ها
پروتئین هایی که پس از مواجهه سلول ها با ویروس ها یا عوامل بیگانه، تولید می شوند و قادر اند سایر اجزای سیستم ایمنی را فعال سازند	
lymphokines	لنفوکین ها
موادی که به وسیله لنفوسیت های حساس شده پس از تماس با آنتی ژن ها اختصاصی شده، آزاد می شوند	
memory cells	سلول های حافظه ای
سلول های مسئول تشخیص آنتی ژن ها، پس از مواجهه قبلی و افزایش یک پاسخ ایمنی	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

NK-natural killer cells	سلول های کشنده طبیعی یا سلول های
لنفوسیت هایی که دفاع در برابر میکرو ارگانیسم ها و سلول های بدخیم را بر عهده دارند	

null lymphocytes	لنفوسیت های نول
لنفوسیت هایی که آنتی ژن های پوشیده از آنتی بادی را تخریب می کنند	

opsonization	اپسونیزاسیون
پوشیده شدن مولکول های آنتی ژن – آنتی بادی با یک ماده ی چسبنده که فاگوسیتوز را آسان می کند	

phagocytic cells	سلول های فاگوسیتوز کننده
سلول هایی که دربر گیری ،بلع و تخریب ذرات بیگانه یا سموم را انجام می دهند	

phagocytic immune response	پاسخ ایمنی فاگوسیتی
اولین خط دفاعی سیستم ایمنی که در آن ، گویچه های سفید خون با بلع ذرات بیگانه نقش خود را ایفا می کنند	

stem cells	سلول های بنیادی
پیش سازهای همه سلول های خونی هستند که در مغز استخوان قرار دارند	

suppressor T cells	سرکوبگر سلول های
را به سطحی کاهش می دهند که سیستم ایمنی بدن با حیات سازگار باشدBلنفوسیت هایی که فعالیت سلول های	

T cells	سلول های T
سلول هایی که در پاسخ ایمنی سلولی اهمیت دارند	

ایمونولوژی فصل 36

agammaglobulinemia	آگاماگلوبولینمی
اختلالی که با فقدان تقریباً کامل ایموگلوبین ها یا آنتی بادی ها مشخص می شود	

angioneurotic edema	ادم آنژیونوروتیک
وضعیتی که با ایجاد خارش ادم نواحی از پوست ، غشای مخاطی ، یا احشا مشخص می شود (نظیر آنژیوادم)	

ataxia	آتاکسی
فقدان هماهنگی حرکات عضلانی	

ataxia-telangiectasia	آتاکسی- تلانژکتازی
یک اختلال اتوزوم مغلوب که عملکرد ایمنی سلول های T&B را تحت تأثیر قرار می دهد ، عمدتاً در کودکان دیده می شود و منجر به بیماری تخریب کننده مغز می شود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

hypogammaglobinemia	هیپوگاماگلوبولینمی
فقدان یک یا بیشتر از پنج نوع ایمنوگلوبولین به علت کمبود سلول های B	

immunocompromised host	میزبان دچار نقص ایمنی
فرد مبتلا به نقص ایمنی ثانویه و وقفه ایمنی مرتبط با آن	

panhypogloulinemia	پان هیپو گلوبولینمی
فقدان تمام ایمنوگلوبولین ها در خون	

SCID-severe combined immunodeficiency disease	بیماری نقص ایمنی شدید و مختلط
اختلالی با فقدان کامل ایمنی همورال و سلولی در نتیجه یک اختلال ژنتیکی اتوزومال یا وابسته به کروموزوم X	

telangiectasia	تلانژکتازی
ضایعات عروقی ایجاد شده به علت عروق خونی متسع	

thymus hypoplasia	هیپوپلازی تیموس
کمبود سلول های T هنگامی رخ می دهد که غده تیموس در طی دوره جنینی به طور طبیعی تکامل نیافته باشد، این اختلال، با عنوان سندرم دی جرج - DI Georges syndrome - نیز نامیده میشود	

Wiscott-Aldrich syndrome	سندرم ویسکوت - آلد ریچ
نوعی نقص ایمنی که با کاهش تعداد پلاکت ها و فقدان سلول های T&B	

ایمونولوژی فصل 37

alpha-interferon	اینترفرون - آلفا
ماده ای پروتئینی که بدن در پاسخ به عفونت تولید می کند	

B-cell lymphoma	لنفوم سلول های B
یک بدخیمی شایع در بیماران مبتلا به بیماری ایدز HIV	

candidiasis	کاندیدیازیس
عفونت قارچی پوست یا غشاهای مخاطی	

CCR5	-
مولکول های سطحی موجود در گیرنده ی CD4+ برای اتصال به غشا های سلول های سیستم ایمنی میزبان مورد نیاز است	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

EIA- enzyme immunoassay	آزمایش
یک نوع آزمایش خونی است که وجود آنتی بادی های HIV را در خون و بزاق بیمار را تایید می کند ، این آزمایش به نام – enzyme-linked immune sorbent assay-ELISA نیز خوانده می شود . نتایج مثبت آن باید با آزمون وسترن بلات تایید شود	
HIV1	ویروس ایدز 1
رتروویروس جداسده و تشخیص داده شده به عنوان عمل مسبب ایدز .	
HIV2	ویروس ایدز 2
رتروویروس شناسایی شده در سال 1986 در بیماران مبتلا به ایدز در غرب آفریقا.	
HIV encephalopathy	انسفالوپاتی-HIV-
درناژتو عصبی که با مجموعه ای از تظاهرات بالینی اعم از ناهماهنگی ، تغییرات خلق ، فقدان مهارکنندگی ، اختلال وسیع شناختی که به نام کمپلکس دمانس ایدز خوانده می شود همراه است	
HPV-human papillomavirus	پاپیلوما ویروس انسانی
ویروسی است که عامل ایجاد زگیل های مختلف کف پای و تاسلی می باشد . برخی از سویه های HPV میتوانند سبب بروز سرطان گردن رحم شوند	
immune reconstitution inflammatory syndrome IRIS	سندرم التهابی ساختار مجدد ایمنی
سندرم ناشی از جایگزینی سریع پاسخ های ایمنی اختصاصی پاتوژن به عفونت های فرصت طلب که اغلب پس از شروع درمان ضد ویروسی آغاز می شود	
Kaposi's sarcoma	سارکوم کاپوزی
یک بدخیمی که لایه ی اپی تلیال عروق خونی و لنفوی را درگیر می کند	
latent reservoir	منبع نهفته
پروویروس HIV همراه با CD4+ سلول های T در طی وضعیت استراحت حافظه ای که پروتئین های ویروسی را نشان نمی دهند ، برای سیستم ایمنی و دارو های ضد ویروسی غیر قابل رویت است	
-MAC- Mycobacterium avium complex	مجموعه مایکوباکتریوم اویوم
نوعی عفونت فرصت طلب ناشی از ارگانیزم های مایکوباکتریایی که به طور شایع ، عامل ایجاد بیماری تنفسی هستند ، اما می تواند سایر دستگاه های بدن را نیز لوده کند	
opportunistic infection	عفونت فرصت
عفونتی که به وسیله ارگانیزم های متنوعی ایجاد می شود که به طور معمول در بیماران با سیستم ایمنی طبیعی رخ نمی دهد	
p24 antigen	آنتی ژن P24
آزمایش خونی جهت بررسی پروتئین مرکزی ویروس است ، دقت این آزمایش به دلیل آنتی بادی P24 به آنتی ژن و غیر قابل تشخیص نمودن آن ، معتبر نیست	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

peripheral neuropathy	نوروپاتی محیطی
اختلالی است که با بی حسی، درد، ضعف عضلات و تحلیل عضلات دست و پا همراه است	
PCP- Pneumocystis- carinii pneumonia or Pneumocystis jiroveci pneumonia	پنومونی ناشی از پنوموسیستیس کارینی
عفونت فرصت طلب شایع حاصل از ارگاناسمی که از نظر ساختمانی تصور می شود یک قارچ است	
polymerase chain reaction	واکنش زنجیره پلی مرز
در خون یا غدد لنفاوی فرد به کار می رود HIV یک روش آزمایشگاهی دقیق که برای شناسایی ویروس و مقدار	
primary infection	عفونت اولیه
دوره 4-7 هفته ای تکثیر سریع ویروس که بلافاصله بعد از عفونت ایجاد می شود، تحت عنوان عفونت حاد HIV معروف است	
progressive multifocal leukoencephalopathy	لکوانسفالوپاتی چند کانونی پیش رونده
عفونت فرصت طلبی که بافت مغز را عفونی کرده و سبب آسیب مغز و طناب نخاعی می شود	
protease inhibitor	مهار کننده پروتئاز
دارویی که عملکرد پروتئاز (آنزیمی که برای تکثیر HIV ضروری است) را مهار می کند	
provirus	پروویروس
ماده ژنتیکی ویروس به صورت دی اکسی ریبونوکلیک اسید (DNA) که وارد ژنوم میزبان می شود، زمانی که این ویروس در سلول های انسانی غیر فعال و خاموش شود، HIV به صورت پروویرال در می آید	
retrovirus	رتروویروس
ویروسی که حاوی مواد ژنتیکی به صورت RNA ریبونوکلیک اسید (DNA) و آنزیم ترانس کریپتاز معکوس می باشد	
reverse transcriptase	ترانس کریپتاز معکوس
آنزیمی که RNA تک رشته ای را به DNA دو رشته ای تبدیل می کند	
viral load test	آزمایش بار ویروسی
اندازه گیری مقدار RNA ویروس HIV در خون	
viral set point	نقطه Set ویروس
مقدار ویروس موجود در خون پس از شروع ویرمی و پاسخ ایمنی حاصل از آن	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

wasting syndrome	سندرم تحلیل رفتن
کاهش غیر ارادی وزن شامل توده چربی و ماهیچه بدن	

Western blot assay	آزمایش
یک آزمایش خونی که آنتی بادی های HIV را شناسایی نموده و در اثبات نتایج (ELISA) (ELIZA) به کار می رود	

ایمونولوژی فصل 38

allergen	آلرژن
ماده ای که باعث بروز علائم آلرژی می شود	

allergy	آلرژی
پاسخ نامناسب و غالباً مضر سیستم ایمنی به موادی که به طور طبیعی بی ضرر هستند	

anaphylaxis	آنافیلاکسی
پاسخ سریع بالینی نسبت به یک واکنش ایمنولوژیک فوری بین یک آنتی ژن خاص و آنتی بادی	

angioneurotic edema	ادم انژیونروتیک
وضعیتی که با بروز خارش و تورم منتشر لایه های عمیق تر پوست (یه عنوان مثال انژیوادم) مشخص می شود	

antibody	آنتی بادی
ماده ای پروتئینی که در پاسخ به یک آنتی ژن خاص تولید می شود و با آن آنتی ژن، واکنش متقابل ایجاد می کند	

antigen	آنتی ژن
ماده ای که تولید آنتی بادی را تحریک می کند	

antihistamine	آنتی هیستامین
دارویی که با اثرات هیستامین مخالفت می کند	

atopic dermatitis	درماتیت اتوپیک
یک واکنش افزایش حساسیت نوع یک که پوست را درگیر می کند و باعث بروز خارش، قرمزی و انواعی از ضایعات پوستی مشخص می شود	

atopy	آتوپی
اصطلاح یکه برای توصیف بیماری های با واسطه ایمنوگلوبولین E (نظیر درماتیت اتوپیک، رینیت آلرژیک و اسهال) با یک جز ژنتیکی کار می رود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

B lymphocytes	لنفوسیت B-
سلول هایی که در تولید آنتی بادی های در گردش ، حائز اهمیت هستند	
bradykinin	برادی کینین
ماده ای که رشته های عصبی را تحریک می کند و باعث ایجاد درد می شود	
eosinophil	ائوزینوفیل
گویچه سفید گرانولار	
erythema	اریتم
قرمزی منتشر پوست	
hap ten	هاپتن
آنتی ژن ناقص	
histamine	هیستامین
ماده ای که در بدن باعث افزایش ترشح معده، اتساع مویرگ های و انقباض عضلات صاف برونش ها می شود	
hypersensitivity	افزایش حساسیت
واکنش غیر طبیعی تشدید یافته به هر نوع تحریک	
immunoglobulins	ایمونوگلوبولین ها
خانواده ای از پروتئین های کامل مشابه که قادرند به عنوان آنتی بادی عمل کنند	
leukotrienes	لکوترین ها
گروهی از واسطه های شیمیایی که پاسخ التهابی را شروع می کند	
mast cells	ماست سل ها
سلول های بافت پیوندی بدن که در گرانول های خود ، حاوی هپارین و هیستامین هستند	
prostaglandins	پروستاگلاندین ها
اسید های چرب غیر اشباع که فعالیت بیولوژیک متنوعی دارند	
rhinitis	رینیت
التهاب مخاط بینی	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

ankyloses	آنکلیوز
ثابت شدن یا عدم تحرک یک مفصل	

arthritis	آرتریت
التهاب یک مفصل	

arthritis	آرتروپلاستی
تعویض مفصل	

cytokines	سیتوکین ها
پروتئین های علامت دهی سلول	

exacerbation	تشدید
دوره ای که علائم بروز می کند و یا افزایش می یابد	

osteoarthritis	استئوآرتریت
نوعی بیماری دژنراتیو مفصلی	

osteophyte	استئوفیت
یک برجستگی یا قسمت رشد کرده به خارج از جنس استخوان ،خار استخوانی	

pannus	پانوس
بافت سینوویال جدیداً به وجود آمده که در آن ترشح سلول های التهابی وجود دارد	

remission	بهبود
دوره ای از علائم بیماری کاهش می یابد یا از بین می رود	

rheumatic diseases	بیماری های روماتیسمی
اختلالات متعدد و موثر بر عضلات اسکلتی ،استخوان ،غضروف ،لیگامان ها ، تاندون ها و مفاصل	

rheumatoid arthritis	آرتریت روماتوئید
بیماری خود ایمنی با منشا ناشناخته	

subchondral bone	استخوان زیر غضروف
صفحه ای استخوانی که از غضروف مفصلی حمایت می کند	

tophi	توفوس ها
تجمع رسوبات بلوری در سطح مفصلی، استخوان ها، بافت نرم و غضروف	

ارتوپدی فصل 40

atonic	آتونیک
بدون تون عضلانی، عضله فاقد عصب دهی که دچار آتروفی شده است	

atrophy	آتروفی
چروکینگی و کاهش اندازه عضله	

bursa	بورسا
کیسه ای پر از مایع داخل بافت همبندی که معمولاً در مجاورت مفاصل قرار دارد	

callus	کالوس
بافت فیبری در محل شکستگی	

cancellous bone	استخوان کنسیلوس
استخوان اسفنجی با ساختمان مشبک، استخوان تراپگولار	

cartilage	غضروف
بافت سنت، بدون عروق و قابل ارتجاع واقع در انتهای استخوان ها	

clonus	کلونوس
انقباضات منظم عضله	

contracture	انقباض
کوتاه شدن غیر طبیعی عضله یا مفصل یا هر دو، فیبروز	

cortical bone	استخوان کورتیکال
استخوان متراکم	

crepitus	کریپیتوس
احساس یا سمع صدای سایش یا مالش که ممکن است به علت حرکت انتهای استخوان های شکسته یا سطوح نامنظم مفصلی ایجاد شود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

diaphysis	دیا فیز
تنه استخوان بلند	
effusion	افیوژن
وجود مایع بیش از حد در مفصل	
endosteum	اندوستنوم
لایه ای نازک غشای عروقی که سطح داخل حفره میانی استخوان را می پوشاند و بین استخوان های اسفنجی نیز وجود دارد	
epiphysis	اپی فیز
انتهای استخوان های بلند	
fascia	فاشیا
بافت فیبری که عضلات را می پوشاند ،حمایت می کند و از یک دیگر جدا می کند	
fasciculation	فاسیکولاسیون
حرکت سریع و غیر ارادی رشته های عضلانی	
flaccid	فلاسید
شل ،فقدان تون عضلانی	
hypertrophy	هیپرتروفی
بزرگی و افزایش اندازه عضله	
isometric contraction	انقباضات ایزومتریک
افزایش فشار و تنش عضله بدون تغییر در طول و حرکت مفصل	
isotonic contraction	انقباضات ایزوتونیک
کوتاه شدن طول عضله و حرکت مفصل بدون تغییر در فشار و تنش عضله	
joint	مفصل
محل تماس انتهای استخوان ها که باعث حرکت و انعطاف پذیر ی می شود	
joint capsule	کپسول مفصل
بافت فیبری که دور انتهای استخوان ها و سایر سطوح مفصلی را در بر می گیرد	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

kyphosis	گوز پشته افزایش انحنای سینه ای ستون فقرات
lamellae	تیغه اجزای ساختمانی استخوان متراکم بالغ که حلقه های متحدالمرکزی را در زمینه استخوان ایجاد می کنند
ligament	رباط نوار های فیبری که استخوان ها را به هم پیوند می دهند
lordosis	لوردوز افزایش انحنای قوس کمری ستون فقرات
ossification	استخوانی شدن فرایند رسوب املاح (کلسیم) روی بافت زمینه ای استخوان
osteoblast	استئوبلاست سلول سازنده استخوان
osteoclast	استئوکلاست سلول جذب کننده استخوان
osteocyte	استئوسیت سلول بالغ استخوان
osteogenesis	استئوژنز استخوان سازی
osteon	استئون واحد های عملی و میکروسکوپی استخوان
osteopenic	استئوپنیک کاهش توده استخوانی پایین تر از سطح طبیعی
paresthesia	پاراستزی نوعی احساس غیر طبیعی مثل سوزش، خارش، کرختی و...
periosteum	پریستئوم ضریح، بافت پیوندی فیبری و پوشاننده استخوان

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

remodeling	شکل گیری مجدد
فرایند شکل گیری مجدد ساختمان استخوان که متناسب با کارکرد آن می باشد	

resorption	جذب مجدد
جذب ، برداشت و تخریب بافت (مثل بافت استخوانی)	

scoliosis	اسکولیز
انحنای جانبی ستون فقرات	

spastic	اسپاستیک
تون بیش از حد طبیعی عضله	

synovium	سینوویوم
غشای داخل مفصل که مایع مرطوب کننده ترشح می کند	

tendon	تاندون (وتر عضلات)
طنابی از بافت فیبری که عضله را به استخوان وصل می کند	

(tone) tonus	تون عضله
تنش طبیعی (مقاومت در برابر کشش)عضله در حال استراحت	

trabeculae	تراپکولا
ساختار استخوانی مشبک استخوان اسفنجی	

ارتوپدی فصل 41

abduction	ابداکشن
حرکت در جهت دور شدن از مرکز یا خط میانی بدن	

adduction	اداکشن
حرکت به سمت مرکز یا خط میانی بدن	

avascular necrosis	نکروز اوسکولار
مرگ بافتی به علت خون رسانی ناکافی	

brace	بریس
وسیله ای خارجی برای حمایت از بدن، کنترل حرکت و جلوگیری از آسیب بیشتر	
cast	قالب گچی
وسیله ای خارجی محکمی که برای بی حرکت کردن که متناسب با ظاهر اندام شکل داده می شود	
cast syndrome	سندرم گچی
از نظر روانی (کلاستر فوبیک) و از نظر فیزیولوژیکی (سندرم شریان فوقانی) واکنش به گچ تنه می باشد.	
CMP-continuous passive motion device	وسیله
وسیله ای برای بهبود دامنه حرکتی، خون رسانی و فرایند ترمیم	
edema	ادم
تورم بافت نرم به علت تجمع مایع	
external fixator	فیکساتور خارجی
قالب فلزی خارجی که به تکه های شکسته استخوان وصل می شود و آن هارا ثابت نگه می دارد	
fracture	شکستگی
شکستگی استخوان – ترکی که در تنه استخوان رخ می دهد	
heterotopic ossification	هتروتوپیک اوسیفیکاسیون
تشکیل استخوان در فضای اطاف پروتز	
neurovascular status	وضعیت عصبی عروقی
عملکرد عصبی (حسی و حرکتی) و عروق قسمتی از بدن	
ORIF-open reduction whit enteral fixation	جا انداختن به روش باز یا فیکساسیون داخلی
نوعی عمل جراحی برای ترمیم و تثبیت اجزای شکستگی	
osteolysis	استئولایزس
واکنش التهابی در مقابل دبرید ذرات پلی اتیلن	
osteomyelitis	استئومیلیت
عفونت استخوان	
osteotomy	استئوتومی
قطع استخوا به روش جراحی	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

paresthesia	پرستزی
حس غیر طبیعی بی حسی یا سوزن سوزن شدن	

sling	اسلینگ
نوعی بانداز برای حمایت از بازو	

splint	اسپلینت
وسیله ای که به طور اختصاصی برای حمایت و بی حرکت کردن قسمتی از بدن در وضعیت دلخواه طراحی شده است	

traction	تراکشن
اعمال نیروی کششی روی قسمتی از بدن	

trapeze	تراپز
وسیله ای که بالای سر بیمار قرار می گیرد و حرکت او را در بستر راحت تر می کند	

ارتوپدی فصل 42

Bursitis	بورسیت
انتهای کیسه ی پر از مایع داخل مفصل	

contracture	کنتراکچر
کوتاه شدن غیر طبیعی عضله یا فیبروز اجزای مفصل	

involucrum	اینولوگرام
رشد استخوان جدید در اطاف سکستروم	

Osteopenia	استنوپنی
کاهش چگالی معدنی استخوان	

Osteoporosis	استئوپروسس
بیماری تخریبی استخوان که ویژگی هایش با کاهش توده استخوان و کاهش قدرت ساختاری مشخص می شود	

radiculopathy	رادیوکولوپاتی
بیماری ریشه عصب	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

sciatica	سیاتیکا
درد عصب سیاتیک دردی که از پشت ران به طرف پا تیر می کشد	

sequestrum	سکستروم
استخوان مرده در حفره آبسه	

tendonitis	تندونیت
التهاب تاندون عضله	

ارتوپدی فصل 43

phantom limb pain	درد اندام خیالی
درد شبیح اندام ،احساس درد در اندامی که قطع شده	

RICE	
حروف اول کلمات Rest (استراحت)،Ice،(یخ)،Compression(فشار)،Elevation(بالا نگه داشتن اندام)	

sprain	پیچ خوردگی مفصل
آسیب به رباط ها و سایر بافت های نرم مفصل	

strain	رگ به رگ شدن
کشیدگی یا پارگی عضله	

subluxation	نیمه درفتگی
نیمه درفتگی مفصل ،جداشدن و درفتگی نسبی سطوح مفصلی	

allograft	آلوگرافت
برداشت بافت از یک فرد اهداکننده برای پیوند به یک فرد دیگر	

amputation	قطع عضو
جداکردن قسمتی از بدن (معمولا یک اندام یا قسمتی از آن)	

arthroscope	آرتروسکوپ
وسیله جراحی برای معاینه ی اجزای داخل مفصل	

auto graft	اتوگرافت
برداشتن بافت از ناحیه ای از بدن و پیوند آن به قسمت دیگری از بدن همان فرد	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

avascular necrosis	نکروز آواسکولار
مرگ بافت ثانویه به علت هیپوکسی و پرفیوژن ناکافی	

contusion	کانتیوژن
جراحی که به صورت نیروی غیر نافذ به بافت نرم وارد می شود	

crepitus	کریپیتوس
صدای شکستگی استخوان که به گوش می رسد (صدای سایش تکه های شکسته ی استخوان)	

debridement	دبریدمان
برداشت باف های الوده و عفونی و یا مواد خارجی اضافی به وسیله روش های جراحی	

delayed union	جوش خوردگی تاخیری
زمان بسیار طولانی برای ترمیم شکستگی	

disarticulation	دیس ارتیکولیشن
قطع عضو از مفصل	

dislocation	در رفتگی
فاصله ی افتادن بین سطوح مفصلی ،در رفتگی مفصل	

fracture	شکستگی استخوان
شکستگی استخوان	

-	جا انداختن شکستگی
جا انداختن شکستگی،برگرداندن قطعات شکستگی به وضعیت آناتومی قبلی	

fracture reduction	بد جوش خوردن
ترمیم شکستگی استخوان در وضعیت نامناسب ،بد جوش خوردن شکستگی	

malunion	جوش نخوردگی
جوش نخوردن اجزای شکستگی به یک دیگر	

گزارش فصل 44

absorption	جذب
مرحله ای از فرایند گوارشی است که طی مولکول های کوچک،ویتامین ها و مواد معدنی از دیواره های روده کوچک و بزرگ عبور کرده و به جریان خون وارد می شود.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

achalasia	آشالازی-عدم انقباض
نبود حرکات دودی در قسمت پایینی مری ، که موجب سختی در بلع ،پس زدگی و گاهی درد می شود	
amylase	آمیلاز
آنزیمی است که به هضم نشاسته کمک می کند .	
anus	مقعد
آخرین قسمت لوله گوارش ، راه خرجی برای بیرون راندن مواد زاید از سیستم گوارش	
chyme	کیموس
مخلوطی از غذا با بزاق،آنزیم های بزاقی و ترشحات معده که در ضمن عبور غذا از دهان، مری و معده تولید می شود.	
digestion	هضم
مرحله ای از فرایند گوارشی است در آن،آنزیم و ترشحات گوارشی با غذای خورده شده مخلوط می شوند و در نتیجه پروتئین ها،چربی ها و قند ها به کوچک ترین ساختمان مولکولی خود شکسته می شوند .	
dyspepsia	سوء هضم
اختلال گوارشی، احساس ناراحتی در بالای شکم که به دنبال خوردن غذا بروز می کند.	
elimination	دفع
مرحله ای از فرایند گوارشی است که بعد از هضم و جذب رخ می دهد و موجب دفع مواد زاید تولید از بدن می شود .	
esophagus	مری
لوله ای قابل انقباض که پیوند دهنده ی دهان به معده است و غذا را به طرف معده هدایت می کند.	
fibroscopy	فیبروسکوپی(معدی -روده ای)
عبارت است از وارد کردن لوله ای قابل ارتجاع و مجهز به چراغ به قسمتی از لوله ی گوارشی که تشخیص و درمان بیمار ایجاد شده در آن قسمت ،کمک می کند	
hydrochloric acid	اسید هیδρο کلریک
اسید ترشح شده توسط غدد معده ای است که با کیموس ترکیب می شود و آن را به مولکول های قابل جذب تبدیل می کند ، به علاوه به نابودی باکتری ها کمک می کند .	
ingestion	خوردن
مرحله ای از فرایند گوارشی است که طی آن ، غذا از طریق دهان و مری وارد دستگاه معدی - روده ای می شود .	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

عامل درونی	intrinsic factor
نوعی ترشح معده ای است که با ویتا مین B12 ترکیب شده و موجب جذب آن می شود .	

روده بزرگ	large intestine
بخشی از لوله گوارشی است که در ادامه جذب مواد غذایی ، مواد زاید دفعی روده ی کوچک به آن وارد می شود از چندین قسمت – قطعه بالا رونده ، قطعه افقی ، قطعه پایین رونده ، سیگموئید و راست روده – تشکیل شده است.	

لیپاز	lipase
آنزیمی است که به هضم چربی ها کمک می کند .	

پپسین	pepsin
آنزیم مهم معده ای برای هضم پروتئین ها است .	

روده کوچک	small intestine
دراز ترین قسمت لوله گوارشی و مشتمل بر سه بخش - دوازدهه (دئودنوم) ژژنوم و ایلئوم می باشد که مواد غذایی در تمام آن با ترشحات و آنزیم ر مخلوط می شود تا عمل هضم صورت گرفته و جذب مواد غذایی به داخل خون صورت پذیرد.	

معده	stomach
کیسه ای قابل اتساع که غذای وارد شده به آن ، توسط آنزیم های معده ای هضم می شود.	

تریپسین	trypsin
آنزیمی است که به هضم پروتئین کمک می کند .	

گوارش فصل 45

دریچه ضد رفلکس	ant reflux valve
دریچه ای که از پس زدن یا برگشت مایع جلوگیری می کند	

آسپیراسیون	aspiration
خارج کردن ترشحات به وسیله ساکشن، فرو دادن تصادفی مایعات یا غذا به داخل نای و ریه ها	

بولوس	bolus
مقدار غذای زیادی که در فواصل معینی وارد معده می شود	

وسیله دستیابی به ورید مرکزی	CVAD-central venous access device
وسیله ای جهت وارد کردن داروها و مایعات به داخل ورید های مرکزی در بلند مدت	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

cyclic feeding	تغذیه دوره ای
رساندن غذا / انفوزیون در مدت زمان کوتاه تر (8 تا 18 ساعت)	
decompression	برداشتن فشار معدی روده ای
خارج کردن محتویات معده یا روده برای جلوگیری از تجمع گاز یا مایع و در نتیجه برای پیشگیری از نفخ	
dumping syndrome	سندرم دامپینگ
واکنش سریع نسبت به تخلیه سریع محتویات معده به داخل روده کوچک، با ضعف، تپش قلب، تعریق و اسهال همراه می شود، در بیمارانی روی می دهد که محلول های غذایی با سرعت زیاد از طریق یک سوند مستقیماً به روده کوچک وارد می شود	
duodenum	دوازدهه
اولین قسمت روده کوچک که به دریچه پیلور معده متصل بوده و تا ژژنوم ادامه می یابد	
enteral access device	وسیله دسترسی به روده
وسیله ای (سوندی) که به دستگاه گوارش وارد می شود تا از آن طریق امکان برداشت فشار یا وارد محلول های غذایی یا دارو ها به دستگاه گوارش فراهم شود	
enteral nutrition	تغذیه روده ای
فراورده های خاص غذایی که طریق یک سوند به طور مستقیم وارد سیستم گوارش می شود	
gastrostomy	گاستروستومی
ایجاد سوراخی به وسیله عمل جراحی روی معده با هدف وارد کردن غذا و مایعات از طریق آن	
gastroparesis	فلج معدی
فلج بخشی از معده که موجب کاهش تحرک و تخلیه معده می شود	
intravenous fat emulsion	امولسیون چربی داخل وریدی
فراورده های حاوی امولسیون چربی - در آب، فسفولیپید های تخم مرغ و گلیسرین	
intubation	لوله گذاری
وارد کردن یا جای گذاری یک سوند در داخل ساختار بدن	
jejunostomy	ژژنوستومی
ایجاد سوراخی به روش جراحی در ژژنوم با هدف وارد کردن مایعات، محلول های غذایی و دارو ها از طریق آن	
jejunum	ژژنوم
دومین قسمت روده کوچک که ما بین دوازدهه و ایلئوم قرار دارد	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

lavage	لاواژ
پاک کردن معده به وسیله وارد کردن آب یا سایر مایعات از طریق لوله معده ای	
lumen	مجرا
کانال درونی یک لوله یا سوند	
nasoduodenal tube	سوند بینی دوازدهه ای
سوندی که از بینی وارد قسمت ابتدایی روده کوچک (دوازدهه) می شود	
nasoenteric tube	سوند بینی روده ای سوندی
که از طریق بینی وارد معده و بعد از عبور از پیلور ، به روده کوچک وارد می شود	
nasogastric tube	سوند بینی معده ای
سوندی که از بینی وارد دومین قسمت روده کوچک (ژژنوم) می شود	
nasojejunal tube	سوند بینی ژژنومی
سوندی که از بینی وارد دومین قست روده کوچک ژژنوم می شود	
orogastric tube	سوند دهانی معدی
سوندی که از دهان وارد معده می شود	
osmolality	osmolality اسمولالیتی
غلظت یونی یک مایع	
parenteral nutrition	تغذیه وریدی
روش رساندن غذا به بدن از طریق یک راه وریدی	
percutaneous endoscopic gastrostomy	گاستروستومی توسط اندوسکوپی از طریق پوست
یک روش اندوسکوپی برای جای گذاری یک سوند غذاسانی در داخل معده	
peripherally inserted central catheter	وسیله تغذیه وریدی
وسیله ای است که از طریق یک ورید محیطی وارد می شود و برای رساندن مایعات ، محلول های غذایی و دارو های استریل به کار می رود	
peristalsis	حرکت دودی
حرکت موجی شکل که به طور غیر ارادی در لوله گوارش ایجاد می شود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

اسیدیته	PH
درجه اسیدی بودن یا قلیایی بودن یک ماده محلول	

ماده حاجب	radiopaque
به سادگی در عکس برداری با اشعه ی ایکس قابل تشخیص است	

استوما	stoma
باز کردن سوراخی بین حفره ای از بدن (مثل معده) و سطح بدن به روش جراحی	

استایلت	stylet
یک سیم سخت که درون یک لوله یا سوند قرار می گیرند تا شکل آن را در خلال ورود به بدن حفظ کند	

مخلوط کامل تغذیه ای	total nutrient admixture
مخلوطی حاوی اسید آمینه، دکستروز، امولسیون های چربی ویتامین ها، ریز مغذی های معدنی و آب	

گوارش فصل 46

اکالازی	achalasia
حرکات دودی ناموثر یا عدم وجود آن ها در مری انتهایی که در باز شدن اسفنگتر مری در پاسخ به عمل بلع همراه است	

اپی کوکتومی	apicoectomy
ایجاد برش در نوک ریشه دندان هنگام بروز عفونت	

سندرم بوئر هاو	Boerhaave syndrome
پارگی خود به خودی مری به دلیل استقراغ پر فشار	

دیسفاژی	dysphagia
بلع مشکل	

دیسپلازی	-dysplasia
تغییر غیر طبیعی در سلول ها	

اندوسکوپی مری، معده و دوازدهه	EGD-esophagogastroduodenoscopy
عبور دادن یک لوله فیبر اپتیک از طریق دهان و گلو به دستگاه گوارش جهت مشاهده مستقیم مری، معده و روده کوچک، تهیه نمونه نیز امکان پذیر است	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

سندرم فری	Frey
یک سندرم نادر که به وسیله تعریق ناخوشایند و قرمزی رو گونه ها، ناحیه گیجگاهی و پشت گوش ها پس از خوردن غذای خاص مشخص می شود	

رفلاکس معده به مری	gastroesophageal reflux
برگشت محتویات معده یا دوازده به داخل مری	

هالی توسیس	halitosis
بوی بد حفره دهان یا به عبارت دیگر ((نفس بد))	

هرنیا	hernia
بیرون زدگی یک اندام یا بخشی از یک اندام از طریق دیواره حفره ای که آن را محصور کرده است	

لیتوتریپسی	lithotripsy
استفاده از امواج صوتی برای شکستن سنگ ها	

ادینوفازی	odynophagia
درد هنگام بلع	

پاروتیت	parotitis
التهاب غده پاروتیت	

آبسه اطراف نوک ریشه دندان	periapical abscess
دندان دارای آبسه	

پروسیس	pyrosis
سوزش سر دل	

سیالادنیتیس	sialadenitis
التهاب غدد بزاقی	

استوماتیت	stomatitis
التهاب مخاط دهان	

اختلالات گیجگاهی آرواره ای	temporomandibular
گروهی از مشکلات که باعث درد یا اختلال در عملکرد مفصل بین گیجگاه و آرواره بالا و ساختار های محیطی آن می شود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

vagotomy syndrome	سندرم وارگوتومی
سندرم دامپینگ، نشانه های معدی روده ای مثل اسهال و کرامپشکمی ناشی از تخلیه سریع معده	

xerostomia	زروستومیا
دهان خشک	

گوارش فصل 47

achlorhydria	اکلر هیدریا
نبود اسید کلریدریک در ترشحات هضم کننده معده	

antrectomy	انترکتومی
برداشت ناحیه پلور معده و سپس آناستوموز (متصل کردن) آن به دوازدهه (بیلروت I) سا آناستوموز آن به ژژنوم (بیلروت II)	

bariatric	باریاتریک
مربوط به چاقی ، واژه ای مشتق از دو کلمه یونانی به معنای ((وزن)) و ((درمان))	

dumping syndrome	سندرم دامپینگ
واکنش فیزیولوژیک حاصل از تخلیه سریع محتویات معده به داخل ژژنوم که با تهوع، ضعف، تعرق، تپش قلب ، سنکوپ و احتمالا اسهال مشخص می شود. و در بیمارانی بروز می کند که تحت عمل جراحی برداشت بخشی از معده و سپس متصل کردن معده به ژژنوم قرار گرفته اند	

duodenum	دوازدهه
اولین بخش روده کوچک ، واقع در بین معده و ژژنوم	

Dysphagia	دیسفاژی
سختی در بلع	

enteroclysis	انتروکلاسیس
فلوروسکوپی روده کوچک با استفاده از اشعه ایکس ، لوله از بینی یا دهان به مری و سپس به معده و دوازدهه وارد می شود ، مایع باریم (نوعی ماده حاجب) از طریق لوله وارد می شود و در حال عبور کردن آن از دوازدهه، عکس برداری انجام می شود.	

gastric	گاستریک
معده	

gastric outlet obstruction	انسداد های خروجی معده
هر وضعیتی که به طور مکانیکی تخلیه طبیعی معده را مختل می سازد ، در آن انسداد کانال پلور و دوازدهه وجود دارد	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

gastritis	گاستریت
التهاب معده	
Helicobacter pylori	هلیکو باکتری پیلوری
یک باکتری گرم منفی که در مخاط معده تشکیل کلونی می دهد، در اکثر موارد در بروز بیماری زخم معده نقش دارد	
hematemesis	هماتمز
استفراغ خونی	
Hematochezia	هماتوشریا
مدفوع خونی به رنگ قرمز روشن	
melena	ملنا
مدفوع سیاه یا قیری رنگ که نماین گر وجود خون در مدفوع است	
morbid obesity	بیماری چاقی
Kg/m شاخص توده بدن بیش از 30	
momentum	آمتموم
چینی از پریتون که معده و سایر اندام های شکمی را احاطه می کند	
overweight	افزایش وزن
شاخص توده بدنی بیش از 25 کیلوگرم بر متر مکعب	
peritoneum	پریتون
غشای نازکی در دیواره درونی شکم که تمام اندام شکمی را می پوشاند	
pylorus	پیلور
دهانه بین معده و دوازدهه	
pyloroplasty	پیلورو پلاستی
روش جراحی برای گشاد کردن دهانه پیلور	
pyrosis	پیروزیس
سوزش سر دل ، احساس سوزش در معده و مری که به طرف دهان حرکت می کند	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

سرورس	-serosa
غشای نازکی که لایه خارجی معده را تشکیل می دهد . پریتون احشایی سطح خارج معده را می پوشاند	

استئاتوره	steatorrhea
مدفوع چرب ، با بوی بد و ظاهری روغنی ک در آب شناور می ماند	

استنوزیس	stenosis
باریک یا تنگ شدن یک دهانه یا مجرای درونی بدن	

گوارش فصل 48

آبسه	abscess
تجمع مواد چرکی که با بافت های ملتهب احاطه می شود	

قرقر شکم	borborygmus
صدای ناشی از حرکت گاز در روده ها	

کلستومی	colostomy
انجام برش جراحی در کولون و آوردن آن به سطح شکم با ایجاد یک دهانه به منظور فراهم کردن راهی برای خروج محتویات روده ، یک نوع تغییر مسیر دفع مدفوع	

یبوست	constipation
کاهش دفعات یا بی نظمی در دفع مدفوع ، همراه یا بدون سختی غیر طبیعی مدفوع که تخلیه آن را مشکل می سازد و دردناک می سازد، کاهش در حجم دفع مدفوع .احتباس طولانی مدت مدفوع در راس روده اغلب همراه با حس عدم تخلیه کامل بعد از اجابت مزاج، یا احساس پری دایمی در شکم	

اسهال	diarrhea
افزایش حرکات روده ای (بیش از سه بار در روز) که می تواند به تشکیل آبسه منجر شود	

دیورتیکولسیت	diverticulitis
التهاب یک دیورتیکول ناشی از انسداد (به وسیله مدفوع) که می تواند به تشکیل آبسه منجر شود	

دیورتیکولوز	diverticulosis
حضور چندین دیورتیکول در روده	

دیورتیکول	diverticulum
بیرون زدگی کیسه مانند پوشش روده از طریق دیواره عضلانی روده	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

fecal incontinence	بی اختیاری در مدفوع
دفع غیر ارادی مدفوع	

fissure	شقاق
ترک، شکاف یا چین طبیعی یا غیر طبیعی در بافت بدن	

fistula	فیستول
مجرای غیر طبیعی بین دو اندام داخلی یا بین یک اندام داخلی و سطح بدن	

gastro colic reflex	رفلکس معده روده
حرکات دودی روده بزرگ که پنج تا شش بار در روز رخ می دهد و به وسیله اتساع معده تحریک آغاز می شود	

hemorrhoids	هموروئید
اتساع ورید های ناحیه مقعد	

ileostomy	ایلئوستومی
انجام برش جراحی در ایلئوم و آوردن آن به سطح شکم با ایجاد یک دهانه به منظور فراهم کردن راهی برای خروج محتویات روده، نوعی تغییر مسیر دفع مدفوع	

inflammatory bowel disease	بیماری التهاب روده
گروهی از اختلالات مزمن (شایع ترین آنها کولیت اولسروز و بیماری کرون) که باعث التهاب یا زخم پوشش روده یا هر دو می شوند.	

irritable bowel syndrome	سندرم روده تحریک پذیر
اختلال عملکردی روده که باعث تکرر دفع مدفوع می شود و همچنین بر قوام مدفوع تأثیر گذاشته، درد و نفخ ایجاد می کند، با تغییرات ساختاری یا بیوشیمیایی خاصی همراه نیست	

kock pouch	کیسه ی کوک
نوعی مخزن ارادی ساخته شده از ایلئوم که به روش جراحی با ایجاد یک کیسه درونی ساخته می شود	

malabsorption	سوء جذب
اختلال در انتقال مواد از طریق مخاط	

peritonitis	پریتونیت
التهاب پوشش حفره شکم	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

steatorrhea	استئاتوره
دفع زیاد چربی در مدفوع	

tenesmus	تنسموس
فشار ناموثر و گاهی دردناک برای دفع مدفوع یا ادرار	

Valsalva maneuver	مانور والسالوا
انجام یک باز دم با فشار در حال بسته بودن اپی گلوت به دنبال آن، فشار داخل حفره سینه افزایش یافته و در نتیجه فشار سرخرگی افزایش می یابد، ممکن است هنگام زور زدن برای دفع مدفوع رخ دهد	

WOC-wound-ostomy- continence	پرستار مراقبت از زخم- استومی -کنترل ارادی دفع
پرستار آموزش دیده در زمینه تغییر مسیر مواد دفعی (ادرار و مدفوع) به منظور راهنمایی بیماران، خانواده های آن ها، جراحان و سایر پرستاران، در مورد استفاده از تولیدات مناسب، مراقبت از پوست زخم و استومی	

متابولیسم و اندوکراین فصل 49

ascites	آسیت
تجمع مایع سرشار از البومین در حفره پریتون	

asterixis	آستریکسیس
حرکات لرزشی غیر ارادی	

cirrhosis	سیروز
بیماری مزمن کبدی که با تغییرات فیبروزی و تشکیل بافت پیوندی ضخیم در کبد، تغییرات دژرناتیو بعدی و از دست رفتن عملکرد سلول ها مشخص می شود	

constructional apraxia	اپراکسی ترسیمی
ناتوانی در رسم تصاویر دو یا سه بعدی	

EVL-endoscopic variceal ligation	باندینگ واریسی اندوسکوپی
پروسجری است که از طریق اندوسکوپ تغییر شکل یافته، یک وسیله لاستیکی را بر واریس های مری جهت بستن محل خون ریزی و توقف آن به کار می رود	

fetor hepaticus	بوی بد کبدی
عرق، بوی بد مدفوع در تنفس که منشا آن روده است و در جریان خون وسیع جانبی در بیماری مزمن کبد شایع است	

fulminant hepatic failure	نارسایی برق اسای کبدی
حمله ی ناگهانی و شدید نارسایی کبد که در طی هشت هفته بعد از شروع نخستین نشانه های یرقان رخ می دهد	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

jaundice	یرقان
وضعیتی که بافت های بدن، از جمله اسکلا و پوست ، به علت سطح بالای بیلی روبین زرد تیره یا زرد متمایل به سبز رنگ می شود	

hepatic encephalopathy	انسفالوپاتی کبدی
اختلال سیستم عصبی مرکزی ناشی از بیماری کبدی ،که غالبا به سطح بالای امونیاک مربوط می شود و تغییراتی را در وضعیت ذهنی ،سطح هوشیاری و کما ایجاد می کند	

OLT-orthotropic live	پیوند ارتوتوپیک کبد
پیوند کبد اهدا کننده در محل اناتومیکی طبیعی کبد همراه با خارج کردن کبد اصلی بیمار	

portal hypertension	فشار خون پورت
افزایش فشار جریان خون پورت که از انسداد های وریدهای ورودی به کبد و خروجی از آن ناشی می شود	

sclerotherapy	اسکلروتراپی
تزریق ماده ای به داخل یا اطراف واریس های معدی مری که با ایجاد انقباض، ضخامت و سفتی مویرگ ها ، خونریزی را بند می آورد	

xenograft	زنو گرافت
پیوند اعضای یک گونه به گونه دیگر	

متابولیسم و اندوکراین فصل 50

amylase	آمیلاز
آنزیم پانکراس ، به هضم کربوهیدرات کمک می کند	

cholecystectomy	کوله سیستکتومی
برداشتن کیسه صفرا	

cholecystectomy	کوله سیستیت
التهاب کیسه صفرا که می تواند حاد یا مزمن باشد	

cholecystojejunostomy	کوله سیستوژژنوستومی
پیوند ژژنوم به کیسه صفرا برای منحرف کردن جریان صفرا	

CCK-PZ-cholecystokinin	کوله سیستوکنین
هورمون، محرک اصلی ترشح آنزیم هضمی ،انقباض کیسه صفرا را موجب می شود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

cholecystectomy	کوله سیستوستومی باز کردن و تخلیه کیسه صفرا از طریق جراحی
choledocholithiasis	کولودوکولیتیاژ سنگ های مجرای مشترک
choledochostomy	کولودوکوستومی باز کردن مجرای مشترک
cholelithiasis	کوله لیتیاژیس سنگ های کیسه صفرا
dissolution therapy	تجزیه درمانی استفاده از داروها جهت تجزیه و حل سنگ های صفراوی
endocrine	اندوکرین ترشحات داخلی ، ترشح هورمون از غدد بدون مجرا
ERCP- endoscopic retrograde cholangiopancreatography	کولانژیوپانکراتوگرافی برگشتی اندوسکوپی یک پروسیجر اندوسکوپی که با استفاده از تکنولوژی فیبراپتیک سیستم صفراوی را قابل رویت می سازد
exocrine	اگزوکرین ترشحات خارجی، ترشحات هورمونی از مجرای بیرون ریز
laparoscopic cholecystectomy	کوله سیستومی لاپراسکوپی برداشتن کیسه صفرا از طریق پروسیجر اندوسکوپی
lipase	لیپاز آنزیم ، پانکراس کمک به هضم چربی ها می کند
lithotripsy	لیتوتریپسی تجزیه سنگ های صفراوی به وسیله ی امواج شوک
pancreatojejunostomy	پانکراتیکوژژنوستومی اتصال مجرای پانکراس به ژژنوم با اناستوموز پهلوه پهلوه ، موجب تخلیه ترشحات پانکراس به داخل ژژنوم می شود

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

pancreatitis	پانکراتیت
التهاب پانکراس، که می تواند حاد یا مزمن باشد	

secretin	سکرتین
هورمون مسئول تحریک ترشح شیر پانکراس، همچنین در تشخیص بیماری برون ریز پانکراس - به صورت کمک استفاده می شود	

steatorrhea	استئاتوره
مدفوع حجیم و بد بو با محتوای زیاد چربی که ناشی از هضم ناقص پروتئین و چربیها به علت کمبود شیر پانکراس در روده است	

trypsin	تریپسین
انزیم پانکراسی، کمک به هضم پروتئین می کند	

WOC-wound- ostomy-continence nurse	پرستار کنترل زخم - استوما
پرستار آموزش دیده در مراقبت مناسب از پوست، زخم، استوما و دفع، اغلب به عنوان متخصص مراقبت از زخم یا درمانگر انترواستومال شناخته می شود	

zollinger-ellison syndrome	سندرم زولینگر - الیسون
ترشح بیش از حد اسید معدی که ایجاد زخم های پپتیک در نتیجه تومور سلولی غیر بتا از جزایر پانکراتیک می کند	

متابولیسم و اندوکراین فصل 51

CGMS-continues glucose monitoring system	سیستم بررسی کننده سطح گلوکز به صورت مداوم
وسیله است که سطح قند خون را به صورت مداوم بررسی می کند	

continuous subcutaneous insulin infusion	تزریق پیوسته انسولین به صورت زیر جلدی
وسیله ای کوچکی که مقدار مشخصی از انسولین را در مدت 24 ساعت به بدن می رساند	

diabetes	دیابت
گروهی از بیماری های متابولیک هستند که مشخصه اصلی آن ها افزایش سطح قند، در نتیجه اختلال در ترشح انسولین، نقص در عملکرد انسولین یا هر دوی آن هاست	

DKA-diabetic ketoacidosis	کتواسیدوز دیابتی
یک اختلال متابولیکی که در دیابت نوع یک دیده می شود. این اختلال به علت کمبود انسولین ایجاد می شود. در این حالت کتونهای فوقالعاده اسیدی ایجاد می شود و منجر به اسیدوز متابولیک می شود	

FPG-fasting plasma glucose	گلوکز ناشتای پلاسما
اندازه گیری مقدار گلوکز پلاسما در فردی که برای 8 ساعت ناشتا مانده است	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

GMD-gestational diabetes mellitus	دیابت ملیتوس حاملگی
در چه ای از عدم تحمل گلوکز که شروع آن در دوران حاملگی می باشد	

glycosylated hemoglobin	هموگلوبین گلیکوزیله
A1C مقاسی برای کنترل کنترل مولکول گلوکز است . هموگلوبین گلیکوزیله در نتیجه اتصال گلوکز به هموگلوبین به مدت 120 روز (طول عمر گلبول های قرمز) به وجود می آید	

glycemic index	شاخص قندی
به مقدار افزایش سطح گلوکز خون توسط یک مقدار ماده غذایی در مقایسه با همان مقدار گلوکز گفته شده	

hyperglycemia	هایپر گلیسمی
بالا رفتن سطح گلوکز در خون	

hyperglycemic hyperosmolar syndrome -HHS	سندرم هایپر اسمولار غیر کتوزی هایپر گلیسمیک
یک اختلال متابولیکی است که در دیابت نوع دوم اتفاق می افتد . کاهش نسبی انسولین در خون وقتی یا یک بیماری دیگر که نیاز به انسولین را افزایش می دهد ، مقارن گردد ، منجر به این اختلال می شود	

hypoglycemia	هیپوگلیسمی
پایین بودن سطح گلوکز در خون	

IFG—impaired fasting glucose	اختلال گلوکز ناشتا
IGT-impaired glucose tolerance	اختلال در تحمل گلوکز
یک مرحله متابولیکی که ما بین هموستناز نرمال گلوکز و دیابت قرار دارد به نام مرحله پیش دیابتی خوانده می شود	

insulin	انسولین
هورمونی که توسط سلول های بتا واقع در جزایر لانگر هانس پانکراس ترشح می شود . این هورمون در متابولیسم کربن هیدرات ها، پروتئین ها و چربی ها بسیار ضروری می باشد ، کمبود انسولین موجب دیابت می شود	

ketone	کتون
ماده ای فوقالعاده اسیدی که در نتیجه شکسته شدن و تجزیه اسید های چرب آزاد توسط کبد در زمان فقدان انسولین به وجود می آید	

MNT-medical nutrition therapy	تغذیه درمانی پزشکی
رژیم غذایی درمانی است که توسط متخصص تغذیه برای کنترل دیابت تجویز می شود	

nephropathy	نفروپاتی
یکی از عوارض بلند مدت دیابت که در آن سلول های کلیوی دچار آسیب می شوند . ویژگی بارز آن میکرو البومینوری در مراحل اولیه و از کار افتادگی کامل کلیه ها در مراحل نهایی است	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

neuropathy	نوروپاتی
یکی از عوارض بلند مدت دیابت است که در اثر آسیب سلول های عصبی به وجود می آید	

prediabetes	مرحله قبل دیابت
نارسایی در متابولیسم گلوکز که غلظت قند خون بین سطح نورمال و سطحی که برای تشخیص دیابت توصیه شده است می باشد . در IFG & IGT هیچ گونه مشکل بالینی به چشم نمی خورد، ولی هر دوی آن ها ریسک فکتور هایی برای ابتلای فرد به دیابت و بیماری های قلب ی در آینده هستند	

retinopathy	رتینوپاتی
یکی از عوارض دیابت که دران مویرگ هایی که شبکیه چشم را تغذیه می کنند، دچار آسیب می شوند	

SMBG-self monitoring of blood glucose	کنترل کردن قند خون توسط خود بیمار
روشی است که دران سطح قند خون مویرگی اندازه گیری می شود	

sulfonylureas	سولفونیل اوره
طبقه ای از دارو ها ضد دیابت خوراکی که برای درمان دیابت نوع دو به کار می رود ،این دارو موجب ترشح انسولین و عملکرد آن می شود	

thiazolidinedione	تیزولیدین دیون
دسته ای از دارو های ضد دیابت خوراکی که مقاومت بافت های هدف را نسبت به انسولین کاهش می دهند، نتیجه این امر بالا رفتن اثر انسولین بدون تحریک مستقیم ترشح انسولین است	

diabetes 1 type	دیابت نوع یک
یک اختلال متابولیکی است که ویژگی اصلی اش ،عدم تولید و ترشح انسولین است . علت ایجاد آن،وجود یک اختلال اتوایمیون در سلول های بتای جزایر لانگر هانس پانکراس است.در گذشته به آن دیابت وابسته به انسولین juvenile یا دیابت نوع یک می گفتند	

diabetes 2 type	دیابت نوع دو
یک اختلال متابولیکی است که مشخصه بارز آن ،کاهش نسبی در تولید و عملکرد انسولین و افزایش مقاومت نسبت به این هورمون است .در گذشته به آن دیابت غیر وابسته به انسولین ،دیابت نوع دو، یا دیابت بزرگسالی می گفتند	

متابولیسم و اندوکرین فصل 52

acromegaly	اکرومگالی
بزرگی پیش رونده قسمت های محیطی بدن در نتیجه ترشح بیش از حد هورمون های رشد	

addisonian crisis	بحران ادیسونی
نارسایی حاد آدرنوکورتکال که با افت ناگهانی فشار خون ،سیانوز ،تب ،تهوع و استفراغ و علایم کلاسیک شوک مشخص می شود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

Addison's disease	بیماری اديسون
نارسایی مزمن ادرنوکورتیکال به علت عملکرد نامناسب غشای ادرنال	

adrenalectomy	آدرنالکتومی
برداشتن یک یا هر دو غده ادرنال به روش جراحی	

ACTH-adrenocorticotrophic hormone	هورمون ادرنوکورتیکو تروپیک
هورمون مترشح از هیپوفیز قدامی که برای رشد و تکامل بدن لازم است	

adrenogenital syndrome	سندرم اندروژنیتال
بروز صفات زنانه در مردان، پیدایش صفات مردانه در زنان و یا تکامل بلوغ جنسی زودرس در کودکان به علت ترشح غیر طبیعی هورمون های بخش قشری غدد فوق کلیه، به خصوص اندروژن ها	

androgens	اندروژن
هورمون های جنسی مردانه	

basal metabolic rate	مقدار متابولیسم پایه
وقوع واکنش های شیمیایی وقتی بدن در حالت استراحت است	

calcitonin	کلسی تونین
هورمون های مترشح از غده تیروئید که در تنظیم غلظت خونی کلسیم نقش دارد	

chvostek's sing	علامت شوستک
ضربه زدن روی عصب صورتی در جلوی گوش و غده پارا تیروئید سبب اسپاسم عضلات صورت می شود ، در این حالت ممکن است دهان بینی و چشم ها ، دچار اسپاسم یا لرزش شوند که نشان دهنده تنگی مخفی در بیماران مبتلا به هیپوکلسمی است .	

corticosteroids	کورتیکواستروئید ها
هورمون های مترشح از بخش قشری غدد فوق کلیوی یا معادل صناعی آن ها ، شامل انواع گلوکز کورتیکواستروئید ها و آندروژن ها است .	

Cushing's syndrome	سندرم کوشینگ
گروهی از علائم ناشی از ترشح بیش از حد هورمون آندروکورتیکو، با چاقی تنه ای ، صورت گرد ، آکنه ، استریای شکمی و افت فشار خون مشخص می شود .	

diabetes insipidus	دیابت بی مزه
دفع مقادیر زیاد ادرار رقیق به علت نقص در تولید وازو پیرویین	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

dwarfism	کوتولگی
محدودیت رشد در تمامی بخش های بدن ،در نتیجه ترشح ناکافی هورمون رشد در دوران کودکی	

endocrine	اندوکرین
تولید طبیعی هورمون تیروئید	

thyroid	یوتیروئید
حالتی که در آن تولید هورمون تیروئید طبیعی است	

exocrine	اگزوکرین
ترشحات هورمونی از غدد بیرون ریز	

exophthalmos	اگزوفتالموس
بیرون زدگی غیر طبیعی یک یا هر دو کره چشم ،معمولا در اثر پرکاری تیروئید	

glucocorticoids	گلوکوکورتیکوئید ها
هورمون های استروئیدی (مثل :مورتیزول،کورتیزون ،کورتیکوسترون) که در پاسخ به هورمون ادرنوکورتیکو از بخش قشری ادرنال ترشح می شوند ،در این حالت گلیکوزن و قند خون بالا می رود	

goiter	گواتر
بزرگی غده تیروئید	

Graves' disease	بیماری گریوز
شکلی از پر کاری تیروئید ، با گواتر منتشر و اگزوفتالموس مشخص می شود	

hormones	هورمون ها
ناقل های شیمیایی که در یک اندام یا قسمتی از بدن تولید و به وسیله خون منتشر می شوند تا روی سلول ها یا اندام های دیگر اثرات تنظیمی اختصاصی ایجاد نمایند ، هورمون ها به طور عمده توسط غدد درون ریز (مثل : هیپوفیز ،تیروئید و غدد جنسی) تولید می شود	

hypophysectomy	هیپوفیزکتومی
برداشتن یا تخریب قسمتی از غده هیپوفیز یا کل آن به روش جراحی	

mineralocorticoids	مینرالوکورتیکوئید ها
هورمون های استروئیدی که از بخش قشری غده فوق کلیه ترشح می شوند	

myxedema	میگزدم
حالت شدید کم کاری تیروئید که می تواند با یا بدون کما باشد	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

negative feedback	فیدبک منفی
مکانیسم تنظیم کننده ای که منجر به کاهش یا افزایش عملکرد عضو در تولید آن ماده با شد	

pheochromocytoma	فئوکورموسیتوم
تومور بخش مرکزی غده ی فوق کلیوی	

SIADH-syndrome of inappropriate antidiuretic hormone	سندرم ترشح نابجای هورمون ضد ادراری
از غده هیپوفیز علی رغم اسمولالیتة غیر طبیعی سرم ADH ترشح بیش از حد هورمون ضد ادراری-	

TSH- thyroid- stimulation hormone	هورمون محرکه تیروئید
از غده هیپوفیز ترشح و باعث آزاد سازی هورمون های T1&T2 از غده تیروئید می شوند	

thyroid storm	توفان تیروئیدی
شکل شدید و مهلک پرکاری تیروئید که با استرس تسریع می شود و معمولاً شروع ناگهانی دارد ،تب بالا ،تاکی کاردی شدید اختلالات ذهنی از تظاهرات این بیماری هستند	

thyroidectomy	تیروئید کتومی
برداشتن غده ی تیروئید و یا قسمتی از آن با روش جراحی	

thyroiditis	تیروئیدیت
التهاب غده تیروئید، که ممکن است به هیپوتیروئیدیسم مزمن تبدیل شود و یا خود به خود از بین برود	

thyrotoxicosis	تیروتوکسیکوز
شرایطی که در اثر حضور بیش از حد هورمون تیروئید با منشأ خارجی یا داخلی ایجاد می شود	

thyroxine-T4	تیروکسین
هورمون تیروئید ، دارای جز بد دار که در غده تیروئید تولید و ذخیره می شود ،در بافت های محیطی یک اتم ید را از دست می دهد و به شکل T3(تری یدو تیروزین) تبدیل می شود .این هورون وضعیت بدن را در وضعیت ثابت نگه می دارد	

triiodothyronine	تری یدو تیرونین
هورمونی تیروئیدی که در تیروئید تولید و ذخیره می شود ،در مقادیر کمتر از T4 آزاد می شود ،ولی از نظر بیولوژیک فعال تر می باشد و سرعت عمل بیشتری دارد، تاثیر گسترده ای روی متابولیسم سلولی دارد و همه دستگاه های مهم بدن را تحت تاثیر قرار می دهد	

Rousseau's sing	علامت تروسو
اسپاسم کاروپیدال به دنبال توقف جریان خون بازو با استفاده از تورنیکه یا بازو بند فشار سنج و در اثر ایسکمی اعصاب دیستال ، انسداد ایجاد می شود ، نشان دهنده ی تتانی مخفی در بیماران دچار هیپو کلسمی است	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

vasopressin	وازیپروسین
هورمون ضد ادراری که از هیپوفیز خلفی ترشح می شود	

کلیه و مجاری ادراری فصل 53

aldosterone	آلدسترون
هورمونی که در قشر غدد فوق کلیه ساخته و آزاد می شود، عامل بازجذب سدیم به وسیله کلیه است	

ADH-antidiuretic hormone	هورمون ضد ادراری
هورمونی که به وسیله بخش خلفی غده هیپوفیز ترشح می شود ، موجب افزایش بازجذب آب به وسیله ی کلیه می گردد. این هورمون vasopressin نیز می نامند	

anuria	آنوری
برون ده ادرار تام به میزان کمتر از 50 میلی لیتر در 24 ساعت	

bacteriuria	باکتریوری
وجود باکتری در ادرار ،شمارش باکتری بیش از 100000 کولون بر میلی لیتر	

creatinine	کراتینین
فراورده زاید ایجاد شده حاصل متابولیسم عضله	

diuresis	دیورز
افزایش تشکیل و ترشح ادرار	

dysuria	سوزش ادرار
تخلیه ادرار به صورت دردناک یا دشوار	

frequency	تکرر ادرار
ادرار کردن بیشتر و با فواصل کمتر از 3 ساعت	

GFR-glomerular filtration rate	پالایش گلومری
پلاسمای پالایش شده به داخل گلومرول ها در توپل های کلیه در واحد زمان	

glomerulus	گلومرول
کلافه ی مویریگی سازنده ی بخشی از نفرون که پالایش از خلال آن صورت می گیرد	

hematuria	خون ادراری
وجود سلول های قرمز خون در ادرار	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

micturition	ادرار کردن
دفع ادرار، پیشاب	

nephron	نفرون
واحد ساختاری و کارکردی کلیه که مسئول تشکیل ادرار است	

nocturia	شب ادراری
برخواستن از خواب شبانه برای ادرار کردن	

oliguria	اولیگوری
برون ده ادرار به میزان کمتر کمتر از 500 میلی لیتر در 24 ساعت	

proteinuria	پروتئینوری
وجود پروتئین در ادرار	

pyuria	پیوری
وجود سلول های سفید خون در ادرار	

renal clearance	کلیرانس کلیوی
حجمی از پلاسما که می تواند از یک ماده حل شدنی معین (نظیر کراتینین)، به وسیله کلیه ها پاک شود	

renal glycosuria	گلیکوزوری ادراری
دفع گلوکز از طریق ادرار	

specific gravity	چگالی ویژه
منعکس کننده وزن ذرات حل شده در ادرار، بیان کننده میزان غلظت ادرار (وزن مخصوص ادرار)	

urea nitrogen	نیتروژن اوره
فراورده نهایی ناشی از متابولیسم پروتئین	

کلیه و مجاری ادراری فصل 54

acute nephritic syndrome	سندرم حاد نفروتیک
نوعی نارسایی کلیوی همراه با التهاب گلومرولی	

acute renal failure	نارسایی حاد کلیوی
اختلال سریع ناگهانی در عملکرد کلیه که در برخی موارد قابل برگشت می باشد	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

acute tubular necrosis	نکروز حاد توبولی
نوعی نارسایی حاد کلیوی که در آن توبول های کلیه آسیب می بینند	

anuria	آنوری
دفع کمتر از 50 میلی لیتر ادرار در 24 ساعت	

arteriovenous fistula	فستول شریانی وریدی
یکی از راهای دستیابی به عروق برای دیالیز که از طریق جراحی و ایجاد ارتباط بین سیاه رگ و شریان بیمار ایجاد می شود	

arteriovenous graft	گرافت شریانی وریدی
نوعی دسترسی عروق برای دیالیز از طریق جراحی است که در آن یک قطعه ماده ی پیوندی از نوع بیولوژیک ،نیمه بیولوژیک یا مصنوعی، شریان بیمار را به ورید متصل می کند	

azotemia	ازوتومی
تغلیظ اوره و سایر زایدات نیتروژنی در خون	

chronic kidney disease	بیماری مزمن کلیوی
بیماری مزمن پیش رونده و غیر قابل برگشت کلیه	

continuous ambulatory peritoneal dialysis	دیالیز صفاقی سر پایی مستمر
شیوه ای از دیالیز صفاقی که در طی آن، بیمار در طول روز چهار یا پنج بار ،تبادل کامل انجام می دهد	

continuous cyclic peritoneal dialysis	دیالیز صفاقی دوره ای مستمر
شیوه ای از دیالیز صفاقی که در آن ماشین دیالیز صفاقی به صورت اتوماتیک عمل دیالیز را انجام می دهد ، معمولاً وقتی بیمار در حال خواب است از آن استفاده می شود	

continuous renal replacement therapy	درمان جایگزین مستمر کلیوی
روش های مختلفی که در آنها به منظور جایگزینی یک کلیه ی طبیعی ، خون بیمار از فیلتر عبور داده شده و سپس به داخل بدن وی برگردانده می شود	

dialysate	محلول دیالیز
محلولی که در همودیالیز و دیالیزر و در دیالیز صفاقی از غشای صفاقی عبور می کند	

dialyzer	دیالیزر
کلیه ی مصنوعی یا ماشین دیالیز ،شامل غشای نیمه تراوایی است که ذرات با اندازه ی مشخص قادر به عبور از آن هستند	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

انتشار	diffusion
حرکت ماده حل شونده (فرآورده های زاید) از منطقه ای با غلظت بیشتر به منطقه ای که دارای غلظت کمتری است	
برون ریز	effluent
کلمه ای است برای توصیف مایعی که از تبادل دیالیز صفاقی از بدن خارج می شود	
بیماری کلیوی مرحله انتهایی	end- stage renal disease
افت پیش رونده و غیر قابل بازگشت عملکرد کلیه که در نتیجه آن باقی ماندن فرآورده های زاید ارومیک می باشد	
تبادل (دیالیز صفاقی)	exchange –peritoneal dialysis
سیکل کامل دیالیز صفاقی است که شامل مراحل پر کردن ،ماندن و خروج مایعات از بدن است	
گلو مرونفریت	glomerulonephritis
التهاب مویرگ های گلو مری	
همودیالیز	hemodialysis
دستورالعملی که در طی آن ، خون بیمار به منظور جداسازی فرآورده های زاید و مقادیر اضافی مایع ،از درون دستگاه دیالیز عبور داده می شود	
نفريت میان بافتی	interstitial nephritis
التهاب داخل بافت کلیه	
نفرواسکلروز	nephrosclerosis
تصلب(سخت شدن)شریان های کلیه	
سندرم نفروتیک	nephritic syndrome
نوعی نارسایی کلیه همراه با افزایش نفوذ پذیری گلو مری و پرتینیوری شدید	
نفروتوکسیک	nephrotoxic
هر نوع ماده ،دارو یا عملکردی که بافت کلیه را تخریب نماید	
اسمز	osmosis
حرکت آب از میان غشای نیمه تراوا،از منطقه ای با غلظت کم به طرف منطقه ای با غلظت زیاد مواد حل شونده	
دیالیز صفاقی	peritoneal dialysis
دستورالعملی که در آن پرده ی محفظه ی صفاقی به عنوان غشای نیمه تراوا برای تبادل مایع و مواد حل شونده به کار می رود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

peritonitis	پری‌تونیت
التهاب غشای صفاقی (غشای محفظه ی صفاقی)	

pyelonephritis	پیلونفریت
التهاب لگنچه کلیه	

ultrafiltration	فرا پالایش
روندی که در طی آن آب توسط یک گرادیان فشاری بین خون و بیمار و محلول دیالیز از خون خارج می شود	

uremia	اورمی
افزایش اوره و سایر زایدات نیتروژنی در خون	

urinary casts	کاست های ادراری
پروتئین هایی که توسط توپول های تخریب شده ی کلیوی ترشح می شوند	

کلیه و مجاری ادراری فصل 55

bacteriuria	باکتریوری
بیشتر از 105 کولونی باکتری در هر میلی لیتر ادرار	

cystectomy	سیستکتومی
برداشتن مثانه	

cystitis	سیستیت
التهاب مثانه	

frequency	تکرر
دفع ادرار بیش از یک بار در هر سه ساعت	

ileac conduit	مجرای ایلئال
انتقال میزنای ها به بخش مجرای از انتهای ایلئوم و خارج کردن یک انتهای دیگر حالب ها از دیواره شکم	

interstitial cystitis	سیستیت بینابینی
التهاب دیواره مثانه که در نهایت منجر به گسیختگی آن و در نهایت از دست رفتن خاصیت ارتجاعی آن خواهد شد	

micturition	ادرار کردن
دفع ادرار	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

neurogenic bladder	مثانه نوروژنیک
اختلال عملکرد مثانه که در نتیجه بیماری و اختلال عملکرد عصبی ایجاد می شود و ممکن است منجر به احتباس ادراری و فعالیت بیش از حد مثانه و در نتیجه بی اختیاری فوریتی تولید می کند	
nocturia	شب ادراری
بیدار شدن از خواب برای دفع ادرار	
overflow incontinence	بی اختیاری سر ریزی
خروج غیر ارادی ادرار توام با اتساع بیش از اندازه مثانه به دلیل انسداد مکانیکی یا ساختمانی مجرای خارجی مثانه	
prostatitis	پروستاتیت
التهاب غدد پروستات	
pyelonephritis	پیلونفریت
التهاب لگنجه کلیه	
pyuria	پیوری
وجود سلول های سفید خون در ادرار	
residual	ادرار باقی مانده
ادرار باقی مانده در مثانه پس از دفع ادرار	
suprapubic	کانتیر سوپراپوبیک
کانتیر ادراری که از طریق برش فوقانی در داخل مثانه قرار می گیرد	
ureterosigmoidostomy	یورتروسیگموئیدستومی
پیوند میزناها به سیگموئید کولون که باعث جریان یافتن ادرار از طریق کولون و رکتوم می شود	
ureter vesical or vesicoureteral	رفلاکس پیشابراه به مثانه یا مثانه به میز راه
جریان رو به عقب ادرار از مثانه به یک یا هر دو میزنای	
urinary incontinence	بی اختیاری ادراری
دفع غیر اردی یا بدون کنترل ادرار از مثانه که باعث بروز مشکلات بهداشتی یا اجتماعی می شود	
urosepsis	سپسیس ادراری
سپسیس در اثر ادرار عفونی، اغلب به دلیل UTI	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

تولید مثل فصل 56

adnexa	آدنکس
لوله رحم و تخمدان ها	

amenorrhea	فقدان قاعدگی
قطع قاعدگی - عدم جریان خون قاعدگی	

androgens	آندروژن ها
هورمون های تولید شده در تخمدان ها و غدد فوق کلیوی که از جهات مختلف در سلامت زنان تاثیر دارد. از جمله رشد فولیکول ها ،میل و غزایز جنسی ،چربی مو و پوست و همچنین رشد موها	

cervix	گردن رحم
قسمت انتهایی و تحتانی رحم که در واژن قرار دارد.	

corpus luteum	جسم زرد
محل فولیکول که بعد از خارج شدن تخمک از آن دچار تغییراتی شده و هورمون پروژستون ترشح می کند	

cystocele	سیستول
ضعف دیواره قدامی واژن سبب نفوذ مثانه به واژن می شود	

dysmenorrhea	دیس منوره
قاعدگی دردناک	

dyspareunia	دیس پارونیا
مقاربت مشکل یا مقاربت دردناک	

endometrial ablation	انهدام اندومتر
روشی است که به وسیله هیستروسکوپ انجام می شود و لایه های پوششی رحم سوزانده و از بین برده می شود این درمان برای درمان خونریزی غیر طبیعی رحمی مورد استفاده قرار می گیرد	

endometrium	اندومتر
لایه پوشاننده ی رحم (بافت پوششی یا مخاطی رحم)	

estrogens	استروژن ها
هورمون های متعددی که در تخمدان تولید شد و سبب رشد و بقای سیستم تناسلی زنانه می شود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

FSH-follicle- stimulating hormone	هورمون محرک فولیکول
هورمون مترشح از غدد هیپوفیز که سبب تحریک تخمک گذاری و ترشح هورمون استروژن می شود	
fornix	فورنیکس
قسمت فوقانی واژن	
fundus	فوندوس
جسم رحم(بند رحم)	
graafian follicle	فولیکول گراف
ساختار کیستی که هنگام تخمک گذاری ،در تخمدان شروع به رشد و توسعه می کند	
hymen	پرده بکارت
باقی که مجرای خارجی واژن را به طور کامل یا ناقص قبل از دخول می پوشاند	
hysteroscopy	هیستروسکوپی
روشی است که طی آن یک وسیله شبیه تلسکوپ را از طریق سرویکس وارد می کنند تا مشکلات رحمی را تشخیص دهند	
introitus	دهانه ورودی واژن
باز شدن مجرای واژن در پرینه (مدخل واژن در پرینه)	
luteal phase	فاز لوتئال
دوره فعالیت جسم زرد ، مرحله ای از سیکل قاعدگی که اندومتر یوم ضخیم و پر عروق می شود.	
LH-luteinizing hormone	هورمون محرک جسم زرد
هورمون محرک پروژسترون که از هیپوفیز ترشح می شود.	
menarche	منارک
اولین قاعدگی (شروع و آغاز سیکل قاعدگی)	
menopause	یائستگی
قطع شدن دایمی قاعدگی ناشی از عدم تخمک گذاری و فعالیت تخمدان	
menstruation	قاعدگی
کنده شدن و خارج شدن لایه ی پوشش داخلی رحم همراه با خون در صورتی که حاملگی اتفاق نیفتاده باشد	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

ovaries	تخمدان
اعضای بادمی شکل دستگاه تناسلی که تخمک را تولید می کنند و در تولید هورمون نقش عمده ای دارد	

ovulation	تخمک گذاری
خارج شدن تخمک رسیده از تخمدان	

perimenopause	دوره قبل از یائسگی
دوره شروع علائم یائسگی تا قطع قاعدگی و یک سال بعد از آن را گویند.	

progesterone	پروژسترون
هورمون مترشح از جسم خاکستری (جسم زرد) که رحم را برای جای دادن تخم بارور آماده می کند	

proliferative phase	فاز تکثیری
مرحله قبل از تخمک گذاری وقتی که بافت اندومتر یال نمو و تکثیر می یابد	

rectocele	رکتوسل
ضعف دیواره خلفی واژن که سبب نفوذ حفره رکتوم در زیر پرده مخاطی واژن می شود.	

secretory phase	فاز ترشعی
مرحله از سیکل قاعدگی که در آن بافت اندومتر ضخیم، پر خون و متورم می شود	

uterine prolapse	پرولاپس رحم یا پاییین افتادگی رحم
شل شدن تونسیته عضلات لگن که سبب سقوط (پاییین افتادگی) سرویکس (دهانه رحم) به قسمت تحتانی واژن می شود	

تولید مثل فصل 57

abscess	آبسه
تجمع چرک و مواد عفونی	

Bartholin's cyst	کیست بارتولین
کیستی در غدد بارتولین در ولو	

brachytherapy	براکی تراپی
درمان به وسیله اشعه ساطع شده از منبعی داخلی که نزدیک تومور قرار داده می شود	

candidiasis	کاندیدیازیس
عفونت های ناشی از قارچ کاندیدا که به نام واژینیت مونیلیایی یا عفونت قارچی نیز معروف است	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

colporrhaphy	کولپورافی
ترمیم واژن	
condyiomata	کاندیلوماتا
رشد زگیل مانند که نشان دهنده ویروس پاپیلوم انسانی (HVP) است.	
conization	مخروط برداری
روشی است که جهت کشف سلول های غیر طبیعی ، قسمتی از بافت سرویکس به شکل مخروطی برداشته می شود ، به نام cone biopsy معروف است	
cryotherapy	انجماد درمانی
از بین بردن سلول ها با استفاده از سرمای ناشی از نیتروژن مایع	
cystocele	سیستوسل
افتادگی مثانه به داخل واژن	
douche	دوش
شستشوی واژن با آب یا محلول	
dysplasia	دیس پلازی
تغییرات غیر طبیعی سلولی که در پاسخ پاپ اسمیر بیوپسی دهانه رحم نوشته می شود	
end cervicitis	اندوسرویسیت
التهاب مخاط و غدد دهانه رحم	
endometriosis	اندومتریوز
وجود بافت اندومتر در مناطق غیر معمول که موجب درد قاعدگی ، اسکار و احتمالاً نازایی می شود	
enterocele	انتروسل
افتادگی دیواره روده در داخل واژن	
fibroid tumor	تومور فیبروئید
تومور معمولاً خوش خیم با منشأ بافت عضلانی رحم	
fistula	فیستول
ارتباط یا مجرای غیر طبیعی بین دو عضو یا محل مثل فیستول مثانه - واژن (وزیکوواژینال) (که بین مثانه و واژن ایجاد می شود و رکتواژینال (بین رکتوم و واژن)	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

hyphae	هابفا
یافته های میکروسکوپی دال بر وجود مونیلیا	
hysterectomy	هیسترکتومی
عمل جراحی برداشتن رحم	
lactobacilli	لاکتوباسیل
باکتری واژینال که رشد دیگر باکتری ها را به وسیله تولید پراکسید هیدروژن مهار می کند	
laparoscope	لاپاراسکوپ
وسیله ای که از طریق شکاف زیر ناف به منظور دید بهتر جراح و انجام عمل جراحی مورد استفاده قرار می گیرد	
lichen sclerosis	لیکن اسکروزیس
تغییرات خوش خیم وولوا	
liposomal therapy	لیپوزومال تراپی
شیمی درمانی، که طریق لیپوزوم داروها تجویز می شوند، لیپوزوم یک حامل غیر سمی است	
LEEP-loop electrocautery excision procedure	خارج کردن دهانه رحم توسط لوپ الکتروکوتر
روشی است که از انرژی لیزر برای خارج کردن لایه نازکی از دهانه رحم (بعد از مشخص شدن یافته های غیر طبیعی در بیوپسی) مورد استفاده قرار می گیرد	
MCP-mucopurulent cervicitis	سرویسیت موکوسی چربی
التهاب سرویکس همراه با ترشح، اکثرا به علت عفونت کلامیدیای است	
myomectomy	برداشت میوما
خارج کردن فیبروئید های رحمی از طریق جراحی	
oophorectomy	تخمدان برداری
برداشتن تخمدان به وسیله جراحی	
pelvic exoneration	خارج کردن اندام درون لگن
عمل جراحی وسیعی که طی آن اندام های لگن برداشته می شود	
PID-pelvic inflammatory disease	بیماری التهابی لگن
وضعیت التهابی حفره لگن که معمولا ناشی از عفونت های منتقله از راه جنسی است	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

perineorrhaphy	ترمیم پرینه
ترمیم جراحی پارگی های پرینه	
rectocele	رکتوسل
برآمدگی بافت رکتوم به داخل واژن	
salphingo-oophorectomy	سالپینژو اوفارکتومی
برداشتن تخمدان و لوله های رحم به وسیله اعمال جراحی	
salpingitis	سالپینژیت
التهاب لوله های رحم	
vaginal vault	هلال واژن
واژه ای که به واژن پس از خارج کردن رحم و سرویکس اطلاق می شود	
vaginitis	واژینیت
التهاب واژن که معمولاً ناشی از عفونت است	
vestibulitis	ویستیبولیت
عفونت ویستیبول یا بافت های اطراف مدخل واژن، که منجر به مقاربت دردناک یا دیس پارونیا می شود	
vestibulodynia	ویستیبولودینیا
شایع ترین نوع وولودینیا، که با احساس درد نیز و برنده در واکنش به فشار روی ناحیه ویستیبولار وولوا همراه است	
vulvar dystrophy	دیستروفی وولو
ضخیم شدن یا ضایعه ی وولوا ، معمولاً خارش ایجاد می کند و برای رد بدخیمی نیاز به بیوپسی دارد	
vulvectomy	ولوکتومی
برداشتن بافت وولوا	
vulvitis	ولویت
التهاب وولوا که معمولاً ناشی از عفونت و تحریک است	
vulvodynia	ولودینیا
دردناک بودن وولوا	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

adjuvant chemotherapy	شیمی درمانی کمکی
استفاده از دارو های ضد سرطان همراه با سایر درمان ها برای پیشگیری یا به تاخیر انداختن عود بیماری	

adjuvant hormonal therapy	هورمون درمانی یاری کننده
استفاده کردن از هورمون های صناعی یا سایر دارو ها بعد از درمان اصلی سرطان، برای افزایش شانس توقف یا کند کردن رشد انواع خاصی از سرطان ها که تحت تاثیر تحریک هورمون ها قرار دارند (گاهی به نام درمان ضد استروژن یا هورمونی هم گفته می شود)	

aromatase inhibitors	مهارکننده های آروماتاز
داروهایی که تولید استروژن توسط غدد فوق کلیه مهار می کند	

atypical hyperplasia	هیپرپلازی بی قاعده
افزایش غیر طبیعی تعداد سلول ها در نواحی خاص لوبولار یا مجرای پستان ، این تکثیر غیر طبیعی خطر ابتلا به سرطان را افزایش می دهد	

benign proliferative breast disease	بیماری ارتشاحی خوش خیم پستان
انواع متفاوتی از بافت های پستانی غیر سرطانی و بی قاعده که احتمال ابتلا به خطر سرطان پستان را افزایش می دهند.	

brachytherapy	براکی تراپی
نوعی از پرتو درمانی به بخشی از پستان ، که منبع تابش اشعه که ذریه (seed) نیز نامیده می شود به صورت موضعی در محل قرار داده می شود	

BRCA-1BRCA-2	ژن-
ژن هایی که روی کروموزوم 17 قرار دارند و در صورت صدمه یا جهش ، زن را در مقایسه با افرادی که جهش ژنی ندارند ، در معرض خطر بالاتری برای ابتلا به سرطان پستان ، یا تخمدان یا هر دو قرار می دهد	

breast conservationpy treatment	درمان نگهدارنده پستان
جراحی به منظور خارج کردن تومور پستان و بافت های اطراف تومور ، بدون برداشتن سایر قسمت های پستان ، ممکن است همراه با خارج کردن غدد لنفاوی زیر بغل یا پرتو درمانی یا هر دو باشد ی بدون خارج کردن غده و رادیو تراپی باشد	

dose- dense-chemotherapy	شیمی درمانی دوز متراکم
تجویز دارو های شیمی درمانی با مقادیر استاندارد با فواصل زمانی کوتاه تری بین هر چرخه درمانی	

DCIS-ductal carcinoma in situ	کارسینوم مجرای درجا
سلول های سرطانی در مجرای پستان شروع شده ، ولی به بافت های اطراف نفوذ نکرده است	

estrogen and progesterone receptor assay	سنجش گیرنده های استروژن و پرو ژستون
از مایشی برای تعیین این که آیا تومور پستان به وسیله هورون ها تغذیه می شود یا نه ، این سنجش اطلاعات مفیدی برای اطلاع از پیش آگاهی و انتخاب درمان فراهم می کند	

fibrocystic breast changes	تغییرات فیبروکیستیک پستان
واژه ای که برای توصیف نوع خاصی از تغییرات خوش خیم پستان استفاده می شود، با توده قابل لمس،ندول ،تورم،یا درد همراه است	

FNA-fine-needle aspiration	آسپیرایسون یا سوزن ظریف
خارج کردن مایع از کیست یا سلول های یک توده به وسیله سوزن برای تجزیه ی تشخیصی	

galactography	گالاکتوگرافی
مامو گرافی بعد از تزریق یک ماده حاجب برای تشخیص مسائل موجود در سیستم مجاری پستان	

gynecomastia	ژنیکوماستی
بافت پستان سفت با رشد بیش از اندازه که مشخصا در پسران بالغ دیده می شود	

LCIS-lobular carcinoma in situ	کارسینومای لوبلار درجا
تغییرات غیر عادی (atypical) و تکثیر سلول های لوبلار پستان	

lymphedema	ادم لنفاوی
ورم مزمن یک انتها در اثر اختلال جریان لنف ، مشخصا در اثر خارج کردن غدد لنفاوی زیر بغل ایجاد می شود	

mammoplasty	ماموپلاستی
روش جراحی برای باز سازی یا تغییر اندازه و شکل پستان ، ممکن است برای بزرگ کردن یا کوچک کردن پستان مورد استفاده قرار گیرد	

mastalgia	ماستالژیا
درد پستان ، معمولا در رابطه با تغییرات هورمونی یا تحریک عصبی است	

mastitis	ماستیت
التهاب یا عفونت پستان	

modified radical mastectomy	رادیکال ماستکتومی تعدیل شده
خارج کردن بافت پستان، مجموعه نوک پستان ، حلقه اطراف نوک و قسمت و قسمتی از غدد لنفاوی زیر بغل	

Page's disease	بیماری پاژه
نوعی از سرطان پستان که در سیستم مجاری شیری شروع و نوک پستان،حلقه تیره ی اطراف نوک و پوست اطراف را درگیر می کند	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

prophylactic mastectomy	ماستکتومی پیشگیرانه
برداشتن پستان به منظور کاهش خطر سرطان پستان، عموماً در مورد زنانی که در معرض خطر بالا قرار دارند، انجام می شود	

sentinel lymph node	غدد لنفاوی پیشتاز
اولین غده لنفاوی در مسیر حوزه لنفاوی که سلول های سرطانی از تومور اصلی سینه با آن تخلیه می شوند ، توسط ماده رادیو ایزوتوپ یا ماده رنگی آبی مشخص می شود	

stereotactic core biopsy	بیوپسی استریوتاکتیک مرکزی
روش بیوپسی سوزنی تحت هدایت کامپیوتری برای تومور هایی که قابل لمس نیستند ، ولی در ماموگرافی مشخص می شوند	

surgical biopsy	بیوپسی توسط جراحی
روشی است که یک نمونه از بافت یا تمام بافت به منظور مطالعه میکروسکوپی توسط پاتولوژیست خارج می شود	

tissue expander followed by permanent implant	بافت گستر با کاشت دائمی
یک سری روش های جراحی بازسازی پستان بعد از ماستکتومی ، شامل کشیدن پوست و عضله قبل از کار گذاشتن کاشت (پستان مصنوعی) دائمی	

total mastectomy	ماستکتومی کامل
برداشتن بافت پستان و مجموعه نوک پستان ، حلقه تیره اطراف نوک پستان	

TRAM-transverse abdominis my cutaneous flap	-پیوند پوستی عضلانی عضله راست شکمی به ناحیه پستان
روشی برای بازسازی پستان که در آن قسمتی از پوست ، بافت چربی عضله و ساختمان عروقی از قسمت پایین شکم به ناحیه ماستکتومی انتقال داده می شود	

ultrasonography	اولتراسونوگرافی
روش تصویر برداری با استفاده از امواج صوتی پرتواتر که برای تشخیص این که توده ی پستان پر از جامد یا پر از مایع است ، انجام می شود	

تولید مثل فصل 59	
------------------	--

ADT-androgen deprivation therapy	درمان و محروم سازش از اندروژن
اخته کردن یا از طریق جراحی (اورکیکتومی ، بیضه برداری) یا روش طبی (مثلاً استفاده کردن از آگونیست های هورمون آزاد کننده ی جسم زرد) انجام می شود	

BPH-benign prostatic hyperplasia	هیپرپلازی یا بزرگی خوش خیم پروستات
هیپرتروفی یا بزرگ شدن غیر سرطانی پروستات ، BPH شایع ترین اختلال مرضی در مردان مسن است .	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

brachytherapy	براکي تراپی
پرتو درمائی از راه کاشت داخلی به نام (Seed) ذریه برای تابش اشعه به یک منطقه از بافت	
circumcision	ختنه
برداشتن پروپوس پوست ختنه گاه از پنیس	
cystectomy	سیستوستومی
ایجاد یک مسیر خروجی از مثانه به روش جراحی	
cryptorchidism	کریپتواورکیدیزم (نهان بیضگی)
شایع ترین اختلال مادرزادی که با پایین نیامدن یک یا هر دو بیضه در داخل اسکروتوم (کیسه بیضه) مشخص می شود	
epididymitis	اپیدیدیمیت
عفونت اپیدیدیم (قسمتی از مجرای منی که پشت بیضه قرار گرفته و به وسیله مجاری باریکی به آن مربوط می شود) که معمولاً عفونت از پروستات یا مجرای ادرار به پایین می رسد ، ممکن است از عوارض سوزاک ، کلامیدیا و یا اشرشیا کولی باشد	
erectile dysfunction	ناتوانی یا اختلال در نعوظ
ناتوانی در ایجاد و حفظ نعوظ در حدی که بتوان مقاربت را انجام داد ، ناتوانی جنسی هم نامیده می شود	
hydrocele	هیدروسل
تجمع مایع غالباً در تونیکا واژینالس (tunica vaginalis) پرده ای سروزی که کناره ها ، جلوی بیضه و اپیدیدیم را می پوشاند ، هر چند مایع ممکن است در طناب اسپرماتیک نیز جمع شود	
orchiectomy	اورکیکتومی
برداشتن یکی یا هر دو بیضه توسط عمل جراحی	
orchitis	اورکیت
التهاب بیضه ها (احتقان بیضه ها) در اثر عوامل عفونی ، ویروس ، اسپیروکت ، انگل ، ضربه مواد شیمیایی یا عوامل ناشناخته.	
Peyronie's disease	بیماری پیرونی
تشکیل پلاک های فیبری در اجسام غاری الت که موجب خمیدگی و انحنای الت در هنگام نعوظ می شود	
phimosis	فیموزیس
وضعیتی که پوست سر الت (پروپوس) تنگ تر شده و در نتیجه نمی توان روی الت به عقب کشیده شود ، این حالت ممکن است مادرزادی یا ناشی از التهاب و ورم باشد	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

priapism	پری‌ایپسیم
نعوظ کنترل نشده و مداوم آلت که ناشی از علل عصبی یا عروقی است ، شمال دارو ها ، ترمبوز ناشی از بیماری های داسی شکل ، ارتشاح سلول های لوسمیک ، تومور نخاع و تومور مهاجم آلت یا عروق آن	

prostatectomy	پروستاتکتومی
خارج کردن پروستات از طریق لاپاراسکوپی یا جراحی باز ، در این جراحی ، تمام پروستات ، مجرای ادرار ناحیه پروستات ، کیسه منی متصل و آمپول مجرای منی برداشته می شود	

PSA-prostate specific antigen	آنتی ژن اختصاصی پروستات
ماده ای که توسط غدد پروستات تولید می شود ، آزمایش آنتی ژن اختصاصی پروستات همراه با توشه رکتال برای بررسی و شناخت سرطان پروستات انجام می شود	

prostatism	پروستاتیسم
مجموعه علائم انسدادی و تحریکی شامل تکرر ادرار ، تاخیر در شروع ادرار ، کاهش حجم و فشار جریان ادرار ، احتباس حاد و عفونت های عود کننده دستگاه ادراری	

prostatitis	پروستاتیت
التهاب غدد پروستات که در اثر عوامل عفونی (باکتری ، قارچ ، مایکوپلاسما) با عوامل مختلف دیگر (تنگی مجرا بزرگ شدن پروستات) ایجاد می شود	

Retrograde ejaculation	انزال پس رو
در حین انزال ، مایع منی به جای خروج از مجرای آلت ، به سمت مجرای ادراری مثانه برگشت می کند	

spermatogenesis	اسپروماتوژنز
تولید اسپرم در بیضه ها	

testosterone	تستوسترون
هورمون جنسی مردانه که توسط بیضه ها ترشح شده و موجب ایجاد تداوم ویژگی های جنسی مذکر است	

TURP-transurethral resection of the prostate	برداشتن پروستات از طریق مجرای ادرار
خارج کردن پروستات از طریق اندوسکوپی ، ابزار جراحی و وسیله لازم برای دید ، مستقیماً از طریق مجرای ادرار وارد پروستات شده و بعداً غده را با یک حلقه الکتریکی به صورت قطعات کوچک برش داده و خارج می کنند	

varicocele	واریکوسل
اتساع غیر طبیعی شبکه وریدی در پوست بیضه (pampiniform venous plexus) (شبکه ای از ورید های بیضه و اپیدیدیم که بخشی از طناب اسپرماتیک را تشکیل می دهد	

vasectomy	وازکتومی
که به عنوان عقیم سازی مردان نیز شناخته می شود ، شامل بستن و قطع کردن وازدفران (vasdeferens) (مجرای وایران) و یا بدون برداشتن قسمتی از مجرا ، برای پیش گیری از عبور اسپرم از بیضه ها است	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

پوست فصل 60

Alopecia	آلوپسی
فقدان مو به هر علت	

Dermatosis	درماتوزیس
هر گونه وضعیت غیر طبیعی پوست	

hirsutism	هیپرسوتیسم
رشد بی شد از حد مو - پرمویی	

hyperpigmentation	هیپر پیگمانتاسیون
افزایش ملانین که نتیجه آن افزایش رنگ دانه های پوست می باشد	

keratin	کراتین
یک پروتئین نامحلول فیبروزی که لایه بیرونی پوست را تشکیل می دهد	

Langerhans cells	سلول های لانگر هانس
سلول های آشکار دندریتی در اپیدرم که گیرنده های سلولی ایمنو گلوبولین را حمل کرده و کامل می کنند. همچنین اجزای فعالی در ازدیاد حساسیت تاخیری پوست می باشند	

Merkel cells	سلول های مرکل
سلول های در اپی درم که در انتقال پیام حسی نقش دارند	

melanin	ملانین
ماده ایجاد کننده رنگ پوست	

melanocytes	ملانوسیت ها
سلول های تولید کننده ملانین در پوست	

petechiae	پتشی
نقاط قرمز به نازکی سر سوزن که به دلیل تراوش خون به پوست ظاهر می شوند	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

rete ridges	رت ریجز
شیار موج گونه در محل تلاقی اپیدرم و درم که باعث چسبیده شدن این دو لایه به هم دیگر می شوند	

sebaceous glands	غده سباسه
غدد موجود در اپی درم که با ترشح چربی (سبوم) پوست را نرم و انعطاف پذیر می کنند	

sebum	سبوم
چربی مترشحه از غدد چربی پوست (سباسه)	

telangiectasia	تلائزکتازی
علائم قرمز روی پوست که ناشی از اتساع رگ های خونی سطحی است	

vitiligo	وتیلیگو
حالتی که در آن ملانوسیت های مناطقی از پوست تخریب می گردند و منجر به بروز پلاک های سفید شده که ممکن است محدود یا گسترده باشند	

Wood's light	لامپ وود
چراغی با نور آبی که برای تشخیص امراض پوستی به کار می رود	

پوست فصل 61

acanthosis	آکانتولیز
جدا شدن سلول های اپیدرم از یک دیگر به علت صدمه یا ناهنجاری مواد درون سلولی	

balneotherapy	بالنوتراپی
حمام با مواد درمانی	

bulla	بولا
تاول بزرگ پر از مایع	

carbuncle	کربونکل
عفونت موضعی پوست که چندین فولیکول مو را مبتلا می سازند	

cheilitis	التهاب لب
ترک های ملتهب و خشک در گوشه های دهان	

comedowns	کومدون
ضایعات اولیه آکنه، که به دلیل انسداد سبوم در فولیکول های مو ایجاد می شود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

cytotoxic	سیتو توکسیک
کشنده ی سلول ها	
debridement	دبیریدمان
برداشت بافت های مرده یا نکروتیک به روش های مکانیکی، عمل جراحی یا خود تحلیلی (اتولیتیک)	
dermatitis	درماتیت
هر گونه التهاب پوست	
dermatosis	درماتوز
هر گونه ضایعه غیر طبیعی پوست	
epidermopoiesis	اپیدرموپوز
تکامل سلول های اپی درم	
furuncle	کورک
عفونت موضعی پوست که یک فولیکول را درگیر می سازد	
hydrophilic	هیدروفیلی
موادی که رطوبت را جذب می کنند	
hydrophobic	هیدروفوبی
موادی که رطوبت را دفع می کنند	
hygroscopic	هیگروسکوپی
ماده ای که رطوبت را از هوا جذب می کند	
lichenificattion	لیکنیفیکاسیون
افزایش ضخامت لایه شاخی پوست (چرمی شدن)	
liniments	روغن مالیدن
لوسیون های حاوی روغن برای افزایش نرمی پوست	
mitogen	میتوژن
ماده ای که میتوز یا تقسیم سلولی و تولید مثل را تحریک می کند	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

pruritus	پروریتوس
خارش	

pyodermas	پیودرما
عفونت میکروبی پوست	

striae	استریا
خطوط نوار گونه بر روی پوست که توسط رنگ ، بافت، فرورفتگی یا برآمدگی از بافتی که در آن پدیدار شده ، مشخص می شود ، معمولاً بنفش یا سفید رنگ	

suspensions	سوسپانسیون
فرآورده های مایع که دارای ذرات معلق باشند و لازم است قبل از مصرف تکان داده شوند	

tinea	کچلی
عفونت قارچی در سطح پوست بدن یا سر	

xerosis	خشکی زدگی
پوست فوقالعاده خشک	

سوختگی فصل 62

auto graft	اتوگرافت
پوستی که از یک محل بدن بیمار برداشته شده و به محل دیگری از بدن همان بیمار پیوند داده می شود	

car oxyhemoglobin	کربوکسی هموگلوبین
ترکیب منواکسید کربن و هموگلوبین که در صورت قرار گرفتن در معرض منواکسید کربن ، در خون تشکیل می شود	

collagen	کلاژن
یک پروتئین موجود در پوست ، تاندون ، استخوان ، غضروف و بافت همبند	

contracture	کنتراکچر
جمع شدگی اسکار سوختگی به دنبال کامل شدن کلاژن	

debridement	دبریدمان
برداشتن مواد خارجی و بافت مرده تا نمایان شدن بافت ها سالم	

donor site	محل دهنده
ناحیه ای از پوست که برای پیوند به محل دیگری از بدن برداشته می شود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

eschar	اسکار
بافت مرده ناشی از سوختگی یا زخم	

escharotomy	برش اسکار
برش های خطی روی اسکار برای آزاد کردن بافت های زیرین تحت فشار	

excision	برش جراحی
برداشتن بافت با عمل جراحی	

fasciotomy	فاشیوتومی
برش روی غلاف برای آزاد کردن عضله زیرین تحت فشار	

Allograft -homograft	هموگرافت- آلوگرافت
پیوندی که از یک انسان (جسد یا زنده) به انسان دیگر زده می شود، پیوند همگون	

hydrotherapy	هیدروتراپی
تمیز کردن زخم ها با استفاده از وان آب، دوش، میز دوش دار متحرک یا غوطه ور ساختن	

Nikolsky's Sign	علامت نیکولسکی
ورقه ای شدن یا جدا شدن اپیدرم از لایه درم به دنبال مالش	

Xenograft-heterograft	هتروگرافت-زنوگرافت
پیوندی که از یک حیوان به موجود گیرنده ای از گونه ای دیگر زده می شود، پیوند ناهمگون (مثل پوست خوک)	

چشم فصل 63

accommodation	تطابق
فرایندی است که طی آن، چشم به منظور ایجاد یک تصویر واضح روی شبکیه، از طریق تغییر در تحدب عدسی، دیدن اشیاء از فاصله نزدیک را امکان پذیر می سازد (مانند مطالعه)	

anterior chamber	اتاق قدامی
فضای حاوی مایع در چشم که بین خلف قرنیه و قدام عنبیه و مردمک قرار دارد	

aqueous humor	مایع زلالیه
مایع آبکی شفاف تغذیه کننده چشم که اتاق قدامی و خلفی چشم را پر می کند	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

astigmatism	آستیگماتیسم
یک خطای انکساری که به علت نامنظمی در انحناى قرنیه چشم است	
binocular vision	دید دو چشمی
توانایی طبیعی هر دو چشم برای تمرکز روی یک شی و ایجاد یک تصویر واحد	
blindness	کوری
ناتوانی در بینایی که معمولاً با دقت بینایی 20/400 یا کمتر یا با کاهش میدان بینایی به میزان 20 درجه یا کمتر در چشم سالم تر ، مشخص می شود	
bullous keratopathy	ضایعه ی تاولی قرنیه
ادم قرنیه با تاول های دردناک در اپی تلیوم به دلیل هیدراسیون اضافی قرنیه می باشد.	
chemises	کموریس
ورم ملتحمه	
diplopia	دیبلوپیا
دیدن یک شی به صورت دو شی ء ، دو بینی	
ectropion	الکتروپیون
برگشتگی لبه پلک به طرف خارج	
emmetropia	امتروپیا
نبود خطای انکساری به علت تمرکز واضح روی شبکیه و عدم نقص بینایی	
endophthalmitis	اندوفتالمیت
عفونت داخل کره چشم	
entropion	انتروپیون
چرخش لبه پلک به طرف خارج	
enucleation	تخلیه چشم
خارج ساختن کامل کره چشم و بخشی از عصب بینایی	
evisceration	اویسریشن
خارج ساختن محتویات داخل چشم از طریق ایجاد برش در قرنیه یا صلبیه . در این روش عصب بینایی، صلبیه، عضلات خارج چشمی و در مواردی قرنیه دست نخورده باقی گذاشته می شوند	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

exemtration	اگزنتریشن
خارج نمودن محتویات کاسه چشم شامل بافت نرم اطراف و قسمتی یا تمام پلک می گردد	
hyperemia	هیپیرامیا
((قرمزی چشم)) ناشی از گشاد شدن عروق ملتحمه	
hyperopia	دوربینی
دوربینی که در آن پرتوهای نور در پشت شبکیه به هم می رسند	
hyphemia	هایفما
وجود خون در اتاق قدامی	
hypopyon	هیپوپایون
تجمع سلول های التهابی در اتاق قدامی چشم	
injection	اینجکشن
احتقان عروق خونی	
keratoconus	کراتوکونوس
تغییر شکل قرنیه، قوز قرنیه	
limbus	لیمبوس
محل اتصال قرنیه و صلبیه	
limbus	میوتیک
داروهایی که موجب انقباض مردمک چشم می شوند	
midriatic	میدریاتیک
داروهایی که موجب اتساع مردمک چشم می شوند	
myopia	نزدیک بینی
نزدیک بینی که در آن، پرتوهای نورانی در جلوی شبکیه به هم دیگر می رسند	
neovascularization	نئوواسکولاریزاسیون
رشد عروق خونی غیر طبیعی جدید	

nystagmus	نیستاگموس حرکات نوسانی غیر ارادی کره چشم
papilledema	ادم پایی تورم صفحه بینایی به دلیل افزایش فشار داخل جمجمه
photophobia	ترس از نور ایجاد درد در چشم با تابش نور
proptosis or exophthalmos	پروپتوزیس یا اکزوفاثالموس بیرون زدگی غیر طبیعی کره چشم
ptosis	پتوز افتادگی پلک
refraction	رفرکشن تعیین خطای انکساری چشم برای اصلاح بینایی چشم
scotoma	اسکوتوما مناطق کور یا نسبتاً کور در میدان بینایی
sympathetic ophthalmic	سمپاتیک افتالمیا ابتلای چشم سالم به خاطر التهاب چشم دیگر
trachoma	تراخم یک بیماری عفونی به علت باکتری کلامیدیا- عامل اصلی قابل پیشگیری از کوری در جهان
trachealis	تریکیالیز برگشتگی مژه ها به داخل
vitreous humor	زجاجیه ماده ژلاتینی، شفاف و بی رنگ در پشت عدسی که درون کره چشم را پر کرده است
ocular Dexter	چشم راست
OS- ocular sinister	چشم چپ
OU- ocular utreque	هر دو چشم

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

گوش فصل 64

acute otitis media	اوتیت حاد میانی
التهاب کوتاه مدت (کم تر از شش هفت) گوش میانی	

cholesteatome	کلستئاتوم
تومور گوش میانی و یا ماستوئید یا هر دو که می توان باعث تخریب ساختمان های استخوان گیجگاهی گردد	

chronic otitis media	اوتیت مزمن میانی
دوره های تکراری اوتیت حاد میانی که موجب آسیب بافتی غیر قابل برگشت و سوراخ شدگی دایمی پرده صماخ می شود	

conductive hearing loss	ناشنوایی هدایتی
نوعی از ناشنوایی که در آن انتقال موثر صدا به گوش میانی ، به واسطه انسداد یا روند بیماری مختل می شود	

deafness	کری
فقدان نسبی یا کامل یا نسبی توانایی شنیدن	

dizziness	گیجی
اختلال حسی فرد در درک موقعیت خود در مکان	

endolymphatic hydrops	هیدروپس اندولنفاتیک
اتساع فضای آندولنفاتیک گوش داخلی، نشانه پاتولوژیک بیماری منییر	

exostoses	اکزوستوز
برجستگی استخوانی کوچک و سفت در قسمت خلفی تحتانی بخش استخوانی مجرای گوش	

labyrinthitis	لابیرنتیت
التهاب لابرننت گوش داخلی	

Meniere's disease	بیماری منییر
اختلال گوش داخلی که دارای سه نشانه است : دوره های سرگیجه، وزوز گوش و ناشنوایی حسی – عصبی متغییر	

middle ear effusion	ترشح گوش میانی
وجود مایع در گوش میانی بدون عفونت	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

myringotomy	میرینگوتومی (تیمپانوتومی)
برش پرده صماخ	
nystagmus	نیستاگموس
حرکات منظم و غیر ارادی چشم	
ossicula	اسیکولوپلاستی
ترمیم استخوان گوش میانی به کمک جراحی برای بازگشت قدرت شنوایی	
otalgia	اوتالژی
احساس سنگینی یا درد در گوش	
I.E external otitis	اوتیت خارجی
التهاب مجرای شنوایی خارجی	
otorrhea	اتوره
خروج ترشحات از گوش	
otosclerosis	اتواسکلروز
تشکیل غیر طبیعی استخوان اسفنجی در اطراف استخوان رکابی	
presbycusis	پیرگوشی
ناشنوایی پیش رونده به واسطه افزایش سن	
rhinorrhea	رینوره
خروج ترشحات از بینی	
sensorineural hearing loss	ناشنوایی حسی - عصبی
ناشنوایی به واسطه آسیب اندام انتهایی شنوایی یا عصب VIII مجسمه یا هر دو	
tinnitus	وزوزگوش
احساس صدا در گوش با منشأ خارجی ، سروصدای ناخواسته در سر یا گوش	
tympanoplasty	تیمپانوپلاستی
ترمیم پرده صماخ به وسیله جراحی	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

vertigo	سرگیجه
وهم نسبت به حرکت که در آن فرد یا محیط در حال چرخش به نظر می رسد	

مغز و اعصاب فصل 65

agnosia	آگنوزی
عدم قدرت درک اشیاء از طریق یک سیستم حسی خاص، که می تواند حس بینایی، شنوایی یا لامسه باشد	

ataxia	آتاکسی
عدم توانایی در هماهنگ نمودن حرکات عضلانی که منجر به بروز مشکلاتی در امر راه رفتن ، صحبت کردن و انجام وظایف مربوط به مراقبت از خود می گردد	

autonomic nervous system	سیستم عصبی خودکار
یکی از انشعابات سیستم عصبی است که عملکرد غیر ارادی بدن را تنظیم می کند	

axon	آکسون
بخشی از نورون است که تکانه ها را به خارج از جسم سلولی حمل می کند	

Babinski reflex (sign)	رفلکس (علامت) بابینسکی
رفلکسی در رابطه با انگشتانپا، نشان دهنده اختلالات موجود در راه های کنترل کننده حرکتی که هدایت آنها از طریق قشر مغز صورت می گیرد	

clonus	کلونوس
حرکاتی غیر عادی که با انقباض و شل شدن متناوب عضله به طور پی در پی و سریع مشخص می گردد	

delirium	دلیریوم
فقدان گذرای عملکرد عقلی و فکری، به خاطر مشکلات سیستمی	

dendrite	دندریت
قسمتی از نورون که جریانات عصبی را به بدنه سلول هدایت می کند	

flaccidity	فلکسید
عدم وجود تونیسیته عضلانی، سست و شل	

parasympathetic nervous system	سیستم عصبی پاراسمپاتیک
یکی از بخش های سیستم عصبی خودکار که عمدتاً تحت شرایط غیر تنش زا فعال می شود و بیشتر عملکرد های احشاء را تحت کنترل دارد	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

photophobia	فتوفوبی
عدم تحمل نور	

position(postural) sense- proprioception	حس وضعیتی (حالت بدن)
آگاهی از چگونه گی قرار گیری بخش های مختلف بدن بدون نگاه به آنها ، به این حس Proprioception- گویند	

reflex	رفلکس
واکنش خودکار نسبت به محرک	

rigidity	خشکی و سفتی عضله
افزایش تونسیته عضلانی در حال استراحت که با مقاومت زیاد در برابر کشیدگی غیر فعال مشخص می گردد	

Romberg test	تست رومبرگ
تستی جهت بررسی اختلال کار کردی مخچه ، که در حالت ایستاده یا نشسته می توان آن را انجام داد .عدم توانایی بیمار در حفظ وضعیت خود به مدت 20ثانیه تست را مثبت خواهد کرد	

spasticity	اسپاستیسیته
افزایش مداوم تنیدگی یک عضله وقتی به طور غیر فعال تنیده یا کشیده می شود	

sympathetic nervous system	سیستم عصبی سمپاتیک
یکی از بخش های سیستم عصبی خودکار که عمدتا در بر گیرنده پاسخ های تحریکی می باشد ، همان سیستم ستیز یا فرار هست	

vertigo	ورتیگو
نوعی خطای حسی که در آن احساس می شود افراد یا محیط پیرامون در حال چرخیدن هستند	

مغز و اعصاب فصل 66

a kinetic mutism	موتیسم آکینتیک
بیمار حرکت نمی کند و صدایی هم از او شنیده نمی شود ، عدم واکنش نسبت به محیط	

LOC-altered level of consciousness	تغییر در سطح هوشیاری
زمانی که بیمار قادر به تشخیص موقعیت نیست ، نمی تواند از دستورات پیروی کند یا برای حفظ هوشیاری به محرک های پی در پی و مداوم نیاز دارد	

autoregulation	اتورگولاسیون
در شرایط هوشیاری به توانایی عروق مغز به انقباض یا انبساط اطلاق می شود که به منظور حفظ ثبات در جریان خون مغزی علیرغم بروز تغییر در فشار خون سیستمیک شریانی صورت می گیرد .توانایی عروق مغزی در منقبض یا منبسط شدن به منظور حفظ ثبات در جریان خون مغزی علی رغم بروز تغییر در فشار خون سیستمیک شریانی را گویند.	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

brine death	مرگ مغزی
از بین رفتن کلیه فعالیت های مغزی از جمله ساقه مغز به صورت غیر قابل برگشت	
coma	کما
نوعی عدم هوشیاری طولانی مدت	
-	افت گسترده عملکرد های قشری
دیپولاریزاسیون سلول های عصبی که همراه با میگرن دیده می شود	
craniotomy	کرانیکتومی
نوعی روش جراحی که با برداشتن بخشی از استخوان جمجمه همراه است	
Cushing's response	پاشخ کوشینگ
تلاش مغز در بازگرداندن جریان خون به وضعیت عادی با افزایش فشار خون شریانی ، به منظور غلبه بر افزایش فشار خون داخل جمجمه ای	
Cushing's triad	تریاد کوشینگ
مشاهده سه نشانه کلاسیک (کاهش ضربان قلب، افزایش فشار خون و کاهش تعداد تنفس) به دنبال فشار بر بصل النخاع در نتیجه بیرون زدگی ساقه مغز	
decerebration	دسربره
نوعی حالت بدنی غیر عادی ناشی از آسیب دیدگی های شدید مغزی که با کشیدگی و باز شدن بیش از حد اندام های انتهایی بالایی و پایینی همراه است	
decortication	دکورتیکه
نوعی حالت بدنی غیر عادی ناشی از آسیب دیدگی های شدید مغزی است که با خم شدن غیر طبیعی اندام های انتهایی بالایی و همچنین کشیدگی یا باز شدن اندام های انتهایی پایینی، مشخص می شود	
epidural monitor	مونیتور اپیدورال
یک حس گر می باشد که مابین سر و سخت شامه قرار داده می شود تا فشار داخل جمجمه را کنترل نماید	
epilepsy	اپی لپسی یا سر
گروهی سندرم که با آشفته گی عملکرد های مغزی به صورت حمله ای و گذرا همراه هستند	
epidural monitor	مونیتور فیبر اپتیک
سیستمی که در آن از انکسار نور برای تعیین فشار داخل جمجمه ای استفاده می شود	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

epilepsy	فتق یا هرنی
بیرون زدگی غیر طبیعی بافت از داخل سوراخی طبیعی یا غیر طبیعی	

fiber optic monitor	فشار داخل جمجمه
فشاری که در اثر حجم محتویات داخل جمجمه در فضای گنبدی شکل جمجمه ای ایجاد می شود	

herniation	فتق یا هرنی
بیرون زدگی غیر طبیعی بافت از داخل سوراخ طبیعی یا غیر طبیعی	

intracranial pressure	سندرم انسداد داخلی مسیر پیام های عصبی
وضعیتی که در آن به دلیل وجود پل مغزی ، بیمار توانایی فعالیت های حرکتی را در کلیه نواحی دیستال خود از دست می دهد (فلج)، اما با این حال از نظر شناختی ، سالم محسوب می شود	

micro dialysis	میکرو دیالیز
روشی است که در آن برای اندازه گیری سطح لاکتات ، پیرووات ، گلوتامات و گلوکوز ، به کار گذاشتن یک کاتتر داخل جمجمه ای نزدیک به ناحیه ی آسیب دیده ی مغز اقدام می کنند	

migraine headache	سر درد میگرنی
سرردی شدید و بی امان که اغلب با نشانه هایی نظیر تهوع، استفراغ و اختلالات بینایی همراه است	

وضعیت حداقل هوشیاری	
وضعیتی که در آن بیمار هوشیار و آگاه است اما قادر نیست افکار یا احساسات خود را با دیگران در میان بگذارد	

Monroe-Kellie hypothesis	فرضیه مونرو - کلی
نظریه ای بدین شرح که : به دلیل محدودیت فضای داخل جمجمه گسترش محتویات درونی ، افزایش حجم یکی از اجزا (بافت مغز خون و مایع مغزی نخایی) موجب تغییر در حجم دیگر اجزا خواهد شد با نام دکترها منرو - کلی هم معروف می باشد	

persistent vegetative state	وضعیت نباتی پایدار
وضعیتی که در آن بیمار بیدار است ، اما فاقد هوشیاری بوده و عملکرد های شناختی یا فعالیت های ذهنی عاطفی در وی دیده نمی شود	

primary headache	سر درد اولیه
سرردی که برای آن هیچ علت ارگانیکی خاصی پیدا نمی شود	

secondary headache	سر درد ثانویه
سرردی که نشانه یکی اختلال ارگانیکی دیگر محسوب می گردد (مثلا تومور مغزی یا فشار خون بالا)	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

seizure	تشنج
اشفگی و اختلال در عملکرد مغز به صورت حمله ای و گذرا، که ناشی از تخلیه الکتریکی غیر طبیعی می باشد	

status epilepticus	صرع پایدار
اپیزودی که در آن بیمار چندین حمله تشنجی را بدون وجود دوره بهبودی در فواصل مابین تجربه می نماید	

subarachnoid screw or bolt	پیچ زیر عنکبوتیه ای
وسیله ای که زیر عنکبوتیه کار می گذارند تا فشار داخل جمجمه ای را اندازه گیری نماید	

trans sphenoidal	ترانس اسفنوئیدی
شیوه ای در عمل جراحی است که در آن از طریق سینوس های اسفنوئید به هیپوفیز دسترسی پیدا می کنند	

ventriculostomy	ونتريکولوستومی
کار گذاشتن کاتتر در یکی از بطن های جانبی مغز است تا از طریق آن بتوان به درناژ و تخلیه مایع و نیز نیز اندازه گیری فشار داخل جمجمه ای اقدام کرد	

مغز و اعصاب فصل 67

agnosia	ادراک پریشی
ناتوانی در شناسایی از طریق یک سیستم حسی خاص که می تواند لمسی، شنیداری یا دیداری باشد	

aneurysm	آنوریسم
ضعف دیواره شریان یا بیرون زدگی آن	

aphasia	زبان پریشی
عدم توانایی سخن گفتن یا درک سخنان دیگران	

apraxia	کنش پریشی
عدم توانایی انجام عملکرد های حرکتی قبلا آموخته شده به صورت ارادی	

dysphagia	دیس فازی
اختلال در بلع .	

dysarthria	ناراسگویی عضوی
نقص در ادای کلمات و عبارات به دلایل عصبی	

expressive aphasia	زبان پریشی بیانی
عدم توانایی در سخن گفتن که اغلب با آسیب دیدگی ناحیه ی چپ لوب پیشانی همراه است	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

hemianopia	نابینایی یک طرفه
کوری در نیمه میدان دید در یک یا هر دو چشم	

hemiparesis	همی پارزی
ضعف یک طرفه بدن یا قسمتی از آن به دلیل آسیب دیدگی ناحیه حرکتی مغز	

hemiplegia	همی پلژی
فلج یک طرفه بدن یا قسمتی از آن به دلیل آسیب دیدگی ناحیه حرکتی مغز	

infraction	انفارکتوس
نکروز بافتی در ناحیه ای که از ذخایر خونی محروم شده است	

penumbra region	ناحیه نیم سایه
ناحیه ای با جریان خونی مغزی اندک	

receptive aphasia	زبان پریشی دریافتی
عدم توانایی درک آنچه که دیگران می گویند، اغلب با آسیب دیدگی لوب گیجگاهی همراه است	

مغز و اعصاب فصل 68

automatic dysreflexia	دیس رفلکسی خودکار
وجود یک حالت اضطراری در بیماران مبتلا به آسیب دیدگی نخاع که زندگی آن ها را تهدید می کند و منجر به افزایش فوقالعاده فشار خون می شود . به دیس رفلکسی خودکار ، هایپر رفلکسی خودکار نیز می گویند	

blunt	آسیب مغزی بسته
زمانی به وجود می آید که سر با سرعتی بالا و در حالی که بلافاصله از شتاب آن کاسته می شود ، با یک شیء برخورد نماید و بافت مغزی دچار آسیب دیدگی شود ، این حالت منجر به باز شدگی جمجمه و سخت شامه نمی گردد	

brain injury open	آسیب مغزی باز
زمانی به وجود می آید که یک شیء به داخل جمجمه نفوذ کرده و وارد مغز شده و در طول مسیر خود به بافت نرم مغز آسیب وارد آورد (آسیب دیدگی های نفوذ کننده)، یا آسیب مغزی بسته چنان شدید باشد که منجر به باز شدن پوست سر ، جمجمه و سخت شامه گردد و مغز را در معرض تماس با محیط خارج از بدن قرار دهد	

complete spinal cord lesion	آسیب دیده گی کامل طناب داخل نخاعی
وضعیتی که با فقدان کامل حس و کنترل ارادی عضلات در زیر سطح آسیب دیده همراه است	

concussion	تکان مغزی
فقدان موقت عملکرد های عصبی بدون آسیب دیدگی اشکار ساختمان مغز	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

contusion	کوفتگی
کبودی یا خون مردگی در سطح مغز	

halo vest	جلیقه حلقه دار
جلیقه ای سبک و متصل به حلقه ای مخصوص جهت ثابت نگه داشتن نخاع گردنی	

head injury	آسیب دیدگی سر
به آسیب های وارده بر پوست سر ، جمجمه یا مغز اطلاق می شود	

incomplete spinal	آسیب ناقص طناب نخاعی
وضعیتی که در آن رشته های عصبی حسی یا حرکتی یا هر دو در زیر سطح آسیب دیده حفظ می شوند.	

neurogenic bladder	مثانه ی نورولوژیک
اختلال عملکرد مثانه به دنبال اختلال سیستم عصبی که می تواند موجب بروز احتباس ادرار یا فعالیت بیش از حد مثانه شود	

para plegia	پاراپلژی
فلج اندام های انتحایی تحتانی همراه با اختلال عملکرد روده و مثانه به دلیل وجود ضایعه در بخش های سینه ای ، کمری یا خاجی نخاع-	

secondary injury	آسیب دیدگی ثانویه
آسیب دیدگی مغز ، به دنبال وقوع یک رویداد تروماتیک اولیه	

SCI-spinal cord injury	آسیب دیدگی طناب نخاعی
آسیب وارده به طناب نخاعی، ستون مهره ها بافت نرم محافظت کننده دیسک های بین مهره ای در اثر تروما	

tetraplegia-quadruplegia	تتراپلژی
فلج دست ها و پاها همراه با اختلال عملکرد روده و مثانه به دلیل ضایعات بخش گردنی طناب نخاعی قبلا کواردی پلژی نامیده می شد	

transection	برش عرضی
قطع یا برش نخاع (که می تواند کامل (در بر گیرنده ی تمام قسمت های نخاع) و یا ناقص (در بر گیرنده بخش هایی از نخاع) باشد.	

مغز و اعصاب فصل 69

ataxia	آتاکسی
اختلال در انجام حرکات هماهنگ ارادی	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

bulbar paralysis	فلج بولبار
عدم تحرک عضلات عصب دهی شده به وسیله اعصاب جمجمه ای و اجسام سلولی شان، در ناحیه زیر ساقه مغزی	
diplopia	دبیلوپی
دید دوتایی یا ایجاد دو تصویر از یک شی در هر دو چشم یا یکی از چشم ها	
dyskinesia	دیس کینزی
اختلال در توانایی انجام حرکات ارادی	
dysphagia	دیس فاژی
اشکال در بلع	
dysphonia	دیس فونی
اختلال در وضعیت صدا یا تغییر در روند تولد آوا	
hemiparesis	همی پارزی
ضعف یک طرف بدن ، یا بخشی از آن به دلیل آسیب دیدگی بخش حرکتی مغز	
hemiplegia	همی پلژی
فلج یک طرفه بدن یا بخشی از آن ، به دلیل آسیب دیدگی بخش حرکتی مغز	
neuropathy	نوروپاتی
اصطلاحی کلی که نشان دهنده اختلال سیستم عصبی می باشد	
paresthesia	پاراستزی
احساس کرختی، بی حسی ، سوزش یا احساس سوزن سوزن شدن	
prion	پریون
ذره ای کوچک تر از ویروس که در برابر روش های استریلیزاسیون استاندارد مقاومت می کند	
spasticity	اسپاستیسیتی
افزایش تونوس عضلانی همراه با بالا رفتن مقاومت نسبت به کشش که اغلب با ضعف، افزایش رفلکس های تاندون عمقی و کاهش رفلکس های سطحی همراه است	
spongiform	حالت اسفنجی
داشتن کیفیت یا ظاهر اسفنجی	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

akathisia	آکاتیزی
بی قراری حرکتی، نیاز فوری به راه رفتن در محیط اطراف و آشفتگی	
bradykinesia	برادی کینزی
صحت کرد و انجام حرکات ارادی به صورت بسیار کند و آهست	
chorea	کره
حرکات سریع، پرشی، غیر ارادی و بی هدف در اندام های انتهایی یا در عضلات صورت مانند حالت شکلک درآوردن	
dementia	دمانس
نوعی اختلال ذهنی ارگانیک پیش رونده با مشخصات: تغییر در شخصیت، حالت گیجی و سر در گمی، عدم تشخیص موقعیت زمانی، مکانی و اشخاص، زوال قوای عقلی با اختلال در حافظه و قوه تشخیص	
dyskinesia	دیس کنیزی
اختلال در انجام حرکات ارادی	
dysphonia	دیس فونی
اختلال صدا یا تغییر در روند تولید صدا	
-	همونیموس همی آنوپسی
از بین رفتن بینایی نیمی از میدان دید در طرف مقابل ضایعه	
micrographic	میکرو گرافی
دست خط بسیار ریز یا اغلب ناخوانا	
neurodegenerative	نوروژنراتیو
بیماری، فرایند یا وضعیتی که سبب زوال سلول های طبیعی سیستم عصبی یا عملکرد آن ها می شود	
nystagmus	نیستاگموس
حرکات ریتمیک و غیر ارادی چشم	
papilledema	پاپیل ادم
ادم عصب بینایی	

paresthesia	پاراستزی
احساس کرختی و بی حسی و سوزش یا احساس سوزن سوزن شدن	

radiculopathy	رادیو کلو پاتی
بیماری مربوط به ریشه اعصاب نخاعی که اغلب منجر به بروز درد و همچنین حساسیت فوق العاده نسبت به لمس در بیمار می گردد	

sciatica	سیاتیک
التهاب عصب سیاتیک که منجر به بروز درد و حساسیت در مسیر عصب واقع در ران و پا می گردد	

spondylosis	اسپوندیلوز
تغییرات دژنراتیو به وجود آمده در دیسک های بین مهرهای یا اجسام مهره ای مجاور که می تواند در مهره های گردنی یا کمری ایجاد گردد .	

اورژانس و عفونی فصل 71

bacteremia	باکتری می
وجود باکتری در خون اثبات شده از طریق بررسی های آزمایشگاهی	

carrier	ناقل
فرد حامل یک ارگانیسم که فاقد نشانه های بیماری است . شخصی که قادر به انتقال بیماری به دیگران باشد	

colonization	کلونیزه شدن
وجود میکروارگانیسم ها داخل یا روی بدن میزبان ، بدون ایجاد واکنش و تداخل و بروز علائم در میزبان	

CAMRSA-community-associated methicillin – resistant Staphylococcus aureus-	استافیلوکوک طلائی مقاوم به متی سیلین مربوط به جامعه
که در واحد های مراقبت درمانی بهداشتی درمان نشده اند MRSAنسلی از افراد مبتلا به	

emerging infectious disease	بیماری عفونی در حال گسترش
بیماری عفونی که میزبان شیوع آن ها در انسان در طی دو دهه ی گذشته افزایش یافته و یا خطر فزونی آن ها در آینده نزدیک وجود دارد	

fungemia	وجود قارچ در خون
عفونت خونی که در اثر قارچ ایجاد می شود	

-HAI_ health care –associated infection	عفونت مربوط به مراقبت بهداشتی
عفونتی که در هنگام پذیرش در مرکز مراقبت بهداشتی وجود نداشته یا در دوره کمون نبوده است . این اصطلاح جایگزین عفونت بیمارستانی شده است	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

میزبان	host
فردی که شرایط حیات را به صورت حمایتی برای میکرو ارگانیسم فراهم می کند	

ایمن	immune
فردی که به دنبال عفونت قبلی یا واکسیناسیون در برابر مواجهه ی بعدی با همان ارگانیسم مقاوم شده است	

کمون	incubation period
زمان بین تماس و شروع پیشرفت علایم و نشانه های اولیه بیماری است	

عفونت	infection
وضعیتی که میزبان با یک میکروارگانیسم از نظر فیزیولوژیک و ایمنو لوژیک مقابله می کند	

بیماری عفونی	infection disease
پیامد های ناشی از مورد تهاجم قرار گرفتن بدن توسط میکرو ارگانیسم هایی که می توانند برای بدن خطر زا یا حتی مرگ بار باشند	

نهفتگی	latency
فاصله زمانی بعد از بروز عفونت اولیه که میکرو ارگانیسم در بدن میزبان بدون علایم بالینی زندگی می کند	

استافیلوکوک طلایی مقاوم به متی سیلین	MRSA- methicillin –resistant Staphylococcus aureus
باکتری استافیلوکوک طلایی که به ساختار انتی بیوتیک پینی سیلین وسیع الطیف مثل متی سیلین ، اکساسیلین(Oxacillin)،یا نفسیلین(Nafcillin) حساس نیست . MRSA ممکن است در واحد های مراقبت بهداشتی یا جامعه ایجاد شود	

فلور طبیعی	normal flora
ارگانیسم های کولنیزه شده غیر پاتوژن به مدت طولانی مدت در میزبان	

مخزن	reservoir
هر فرد، گیاه، حیوان، مواد یا محلی که شرایط را برای زندگی میکروارگانیسم ها فراهم نمایند و آن ها را قادر به انتشار بیشتر کند	

احتیاط های استاندارد	Standard Precautions
راهبردی که تمامی بیماران را قادر به انتقال عامل عفونت می داند و از احتیاط های حفاظتی در تعاملات مراقبت کننده بهداشتی و بیمار استفاده می شود	

استعداد	susceptible
فقدان ایمنی نسبت به یک عامل بیماری زای خاص	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

transient flora	فلور مراقبتی
ارگانیزم هایی که اخیرا کسب شده اند و به احتمال زیاد در یک دوره نسبتا کوتاه حذف می شود	

Transmission-based Precautions	احتیاط های مربوط انتقال
احتیاطی که علاوه بر احتیاط های استاندارد، هنگام تماس با بیماری مسری یا همه گیری بیماری ها استفاده می شوند. سه نوع احتیاط شامل ذرات تنفسی (Droplet)، ذرات هوا (Air born)، (و تماس) Contac است	

VRE- vancomycin resistant Enterococcus	انتر و کوک مقاوم به وانکومایسین
باکتری انتر و کوک مقاوم به آنتی بوتیک وانکومایسین است	

Staphylococcus aureus –VRSA- vancomycin resistant	استافیلوکوک مقاوم به وانکومایسین
باکتری استافیلوکوک طلایی که به وانکومایسین حساس نیست	

مغز و اعصاب فصل 72

antivenin	ضد سم
ضد سم تهیه شده از زهر مارهای زهر دار می باشد که به پاسخ ایمنی به یک ماده ی زهر آگین کمک می کند	

carboxyl hemoglobin	کربوکسی هموگلوبین
اتصال هموگلوبین به منواکسید کربن در نتیجه، عدم اتصال آن به اکسیژن و نهایتا بروز هیپوکسمی	

corrosive poison	مسمویت خورنده
تماس با عوامل قلیایی یا اسیدی که باعث تخریب بافت می شود	

cricothyroidotomy	کریکوتیروئیدتومی
باز کردن غشای کریکوتید از طریق جراحی به منظور باز نگهداشتن راه هوایی و حفظ آن توسط تراکیوستومی-tracheostomy- یا لوله تراشه-endotracheal tube-	

diagnostic peritoneal lavage	لاواژ تشخیصی صاف
تزریق رینگر لاکتات یا محلول سرم فیزیولوژیک داخل حفره شکم برای تشخیص وجود سلول های قرمز خون و سفید خون ، صفرا ، باکتری ، آمیلاز یا محتوای معدی روده ای در صدمات شکم	

envenomation	زهر آگین
تزریق ماده سم از طریق گزش، گاز گرفتگی، فرو کردن خار یا سایر موارد	

fasciotomy	فاشیا تومی
برش جراحی اندام تا سطح فاشیا، برای تخفیف فشار و حفظ عملکرد عصبی عروقی اندام	

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH

Hare traction	کشش هیر
کشش قابل حمل اندام تحتانی برای درمان شکستگی یا دررفتگی فمور یا هیپ است .	

Multiple trauma	ترومای متعدد
ترومایی که بر اثر یک حادثه منفرد ناگهانی ایجاد می شود و موجب آسیب های تهدید کننده حیات به حداقل دو عضو یا سیستم مجزا گردد	

Initial investigation	بررسی اولیه
بررسی بیمار ی که در طبقه اورژانسی یا احیا قرار گرفته است و تمرکز آن بر روی پایدار کردن شرایط تهدید کننده حیات می باشد . از سری واژه های ABCDEF استفاده کنید که به جای راه هوایی، تنفس گردش خون، ناتوانی و مواجهه به کار می روند	

Secondary Survey	بررسی ثانویه
بررسی بیمار ی که در طبقه اورژانسی یا احیا قرار گرفته است و به دنبال تکمیل بررسی اولیه و رفع شرایط تهدید کننده حیات صورت می گیرد، شامل گرفتن علائم حیاتی، انجام معاینه از سر تا پا، گرفتن تاریخچه داخلی جراحی بیمار از جمله سابقه حادثه اخیر است	

triage	تریاز
فرایند بررسی بیماران برای تعیین اولویت های درمان	

اورژانس و عفونی فصل 73

biologic weapon	سلاح بیولوژیک
برای گسترش بیماری در میان یک جامعه عادی یا نظامی استفاده می شود یک عامل بیولوژیک نظیر سیاه سرفه که	

chemical warfare	جنگ شیمیایی
در میان یک جامعه عادی یا نظامی می شود موجب مرگ میر که-chlorine یک عامل بیولوژیک نظیر کلورین	

decontamination	آلودگی زدایی
فرایند حذف بی خطر کردن آلودگی هایی که بر روی کارکنان، بیماران و وسایل تجمع یافته اند	

MCI-mass casualty incident	حادثه تلفات جمعی
موقعیتی که در آن تعداد قربانیان از تعداد منابع در دسترس تجاوز می کند	

MSDS- material safety data sheet)	برگه اطلاعات ایمنی مواد
فراهم نمودن اطلاعات برای کارکنان ارایه دهندگان مراقبت بهداشتی در رابطه با عوال شیمیایی خاص مشتمل بر نام شیمیایی، اطلاعات فیزیکی، اجزای شیمیایی، اطلاعات خطر آتش سوزی و انفجار، اطلاعات بهداشت و رادیو اکتیو، رویه های ریزش و نشت، اطلاعات حفاظت خاص و احتیاط مخصوص، و همچنین آنچه به عنوان حقوق کارکنان شناخته می شود	

PPE-personal protective equipment	وازم حفاظت فردی
تجهیزاتی که ورای احتیاطات استاندارد هستند و ممکن است شامل سطوح مختلف لوازم ارائه حفاظت کامل باشند که به ماهیت عوال بیولوژیک، شیمیای یا رادیولوژیک بستگی دارد	

radiologic weapon	سلاح رادیولوژیک
فراورده های آلوده تابشی که موجب مرگ و میر و بیماری دریک جامعه عادی و یا نظامی شوند	

terrorism	تروریسم
استفاده غیر قانونی از زور یا تهدیدات متجاوزانه بر علیه مردم جهت ایجاد رعب و وحشت	

WMD-weapons of mass destruction	سلاح کشتار جمعی
سلاح های به کار رفته برای تخریب و کشتار وسیع	

<https://telegram.me/EppiccNURSE>

Source: BRUNNER&SUDDARTH'S textbook of Medical-Surgical Nursing-1-17th edition-2014

Collect and record producer-VAHID PANAHI DEZKOOH